

Konsekvenser ved en konvertering fra Dansk regnskabsregulering til International regnskabsregulering.

Opgaveløser:	Michael Halpern-Nadel _____
Vejleder:	Jens Peter Thomasson
Afleveringsdato:	31. januar 2013
Studie:	Cand. Merc. Aud. ved Copenhagen Business School Institut for Revision og Regnskab Kandidatafhandling

Indhold

1. Executive summery	4
2. Indledning og problemstillinger	5
2.1 Indledning	5
2.2 Problemafgrænsning	6
2.3 Problemformulering	7
2.4 Forklaring på definitioner i opgaven	8
2.4.1 Forkortelser	8
2.4.2 IFRS- og IAS standarder som benyttes i opgaven	9
2.5 Opbyggelse af opgaven	9
2.5.1 Begrebsrammen	9
2.5.2 Overvejelser før implementering	9
2.5.3 IFRS 1 – førstegangsanvendelse af de internationale regnskabsstandarder.	9
2.5.4 Konsekvensen af implementering af IFRS	9
2.6 Metode	10
2.7 Opgavens strukturelle opbygning.....	10
3. Begrebsramme	10
3.1 Struktur.....	10
3.1.1 Brugernes informationsbehov.....	11
3.1.2 Kvalitetskrav	12
3.1.3 Elementerne i en årsrapport	15
3.1.4 Indregning og måling.....	16
3.1.5 Klassifikation.....	17
3.2 Delkonklusion – Begrebsramme.....	18
4. Overvejelser inden implementering.....	18
4.1 Fordele ved konvertering til IFRS	19
4.1.1 Større sammenlignelighed med konkurrenter	20
4.1.2 Virksomheder i internationalt miljø (samhandel, transaktioner).....	20
4.1.3 Billigere adgang til kapital/lavere renter	21
4.1.4 Goodwill.....	21
4.1.5 IFRS ved at blive standard for bestyrelsesmedlemmer.....	21
4.2 Ulemper ved konvertering til IFRS.....	21
4.2.1 Krav til bedre økonomiafdeling	22

4.2.2	Øget administration og oplysningskrav	22
4.2.3	Registrerings- og dokumentmæssige krav	23
4.2.4	Omkostningstung overgang.....	23
4.3	Delkonklusion – Overvejelser vedrørende implementering af IFRS.....	23
5.	IFRS 1	24
5.1	Introduktion.....	24
5.2	Indledning	24
5.3	Formål med IFRS 1	25
5.4	Anvendelsesområde	25
5.5	Indregning og måling	26
5.6	Præsentation og Oplysning	26
5.7	Forklaring på overgangen til IFRS	28
5.8	Obligatoriske undtagelser	29
5.8.1	Regnskabsmæssige skøn	30
5.8.2	Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser.....	30
5.8.3	Regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner	31
5.8.4	Minoritetsinteresser	31
5.8.5	Delkonklusion	31
5.9	Frivillige undtagelser	32
5.9.1	Virksomhedssammenslutninger	33
5.9.2	Aktiebaseret vederlæggelse	43
5.9.3	Forsikringskontrakter	45
5.9.4	Måling af anlægsaktiver til dagsværdi eller omvurderet værdi	46
5.9.5	Leasingkontrakter	49
5.9.6	Personaleydelser	50
5.9.7	Akkumulerede valutakursforskelle på egenkapitalen	53
5.9.8	Investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og fælles kontrollerede virksomheder.....	54
5.9.9	Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures	55
5.9.10	Sammensatte finansielle instrumenter	56
5.9.11	Klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter	57
5.9.12	Måling af dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser	58
5.9.13	Ændringer i værdien af reetableringsforpligtelser	59

5.9.14	Koncessionsaftaler.....	60
5.9.15	Låneomkostninger.....	61
6.	Applikationsvanskeligheder i henhold til finansielle instrumenter.....	63
6.1	Måling til dagsværdi eller til amortiseret kost	63
6.1.1	Hold-til-udløb investeringer	63
6.1.2	Lån og tilgodehavender	63
6.1.3	Finansielle aktiver til dagsværdi med indregning i totalindkomstopgørelsen af ændringer i dagsværdi	63
6.1.4	Finansielle aktiver disponible for salg.....	64
6.1	Måling til dagsværdi eller til amortiseret kost (fortsat)	64
6.1.5	Indbyggede afledte finansielle instrumenter	65
6.1.6	Regnskabsmæssig behandling af sikring	65
7.	Danske virksomheder der er overgået fra ÅRL til IFRS.....	67
7.1	Finansielle virksomheder.....	68
7.2	Ikke-finansielle virksomheder	68
7.3	Oversigt over korrektioner	68
8.	Konsekvenserne af implementeringen af IFRS.....	68
8.1	Konsekvenserne for finansielle virksomheder	69
8.2	Konsekvenserne for ikke-finansielle virksomheder.....	70
8.3	Delkonklusion – Konsekvenser vedrørende implementering af IFRS.....	72
9.	Konklusion	73
10.	Perspektivering.....	76
11.	Litteraturliste	78
12.	Bilag	82

1. Executive summery

In this thesis, the question “What consequences would Danish companies that convert from Danish auditing standards to IFRS, endure?” was asked.

Since 2005, listed companies have had to comply with the rules of IASB in regards to how they report their results in financial statements. Non-listed companies however, have a choice of converting to IFRS. But how much from Danish law do the IFRS standards differ? And more importantly, how does a company convert and what are the consequences of a company converting to IFRS?

First of all, why would a company convert if it isn't forced to do so? The numerical price of the conversion is high and in the first year of the companies' conversion, it won't even be able to precisely compare itself to its competitors. This is because IFRS 1, *First-time Adoption of International Financial Reporting Standards* lists several exceptions which can be adopted by the company in the year of transition.

However, even with these drawbacks, there are several benefits in regards to the process and end result. First and fore mostly, the company no longer will be forced to depreciate goodwill but rather instead be making an annual testing of impairment on goodwill. This means that a company, when it converts to IFRS, depending on whether or not it's a financial or non-financial company, will have better results in its income statement. Also, converting to IFRS will make the company more attractive for potential buyers in case the company is looking to sell or in case the company is in need of increased capital via loans in foreign banks. The argument is that because the company's financial statement will be prepared in accordance to international rules; it will be more attractive for buyers. In regards to the loans, banks will have an easier time understanding the financial statement because the rules are more accepted around the world.

The whole point of the International Accounting Standards Board making these rules were to increase the transparency of financial statements and make it easier for the users of these statements to be able to compare companies more easily. The problem though is, that the same year that a company converts from the Danish rules to the international rules, it will have access to several mandatory and optional exceptions. These all influence a financial statement in either minor or major ways. As is shown in the thesis, different companies have different results when converting to IFRS. This difference is mainly due to the fact that the companies use different exceptions that the numbers vary in the way that they do.

These rules are explained in detail throughout the thesis and if a company chooses to convert to IFRS, it will have to look through these exceptions and consider the effect of each and how it will influence the company.

The thesis concludes itself with an analysis of the different companies that have been chosen and afterwards a conclusion of what the consequences are of a company converting from the Danish regulations to the international regulations IFRS.

2. Indledning og problemstillinger

2.1 Indledning

Regnskabsaflæggelse i dag er noget som har forandret sig i forhold til tidligere. Ikke blot skal unoterede virksomheder aflægge regnskab efter ÅRL, men har nu mulighed for at aflægge efter de internationale regelsæt IFRS. Disse regler blev først introduceret af IASB tilbage i 2001 som efterfølger til IAS standarderne, der oprindeligt blev udviklet af IASC. IFRS blev endeligt vedtaget i EU i 2002 for derefter at være taget i brug i 2005, først af børsnoterede selskaber med aktier noteret på en børs og som er medlem af EU. I 2007 blev disse regelsæt skærpet for danske virksomheder og igen i 2009 kom der yderligere regler for børsnoterede virksomheder, da netop disse skulle aflægge regnskaber efter IFRS standarderne¹. Det har dog været muligt for ikke børsnoterede virksomheder og koncerner frivilligt at aflægge regnskaber efter IFRS standarderne allerede siden 2005².

Fremadrettet har IASB derudover planer om at IFRS standarderne skal integreres med US-GAAP for på den måde at øge sammenligneligheden i regnskaber verdenen over³.

Formålet med IFRS var at få udviklet standarder, der for offentligheden ville let forståelige samt gennemskuelige regnskabsstandarder, der kunne håndhæves. Derudover skulle IFRS standarderne være med til at simplificere sammenlignelighed og udvise høj kvalitet. Disse ting skulle gøre regnskabsbrugerne mere rustet til at træffe bedre og mere sikre økonomiske beslutninger⁴.

Eftersom verdenen får en i stigende grad flad struktur, hvad angår kommunikation, vil handel og samarbejde derfor, for flere og flere virksomheder udarte sig internationalt. Førhen var det svært og måske dyrt at samarbejde med kunder i udlandet. Det var besværligt at sammenligne priser og regelsæt var unikke fra land til land. I nyere tid kan det dog let ses, at internettet har sin indflydelse på, hvor simpelt det er for både almene mennesker, samt især for virksomheder og potentielle investorer at benytte internettet til at både handle varer og investere i virksomheder rundt omkring i verdenen. Dette betyder at der har været brug for IFRS, der er med til at øge gennemskueligheden ved regnskaber således at investorer kun har behov for at kunne ét regelsæt, frem for mange forskellige.

Vigtigheden af et gennemskueligt og sammenligneligt regnskabssystem er blevet mere og mere tydeligt set ud fra de økonomiske problemstillinger som er opstået over de seneste år. Eksempelvis den økonomiske boble der sprang og den efterfølgende finanskrisen, der begyndte i 2008 samt Grækenlands gigantiske økonomiske underskud som i 2010 medførte at de fik udstedt finansiell støtte på 818,5 milliarder kroner⁵. Et mere gennemskueligt regnskabssystem vil minimere chancerne for at lignende situationer vil opstå i fremtiden.

Som konsekvens af både denne finansielle krise, som i skrivende stund stadig ikke er overstået samt den fladere verden vi har i dag som følge af globalisering, har det medført at kreditorer i dag har større fokus på virksomheders evne til at opretholde en god "going concern" og tjene penge. Hvis IFRS er en måde for

¹ <http://www.pwc.dk/da/boersnotering/rapporteringskrav-boesnoterede.jhtm>

² ÅRL § 137

³ <http://www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/IASB+Work+Plan.htm>

⁴ <http://borsen.dk/arkiv/artikel/1324446/>

⁵ http://ec.europa.eu/danmark/eu-politik/alle_emner/finanser/2010/100504_graesk_redningspakke_da.htm.

virksomheder at blåstemple sig selv som en virksomhed der vælger at følge internationale krav, hvorfor vælger alle virksomheder i Danmark så ikke at følge netop disse standarder? Hvis det kan være med til at skaffe finansielle kreditorer eller være med til at forberede sig til børsnoteringer for på den måde at få mere kapital, bør det så ikke være i virksomheders interesser at foretage dette skifte?

Disse overvejelser er nogle som virksomheder bør gøre sig omkring et eventuelt skifte til IFRS også især fordi reglerne omkring IFRS i Danmark er således udformet at, hvis virksomheder vælger at skifte over til IFRS standarderne fra ÅRL, så skal man følge samtlige standarder i IFRS⁶. Dette betyder at virksomheder bør overveje om det vil være en økonomisk fordel at skifte til IFRS, hvis det er et valg som virksomheden har netop fordi transitionen fra ÅRL til IFRS kræver at der udarbejdes 2 årsrapporter sideløbende imens overgangen fra ÅRL til IFRS står på⁷.

2.2 Problemafgrænsning

Der vil i denne opgave primært blive lagt fokus på IFRS reglerne fra 2009 og 2010, men de ændringer som er forekommet i 2011, hvilket er fire nye IFRS-standarder

- IFRS 10, *Koncernregnskaber*
- IFRS 11, *Fælles arrangementer*
- IFRS 12, *Oplysning om interesser i andre enheder*
- IFRS 13, *Måling af Dagsværdi*

samt ændringer til flere IFRS- og IAS-standarder

- IFRS 7, *Finansielle instrumenter: Oplysninger*
- IFRS 9, *Finansielle instrumenter: Indregning og Måling*
- IAS 1, *Præsentation af regnskaber*
- IAS 12, *Indkomstskatter*
- IAS 19, *Personaleydelser*
- IAS 27, *Koncernregnskaber og separate årsrapporter*
- IAS 28, *Investeringer i associerede virksomheder og joint ventures*

vil blive kommenteret såfremt der findes værdi for opgaven i disse, og eventuelle nye betydninger blive analyseret i konklusionen, men ikke gennemarbejdet.

Der vil blive afgrænset fra eventuelle skattemæssige problemstillinger som måtte forekomme da fokus i opgaven vil ligge på den regnskabsmæssige del frem for eventuelle skattemæssige implikationer der måtte forekomme i en transition fra ÅRL til IFRS. I de virksomhedseksempler der er blevet benyttet i opgaven, er der set på de regnskabsmæssige konsekvenser, en overgang til IFRS har haft for disse virksomheder.

Overgangen til IFRS standarderne vil givetvis medføre mange overvejelser for virksomheder. Dette drejer sig ikke kun om strategiske og registreringsmæssige overvejelser, men derimod også om hvordan hele

⁶ Vejledning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1329. (14. december 2004). Bekendtgørelse om anvendelse af internationale regnskabsstandarder for virksomheder omfattet af årsrapportsloven, side 4

⁷ IFRS 1.21

processen skal foregå. Dette er eksempelvis, hvordan en virksomhed får overgangen til at lykkes i form af projektstyring, hvordan der kan forekomme nye dokumentmæssige krav mv. Der vil kun blive fokuseret på de overvejelser som udgør fordele og ulemper ved en konvertering til IFRS. Derudover er der som nævnt før, strategiske- og dokumentmæssige overvejelser. Så i stedet for at tale om bestemte overvejelser, vil der blive set på, hvad der i praksis er blevet noteret fra de statsautoriserede revisorer der er blevet taget kontakt til.

Der vil primært blive lagt fokus på reglerne i IFRS og selvom ÅRL nævnes og inddrages flere steder i opgaven, vil det ikke være på det område at fokus lægges. Nødvendige overvejelser vedrørende den danske ÅRL som måtte være aktuelle vil blive diskuteret, men ikke i samme omfang som IFRS, da opgaven lægger fokus på netop reglerne i IFRS 1. På baggrund af dette vil der også primært blive lagt vægt på netop IFRS 1 i opgaven. Andre IFRS standarder og IAS standarder vil selvfølgelig blive beskrevet og set på i det omfang det måtte være nødvendigt, men primær fokus vil være IFRS 1.

Undtagelsen om sammensatte finansielle instrumenter der indeholder regler fra IAS 32, IAS 39 samt IFRS 7 og IFRS 9, er en utrolig omfattende og kompliceret undtagelse, som derfor kun vil blive bearbejdet overfladisk.

Det ville være interessant at være i stand til at foretage sammenligninger med flere nøgletal, men eftersom der kun er mulighed for at benytte regnskabstal fra et enkelt regnskabsår, er der mange af de nøgletal som normalt benyttes for at se på en virksomheds værdi som ikke kan beregnes. Derfor afgrænses der fra nærmere beregninger på uddybende nøgletal og kun de nøgletal som er mulige at finde frem til, vil blive beregnet.

Ud over de 15 frivillige undtagelser som der beskæftiges sig med i opgaven, er der kommet 4 ekstra undtagelser. Disse vedrører ikke de berørte virksomheder, hvorfor de ikke vil være blevet gennemgået i opgaven.

2.3 Problemformulering

Som der nævnes i indledningen, så er tanken om et gennemsigtigt og sammenligneligt regnskab, noget som kan være tiltalende for en investor, med tanke om at det vil gøre det mere simpelt at sammenligne "æbler og æbler" frem for "æbler og pærer". De børsnoterede selskaber konverterede til IFRS standarderne allerede i 2005 og senest i 2009 eftersom det blev lovpligtigt for de børsnoterede selskaber at aflægge regnskaber i henhold til IFRS, hvorfor de regnskaber som vil blive benyttet i opgaven i større grad vil afspejle de år.

Man kan antage at på baggrund af, hvad der sker i den globale finanskriser eksempelvis med Grækenlands finansielle støtte, eller de udfordringer som Spanien står over for med arbejdsløshed samt dårlig økonomi⁸, at flere og flere danske virksomheder vil ønske at overgå til IFRS standarderne som følge af disse internationale udfordringer. Potentielle investorer eller udenlandske banker vil alt andet lige, ikke være lige så lette at få udstedt lån af på grund af krisen. Dette betyder at det kan være mere udfordrende at få kapital for en dansk virksomhed, såfremt den ikke aflægger regnskab efter IFRS, da dette er en international anerkendt standard.

⁸ <http://nyhederne-dyn.tv2.dk/article.php/id-50542206:spaniens-%C3%B8konomi-skrumper-fortsat.html>

Formålet med opgaven er at blandt andet at belyse hvilke overvejelser virksomheder bør foretage inden de skulle overgå til IFRS standarderne. Dette er også overvejelser, som en virksomhed der overvejer børsnotering, kan have gavn af, eftersom konverteringen er en omkostningstung proces. Der vil desuden blive set på hvordan begrebsrammen for en ÅRL er opbygget og blive set på om begrebsrammen for IFRS skiller sig markant ud fra denne, hvilket er med henblik på at fortælle om hvorvidt IFRS' "framework" giver andre retningslinjer for udarbejdelse af regnskaber i forhold til ÅRL.

Der vil også i mindre grad blive set på forskellen på at konvertere en finansiel virksomhed, eksempelvis en bank kontra konvertering af en ikke-finansiel virksomhed eksempelvis en salgsvirksomhed. Eftersom IFRS standarderne differentierer sig markant fra ÅRL i henhold til afskrivning af goodwill, hvor der i ÅRL skal afskrives på goodwill, behøves dette ikke at gøres i henhold til IFRS⁹, hvilket efter min formodning, selvfølgelig vil have langt større konsekvenser for finansielle virksomheder end ikke-finansielle virksomheder i henhold til overvejelser da jeg formoder at store finansielle virksomheder er i besiddelse af større immaterielle anlægsaktiver end de ikke-finansielle virksomheder må være.

Der vil i det henseende blive set på et antal af Danmarks største virksomheder som er konverteret til IFRS, hvor der vil blive set på deres nøgletal og hvordan de har ændret sig i henhold til at have brugt ÅRL kontra IFRS og der vil blive set på hvilke undtagelser disse virksomheder har benyttet sig af. Ændringer som har betydelige konsekvenser, vil blive diskuteret.

På baggrund af ovenstående, vil jeg forsøge at belyse følgende hovedspørgsmål:

Hvilke konsekvenser er der for danske virksomheder, som konverterer fra at udarbejde deres regnskaber i henhold til den danske ÅRL, og over til IFRS standarderne?

Som underspørgsmål til dette, vil der være fokus på følgende:

- Hvordan differentierer den danske begrebsramme sig fra den internationale?
- Hvilke overvejelser bør ikke-børsnoterede selskaber gøre sig før en eventuel implementering af IFRS?
- Hvilke regler skal følges når en virksomhed konverterer fra den danske årsrapportslov til den internationale IFRS og hvordan udarbejdes regnskabet?
- Hvordan bliver en finansiel virksomhed påvirket af overgangen til IFRS kontra en ikke-finansiel virksomhed i året for overgangen til IFRS?

2.4 Forklaring på definitioner i opgaven

I dette underafsnit opstilles der kort hvilket IFRS, IAS samt ÅRL standarder som vil blive benyttet i opgaven.

2.4.1 Forkortelser

- IFRS: International Financial Reporting Standards
 - IFRS BC: IFRS Business Conclusions

⁹ Vejledning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1329 af 14. december 2004 - Bekendtgørelse om anvendelse af internationale regnskabsstandarder for virksomheder omfattet af årsrapportsloven

- IAS: International Accounting Standards
- ÅRL: Årsrapportsloven
- RV: Regnskabsvejledning
- IFRIC: International Financial Reporting Interpretations Committee
- IASB: International Accounting Standards Board
- GAAP: Generally Accepted Accounting Principles
- SIC: Standing Interpretations Committee
- FASB: Financial Accounting Standards Board

2.4.2 IFRS- og IAS standarder som benyttes i opgaven

Her henviser jeg til kapitel 11, for at få det fulde overblik.

2.5 Opbyggelse af opgaven

Her forklares kort om de forskellige kapitler i opgaven samt deres formål

2.5.1 Begrebsrammen

Dette kapitel vil omhandle de basale teoretiske forudsætninger som forekommer i opgaven om opbyggelse af danske regnskabsstandarder og de internationale regnskabsstandarder. Der vil blive forklaret hvordan begrebsrammen er opbygget, hvordan den benyttes i praksis og hvordan begrebsrammen i ÅRL er i forhold til begrebsrammen i IFRS.

2.5.2 Overvejelser før implementering

Hvilke overvejelser bør virksomheder gøre sig før de udskifter ÅRL med IFRS standarderne? Her fokuseres på tanker som en virksomhed bør gøre sig. Der fokuseres på fordele og ulemper som en virksomhed bør overveje ved konverteringen til IFRS. Dette er uanset om begrundelsen for en konvertering er for at være ajour med de internationale regler, en frivillig konvertering eller om det er på baggrund af en eventuel børsnoter og dermed tvunget krav om konvertering til IFRS-standarderne.

2.5.3 IFRS 1 – førstegangsanvendelse af de internationale regnskabsstandarder.

I dette kapitel vil der blive søgt forklaret hvordan en virksomhed skal overgå fra årsrapportsloven til IFRS standarderne, hvilke byrder det måtte give virksomheden og i samme aspekt, hvilke omkostninger en virksomhed vil opleve. Da IFRS 1 kommer rundt om alle de undtagelser som befinder sig i den pågældende IFRS, vil den ikke være gældende for blot en enkelt virksomhed. Flere af undtagelserne gør sig kun gældende for finansielle virksomheder, som eksempelvis Aktiebaseret vedlæggelse og Forsikringskontrakter. Hver undtagelse skal derfor tages hver for sig, og en virksomhed bør overveje hver enkelt undtagelse, for at se om det kommer til at påvirke den respektive virksomhed.

I slutningen af kapitlet vil der forklares hvilke tanker en virksomhed bør gøre sig, inden projektet påbegyndes.

2.5.4 Konsekvensen af implementering af IFRS

Heri beskrives hvilke konsekvenser som opstår for en virksomhed ved overgangen til IFRS. Dette kan være i tilfælde af finansielle virksomheder, at goodwill ikke skal afskrives mere, eller ved ikke-finansielle virksomheder, hvordan deres måling af eksempelvis løn, pension, immaterielle aktiver samt øvrige aktiver måles.

2.6 Metode

Der er i opgaven ”Konsekvenser ved konvertering fra ÅRL til IFRS”, valgt en teoretisk tilgang til emnet samt de dertilhørende konsekvenser. Teorien vil være udgangspunkt for en objektiv analyse af de konsekvenser som rammer finansielle og ikke-finansielle virksomheder ved en konvertering til IFRS.

Litteraturen som er anvendt i opgaven, er primært love fra ÅRL og IFRS samt IAS’er, regnskabsstandarder, bøger, artikler, årsrapporter, fortolkningsbidrag og informationer fra internettet.

2.7 Opgavens strukturelle opbygning

I første omgang forklares begrebsrammen for årsrapporter og her vil der blive konkluderet på forskellen imellem den danske og den internationale begrebsramme.

Efterfølgende vil der være fokus på overvejelserne ved en konvertering. Der er taget udgangspunkt i udtalelser fra statsautoriserede revisorer, der har beskæftiget sig med konverteringer. Ydermere vil der blive set på fordele og ulemper ved en konvertering

Herefter følger en forklaring af IFRS 1 samt de krav der stilles i den. Der vil blive diskuteret og analyseret på denne IFRS da det er hovedreglen ved en konverteringsproces. Som slut på det kapitel, ses der kort på de applikationsvanskeligheder som måtte forekomme i henhold til finansielle instrumenter.

Afslutningsvis vil der ses på virksomheder der er konverteret fra ÅRL til IFRS og set på hvilke korrektioner de har benyttet sig af samt de konsekvenser der er ved en implementering af IFRS samt en konklusion.

3. Begrebsramme

FASB udviklede i sin tid den generelle struktur for begrebsrammen og den har efterfølgende dannet grundlag for fremtidige begrebsrammer – heriblandt ÅRL samt de internationale regnskabsstandarder.

Begrebsrammen danner grundlag for hvilke generelle retningslinjer der skal følges, i tilfælde af at der ikke er nogen standarder eller noget praksis, der dækker området. Den findes i ÅRL § 11-16.

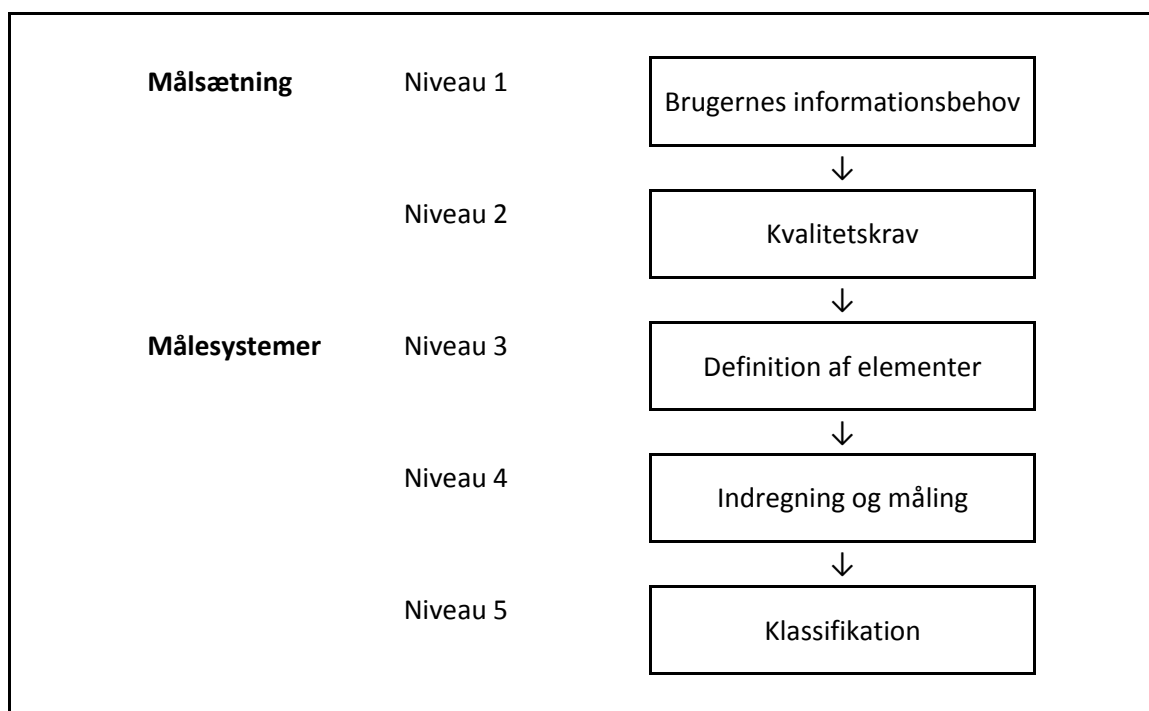
En af de essentielle målsætninger med regnskabsaflæggelse er, at virksomheder overholder kravet om et retvisende billede i henhold til ÅRL § 11.

3.1 Struktur

Strukturen for begrebsrammen, kan opdeles i fem niveauer¹⁰ som vist i Figur 1, Begrebsrammens 5 niveauer forneden. Disse niveauer danner et deduktivt system med udgangspunkt i brugernes informationsbehov i niveau 1. Disse behov danner rammen for niveau 2, som præciserer de kvalitetskrav der bør stilles.

¹⁰ Elling, J. O. (2004). Årsrapporten – teori og regulering (1. udgave). S. 161

Sammen definerer disse to niveauer den samlede målsætning der stilles til en virksomheds regnskabsproduktion.

Figur 1, Begrebsrammens 5 niveauer, egen tilvirkning

3.1.1 Brugernes informationsbehov

Som det bliver forklaret i IASB, afsnit 10, så stiller alle eksterne regnskabsbrugere forskellige krav til regnskabet, hvorfor de ikke alle kan få opfyldt deres krav. Eksempelvis vil investorer interessere sig for afkast og risiko – alt efter om dette drejer sig om passive eller aktive investorer. Ansatte vil interessere sig for virksomhedens økonomiske fremtid og lokalsamfundet vil interessere sig for hvordan virksomheden påvirker beskæftigelsen, miljø mv.

ÅRL § 12 giver en forklaring på hvad en "standardbruger" er, mht. faglige forudsætninger og informationsbehov. Disse forudsætninger kan deles ud på 3 "beslutningsopgaver". Disse 3 opgaver er¹¹:

- Prognoseopgaven
- Kontrolopgaven
- Fordelingsopgaven

Der virker ikke til at være nogen specifikke oplysninger i IFRS begrebsrammen vedrørende brugernes informationsbehov. Jeg antager derfor at de er i overensstemmelse med den danske version i ÅRL § 12.

3.1.1.1 Prognoseopgaven

Som investorer, så tager aktionærer beslutninger om hvorvidt de vil sælge, købe eller beholde deres andele i en virksomhed på baggrund af de årsrapporter som offentliggøres af virksomheden. Derudover vil en investor også se på en virksomheds fremtidige indtjeningssevne. Denne information skal gives så præcist

¹¹ Elling, J. O. (2004). Årsrapporten – teori og regulering (1. udgave). S. 164

som muligt, så disse investorer kan benytte sig af denne viden aktivt og fremadrettet og dermed beslutte om hvorvidt de vil investere i en virksomhed.

3.1.1.2 Kontrolopgaven

I modsætning til prognoseopgaven, så er kontrolopgaven bagudrettet. Dette er så investorerne kan få indblik i om, hvorvidt ledelsen har truffet de nødvendige samt korrekte beslutninger, således at virksomheden har udviklet sig optimalt i forhold til de muligheder der har været forelagt.

3.1.1.3 Fordelingsopgaven

Fordelingsopgaven skal fordele det udbytte, som måtte ligge til grund for en virksomhed. Dette er en fordeling til dem som er på faste indkomster som ansatte, men også dem, hvis indkomst er variabel og afhængig af virksomhedens løbende indtjening. Dette kan inkludere udbytte til investorerne, bonus til bestyrelsen samt overskudsfordeling til ledelse og ansatte.

3.1.2 Kvalitetskrav

Kvalitetskravet er opdelt i 2 elementer. Det retvisende billede og kvalitetshierarkiet og vil blive beskrevet for neden.

3.1.2.1 Retvisende billede

Det retvisende billede følger ÅRL § 11, hvori der er opstillet 3 specifikke krav:¹²

1. Et generelt krav om at opfylde et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver, finansielle stilling samt resultatet.
2. En pligt til at supplere årsrapporten med oplysninger, som foruden en årsrapport ikke ville give et retvisende billede (suppleringskravet)
3. En pligt til, hvis det ikke er tilstrækkeligt, at fravige enkeltbestemmelser i loven (fravigelseskravet)

3.1.2.2 Kvalitetshierarkiet

Kvalitetskravet forefinder sig i ÅRL § 12 og indeholder ligeledes 3 krav, der er opstillet for at opfylde de grundlæggende krav til en årsrapport.

1. Opfyldelse af det retvisende billede i henhold til § 11, krav 2 og 3
2. Årsrapporten skal udarbejdes således at det kvalitetsmæssigt vil gavne regnskabsbrugere i deres økonomiske beslutninger. Regnskabsbrugerne kan variere alt efter virksomhedstype, men disse kan inkludere personer, virksomheder og organisationer hvis økonomiske beslutninger må forventes at blive påvirket af en årsrapport.
3. Årsrapporten skal udarbejdes således, at den oplyser om forhold, der normalt er relevante for regnskabsbrugerne. Oplysningerne skal desuden være pålidelige i forhold til, hvad regnskabsbrugerne normalt forventer.

Der tages som udgangspunkt fat i beslutningstagerne og deres karakteristika. Dette begrundes med at information for én person, ikke nødvendigvis har samme nytteværdi for andre personer i samme beslutningssituation. Eksempelvis selvom de har samme job at udføre, vil de have forskellige brugerspecifikke egenskaber.

¹² ÅRL § 11

Et væsentlighedsniveau vil ses som en tærskelværdi. Argumentet for dette er at information er væsentlig, såfremt den har indflydelse på en brugers beslutning. Hvis man tilsidesætter væsentligheden, kan der komme nytteløs information i årsrapporten. Konsekvensen af dette ville være at brugerne af årsrapporten ville miste overblikket og træffe ukorrekte beslutninger. Regnskaber skal af samme grund bestå af informationer som har værdi og nytte. Irrelevante informationer skaber problemer for en regnskabsbruger, ødelægger gennemsigtigheden og gør regnskabets funktion mere besværligt for regnskabsbruger.

Derudover er " $\text{cost} < \text{benefit}$ " også en tærskelværdi. Dette begrundes med at, en nytte vil kun være til gavn for en regnskabsbruger, så længe at omkostningen ved denne nytteværdi overstiger omkostningerne der skal til for at fremskaffe den nytte.

3.1.2.2.1 Primære egenskaber

De primære kvaliteter som et regnskab skal bestå af før en beslutningstager kan gøre brug af regnskabet, er "*relevans og pålidelighed*". Et regnskab som ikke består af, som minimum, et væsentligt niveau af begge disse egenskaber, vil blot bidrage med irrelevant information til regnskabsbruger, hvilket vil medføre at regnskabsbruger, på baggrund af denne dårlige information, vil træffe sine beslutninger på en uhensigtsmæssig baggrund.

3.1.2.2.1.1 Relevans

Relevant information er i sig selv nytteløs. For at information skal være relevant, skal den være i stand til at gøre en forskel for beslutningstageren. Information skal altså være i stand til at hjælpe brugeren med sin vurdering af tidligere, aktuelle og fremtidige begivenheder eller ved at bekræfte eller korrigere tidligere vurderinger¹³. På baggrund af dette kan det udledes at relevansen afhænger af følgende tre elementer:

- Prognose samt kontrol
- Feedback
- Aktualitet

Hver af disse tre dele er med til at determinere hvor relevant information er. Prognosedelen skal være med til at kunne forudsige fremtidige hændelser på baggrund af tidligere samt aktuelle hændelser. Kontrol er med til at give regnskabsbruger en indsigt i den historiske udvikling inden for økonomi, miljø, sociale forhold mv.. Feedback værdi refererer til de informationer som regnskabsbruger kan bekræfte eller korrigere fra tidligere beslutninger. Den sidste del, aktualitet, er med til at retfærdiggøre informationen som nyttig. Uaktuel information er ligegyldig for regnskabsbruger, da den ikke kan bruges til noget fornuftigt, derfor er det utrolig vigtigt at aktualiteten af informationen er så høj som mulig.

3.1.2.2.1.2 Pålidelighed

Pålidelighed er en meget vigtig kvalitet som information skal have før det kan være til gavn for en regnskabsbruger. Følgende tre elementer være opfyldt før end der er tale om pålidelig information

- Verificerbar
- Repræsentativ gyldighed
- Neutralitet

¹³ International Accounting Standards Board, artikel 26

Formålet med pålidelig information er, at regnskabsbrugerne ved at de informationer der findes i regnskabet, er sande og bygget på kendsgerninger. Kan en regnskabsbruger ikke stole på det som står i regnskabet, vil informationerne være ligegyldige og regnskabsbrugeren vil træffe beslutninger på fejlagtige grundlag.

Verificerbarhed betyder, at uafhængige personer vil være til dels enige om hvorvidt informationerne i regnskabet repræsenterer det budskab som de udgiver sig for at repræsenterer og hvorvidt informationerne er uden fejl eller subjektive holdninger¹⁴.

Hvor verificerbarheden ser på de ting som kan måles på, går den repræsentative gyldighed mere ind og ser på de ting som man ikke kan måle på i regnskaber. Dette kommer for eksempel til udtryk under den supplerende beretning og ledelsesberetningen. Heri henvender informationer – positive som negative – sig til regnskabsbrugerne om, hvordan virksomheden ses som muligt investeringsobjekt, arbejdsplads osv.. Den repræsentative gyldighed ser dermed ikke kun på hvor pålidelig informationen er, men også hvor relevant den er. Dette betyder at der i større grad kan inddrages "blød data" som eksempelvis kan ses i det tredje niveau i Figur 2, Begrebsrammens 5 niveauer.

Neutralitetsbegrebet er en kvalitet som sørger for at regnskabet ikke er farvet af holdninger eller forsøger at influere regnskabsbrugerne på særlig vis. Det betyder at regnskabsskriver ikke forsøger bevidst at over- eller undervurdere indregnede poster eller have et uensartet grundlag for indregning af selvsamme poster med opjusteret eller nedjusteret effekt.

3.1.2.2.1.3 *Relevans kontra pålidelighed*

Et regnskabs informationer skal så vidt muligt gerne være pålideligt og relevant. Dette er dog ikke en ting som vil kunne være aktuelt i alle tilfælde. I mindre virksomheder, vil det være mere simpelt at kunne imødekomme kravet om pålidelighed og relevans da informationsgangene ikke er så omfattende. I en større virksomhed, vil det dog oftere kunne adskille sig.

Værdien af dagsværdi er at den er relevant, hvor en kostpris er mere pålidelig. Et dilemma som kan opstå er, hvilken af disse to værdier der anses for værende at fortrække for virksomheder. Hvor en kostpris kan fortælle en regnskabsbruger værdien af en genstand i det den købes, vil disse informationer ikke nødvendigvis være relevante og aktuelle. Dagsværdi vil i stedet være et bedre valg, set med et investorperspektiv da informationen netop er aktuel. Det er ikke interessant for en regnskabsbruger at vide, hvad virksomhedens aktiver havde af værdi for eksempelvis 20 år siden. De vil vide hvad værdi de har i dag, hvorfor relevans må anses at have højere betydning end pålidelighed. Dog må informationer ikke være upålidelige.

3.1.2.2.2 *Sekundære egenskaber*

De sekundære egenskaber har ikke samme relevans for en regnskabsbruger som de primære egenskaber har, men ikke desto mindre vil de være med til at skabe et mere fyldestgørende helhedsbillede for regnskabsbrugeren.

¹⁴ Fedders, J., & Steffensen, H. (2008). Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder S.102

3.1.2.2.2.1 *Sammenlignelighed*

Når der er tale om sammenlignelighed, er der ikke tale om en direkte kvalitativ egenskab som pålidelighed og relevans. Derimod er der tale om en relation mellem to eller flere regnskaber eller poster i et enkelt regnskab. Dette betyder at en virksomhed som indregner et projekt på én måde hvorimod en anden virksomhed ville indregne selvsamme projekt på en helt anden måde, ikke er direkte sammenlignelige. Det er derfor vigtigt at regnskabspraksis udføres på samme facon. Dette betyder at en virksomhed som laver årsrapport efter ÅRL vil være sammenlignelig med andre regnskaber der er udarbejdet efter ÅRL, hvor regnskaber som udregnes efter IFRS, vil være mere sammenlignelige med regnskaber, udarbejdet efter IFRS.

3.1.2.2.2.2 *Konsistens*

Konsistens er et udtryk for at regnskaber udføres på samme måde i efterfølgende år. Dette indebærer at, hvis et regnskab har målinger, indregninger eller klassifikationer af en given art i et bestemt regnskabsår, så vil det være bearbejdet på samme facon året efter. Dette er for at regnskaber for den samme virksomhed, vil være sammenlignelige med hinanden og informationer som regnskabsbrugeren søger, vil være lettere at tilgå. Det vil blot forvirre en regnskabsbruger, hvis et regnskab er udarbejdet efter ét regelsæt det første år og et helt andet regelsæt det næste. Ydermere vil det være et problem at kunne benytte sig af sammenligningstal fra tal fra tidligere år, hvis ikke regnskabspraksis er den samme.

Det er dog vigtigt at pointere, at sammenlignelighed ikke betyder ensretning. Er der bestemte krav til at bestemte metoder bør eller skal anvendes til indregning, måling eller klassifikation af en given slags transaktioner, uanset at de relevante omstændigheder er forskellige, tilgodeses konsistens, men ikke sammenlignelighed¹⁵.

3.1.3 Elementerne i en årsrapport

Nu er information defineret. Så skal et årsrapports byggeklodser, kendt som elementer, også uddybes. En post i et regnskab, skal høre under et af disse elementer. Alle elementerne er taget direkte fra Årsrapportslovens bilag 1¹⁶.

3.1.3.1 *Aktiver*

Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.

3.1.3.2 *Forpligtelser*

Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele.

3.1.3.3 *Indtægter*

Stigninger i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af tilgang eller værdistigning af aktiver eller fald i forpligtelser, som medfører stigninger i egenkapitalen. I indtægter indgår dog ikke indskud fra ejere.

¹⁵ Elling, J. O. (2004). Årsrapporten – teori og regulering (1. udgave). S. 171

¹⁶ ÅRL, bilag 1

3.1.3.4 Omkostninger

Fald i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af afgang eller værdiforringelse af aktiver eller stigning i forpligtelser, som medfører fald i egenkapitalen. I omkostninger indgår dog ikke udlodning eller uddelinger til ejere.

Egenkapitalen er ikke beskrevet i ÅRL, men defineres som beskrevet neden for¹⁷.

3.1.3.5 Egenkapital

Er en del af selskabets passiver, og dækker over den del af virksomhedens finansiering der ikke er gæld. Egenkapitalen kan bestå af aktiekapital, reserver og opskrivninger.

3.1.4 Indregning og måling

Der eksisterer generelle bestemmelser i loven om hvornår der må forgår indregning og måling i årsrapporter. Der er to indregningskriterier som skal være opfyldt før de må indregnes¹⁸:

- At det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil til- eller fragå virksomheden.
- At kostprisen eller værdien på posten kan måles pålideligt.

Før der kan være tale om måling og indregning, må og skal aktiver, forpligtelser, omkostninger og indtægter, kunne måles pålideligt til kostpris eller værdi – det vil dog typisk være kostpris som vil blive benyttet jf. flere standarder¹⁹. Her er tale om pålidelighedsbegrebet. Det skal være sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå virksomheden som følge af posten. Eftersom det er svært at definere hvornår der er tale om at det er sandsynligt, så benytter IASB sig af begrebet "more probable than not" – og dermed siger de at sandsynligheden skal være over 50%. Dette er sandsynlighedsbegrebet.

Når posten så kan indregnes i regnskabet samt måles pålideligt, er der følgende opgørelsesmetoder som skal anvendes²⁰ – dette er taget direkte fra begrebsrammen som er blevet tilsendt fra IASB:

- Historical cost
 - Assets are recorded at the amount of cash or cash equivalents paid or the fair value of the consideration given to acquire them at the time of their acquisition. Liabilities are recorded at the amount of proceeds received in exchange for the obligation, or in some circumstances (for example, income taxes), at the amounts of cash or cash equivalents expected to be paid to satisfy the liability in the normal course of business.
- Current cost
 - Assets are carried at the amount of cash or cash equivalents that would have to be paid if the same or an equivalent asset was acquired currently. Liabilities are carried at the undiscounted amount of cash or cash equivalents that would be required to settle the obligation currently.
- Realisable (settlement) value

¹⁷ <http://www.regnskabsportal.dk/V-menu/regnskabsbegreber.shtml>

¹⁸ IASB, begrebsrammen, afsnit 83

¹⁹ Årsrapporten – teori og regulering, s. 176

²⁰ IASB, begrebsrammen, afsnit 100

- Assets are carried at the amount of cash or cash equivalents that could currently be obtained by selling the asset in an orderly disposal. Liabilities are carried at their settlement values; that is, the undiscounted amounts of cash or cash equivalents expected to be paid to satisfy the liabilities in the normal course of business.
- Present value
 - Assets are carried at the present discounted value of the future net cash inflows that the item is expected to generate in the normal course of business. Liabilities are carried at the present discounted value of the future net cash outflows that are expected to be required to settle the liabilities in the normal course of business.

Den mest typiske værdi som virksomheder benytter sig af, er dog den historiske værdi²¹.

3.1.5 Klassifikation

Når de fire tidligere niveauer i begrebsrammen er blevet opfyldt, skal der efterfølgende defineres retningslinjer til, hvordan informationer klassificeres og præsenteres. Dette gælder både i henhold til IFRS og i for dansk regnskabsregulering og er med til at øge forståeligheden for en regnskabsbruger når årsrapporten præsenteres²². Dette punkt vil ikke blive uddybet nærmere.

3.1.6 Forskel på IFRS og ÅRL begrebsrammerne

En vigtig detalje som bør bemærkes ved begrebsrammen for ÅRL i forhold til IFRS er at, i den danske ÅRL vil der være fokus på hele årsrapporten og ikke blot det periodiserede regnskab²³. Dette betyder at IFRS kun har fokus på målbare tal (Black and White accounting), hvor ÅRL ud over indregning af tal, også fokuserer på det som ikke er målbart og som også kan indskrives i ledelsesberetningen eller i den supplerende beretning (Colorized accounting). Dette betyder at begivenheder der muligvis ikke kan måles i kroner og øre, ikke vil indgå i IFRS regnskaber. Specielt bør man se på ledelsesberetningen som en komplettering af balancen. Hvis man eksempelvis ser på oplysning af vidensressourcer i ledelsesberetningen, kan det agere som supplement til de immaterielle aktiver i balancen.

På trods af at det ikke nævnes specifikt i IFRS at en årsrapport eksempelvis skal indeholde en ledelsesberetning, så skal virksomheder, som aflægger årsrapporter i Danmark, stadig indeholde ting som ledelsesberetningen og supplerende oplysninger²⁴. Dette betyder at, selvom virksomheder aflægger regler efter IFRS, så er der stadig dele af ÅRL som skal følges.

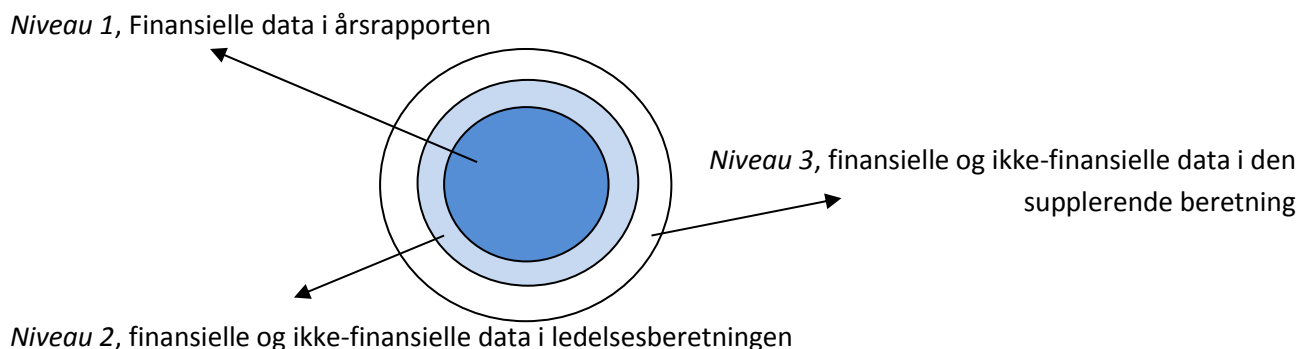
Forskellen på colorized accounting og black and white accounting ses i nedenstående figur og er opdelt i 3 niveauer. Niveau 1 måler finansielle data. Niveau 2 måler både den finansielle data i regnskabet samt ikke-finansielle data i ledelsesberetningen og Niveau 3 måler finansielle data samt ikke finansielle data i den supplerende beretning. Jo længere man kommer væk fra midten, jo mere vil der være tale om "colorized accounting".

²¹ IASB, begrebsrammen, afsnit 101

²² Finansielle rapportering – teori og regulering, side 202

²³ Elling, J. O. (2004). Årsrapporten – teori og regulering (1. udgave). S. 177

²⁴ <http://www.beierholm.dk/publikationer/regnskab/aarsregnskabsloven/klasse-d.html>

Figur 2, Begrebsrammens 5 niveauer, egen tilvirkning

Det skal dog bemærkes at det ikke længere er nødvendigt at revidere ledelsesberetningen, hvorfor den kan give større usikkerheder, den kan dog godt revideres mod merpris til revisor selvfølgelig²⁵.

3.2 Delkonklusion – Begrebsramme

Som det ses i Figur 2, Begrebsrammens 5 niveauer, så er der stor lighed mellem hvordan regnskaber konstrueres i henhold til den danske lov og i forhold til de internationale regler opstillet af IASB. Formålet med begrebsrammen er, at give generelle retningslinjer for hvordan en årsrapport bør udformes med størst mulig værdi for brugerne. Både ÅRL og IFRS har sine krav med hensyn til indregning og måling, men også hver sine krav mht. præsentation, der er med til at give et retvisende billede af den enkelte virksomheds finansielle stilling.

De grundlæggende principper i begrebsrammerne for hhv. IFRS og ÅRL er periodiseringsprincippet samt going concern forudsætningen. Der er desuden kvalitative egenskaber, der bunder i kravene om pålidelighed og relevans. Da begrebsrammen i ÅRL og IFRS er bygget op omkring de samme grundlæggende krav og bestemmelser, vil det umiddelbart være muligt at aflægge årsrapporten efter IFRS, uden at det skulle skabe nævneværdige konflikter med de bestemmelser som findes i ÅRL.

Dette er selvfølgelig kun i forbindelse med de grundlæggende principper, da der findes regnskabsposter som differerer i de to regnskabsstandarde. Det kan bl.a. ses på de mange undtagelser som bliver gennemgået i kapitel 5.

Konsekvensen af dette er, at en virksomhed kan give et retvisende billede efter ÅRL, men også efter IFRS. Dog vil det stadig blive vis to forskellige billeder af den samme virksomhed, for selvom de grundlæggende forudsætninger er ens, vil præsentationerne være forskellige som følge af eksempelvis forskelle i indregning af bestemte poster.

4. Overvejelser inden implementering

Flere overvejelser inden en konvertering til IFRS bør gennemgås eftersom konverteringen ud over at påvirke det økonomiske aspekt af en virksomhed også vil påvirke, hvordan dokumentation vil foregå. Især dokumentation vedrørende finansielle instrumenter samt sikring af validt data i henhold til IT afdelinger.

²⁵ <http://www.e-conomic.dk/regnskabsprogram/ordbog/ledelsesberetning>

Selve det administrative arbejde vil blive bebyrdet og der vil komme betydeligt flere oplysninger at holde styr på.

For at få de bedst mulige overvejelser for, hvorfor en konvertering bør eller ikke bør finde sted, er der fortaget kontakt til flere statsautoriseret revisorer^{26, 27, 28} i Danmark og bedt om deres respektive meninger om konverteringsprocessen og hvilke overvejelser der måtte ligge til grund. På baggrund af deres svar, er der blevet udarbejdet nogle overvejelser som beskrives i dette kapitel.

Virksomheder som kunne have interesse i at konvertere til IFRS og aflægge regnskaber efter de internationale regler, kan eksempelvis være:

- Virksomheder som overvejer børsnotering
- Virksomheder som ønsker at skaffe likviditet til tunge investeringer, eksempelvis gennem syndikerede lån eller anden form for international bankfinansiering
- Dattervirksomheder af danske børsnoterede virksomheder
- Dattervirksomheder af udenlandske virksomheder, hvor moderselskabet aflægger årsrapporten efter IFRS
- Ejerkredse der søger en exit, fx kapitalfonde og lignende gennem enten børsnotering eller overdragelse
- Lovmæssige grunde²⁹

I de følgende afsnit vil diverse overvejelser, fordele som ulemper, som en virksomhed bør overveje forud for en eventuel implementering af IFRS blive behandlet. Afsnittet "4.1 Fordele ved konvertering til IFRS", vil se på hvilke fordele der måtte opstå ved konvertering til IFRS, hvorimod afsnittet "4.2 Ulemper ved konvertering til IFRS", i stedet vil fokusere på hvilke udfordringer en virksomhed eventuelt kan opleve ved en konvertering til IFRS. Det sidste afsnit "4.3 Delkonklusionen" vil opsummere afsnittet, med mine egne holdninger vedrørende overvejelser.

De i opgaven analyserede virksomheder, er alle virksomheder som var tvunget til konvertering jf. deres status som børsnoterede virksomheder. Derfor vil disse virksomheder ikke have haft brug for at foretage sig disse overvejelser, men skulle blot indstille sig på, hvordan en konvertering skulle forgå. Dette afsnit henvender sig primært til virksomheder der endnu ikke er en klasse D virksomhed³⁰ eller overvejer at benytte sig af IFRS til regnskabsaflæggelse.

4.1 Fordele ved konvertering til IFRS

Overgangen til IFRS fra ÅRL, medfører en række ændringer i aflæggelse af regnskabet. En del af disse må anses at være til gavn for virksomheden.

De fordele som vil blive søgt forklaret, er emner som undertegnet selv har resoneret mig frem til, eller som er blevet oplyst af kilder, der har oplevet konverteringer i praksis og deraf har set konsekvenserne.

²⁶ Jørgen Blom, Partner – statsaut. Revisor, KPMG

²⁷ Jan Peter Larsen, statsaut. Revisor, Deloitte

²⁸ Michael Sten Larsen, statsaut. Revisor, KPMG

²⁹ <http://www.beierholm.dk/publikationer/regnskab/aarsregnskabsloven/klasse-d.html>

³⁰ En klasse D virksomhed er en børsnoteret virksomhed eller et statsligt aktieselskab og har pligt til at aflægge regnskaber efter IFRS standarderne.

Disse fordele er opsummeret forneden:

- Større sammenlignelig med konkurrenter
- Virksomheder som arbejder i et internationalt miljø (samhandel, transaktioner)
- Billigere adgang til kapital/lavere renter
- Goodwill
- IFRS er ved at blive standard for bestyrelsesmedlemmer

4.1.1 Større sammenlignelighed med konkurrenter

Den større sammenlignelighed afspejler sig i gennemsigtigheden. To virksomheder, som begge følger samme regelsæt vil være lettere at tyde, både for eventuelle investorer, men også for konkurrenter. I det regnskaber bliver stillet op efter det samme regelsæt, vil det være enklere for en regnskabsbruger at kunne sammenligne nøgletal. Virksomheder vil finde det lettere at udarbejde mere pålidelige konkurrentanalyser og benchmarks. Dette er muligt eftersom internationale forskelle i regnskabsreglerne, der eksisterer på tværs af landegrænser, vil blive færre.

Et eventuelt salg af virksomheden vil blive lettere. Dette begrundes med at potentielle købere vil have lettere ved at sammenligne virksomheden med konkurrenter pga. den føromtalte gennemsigtighed.

4.1.2 Virksomheder i internationalt miljø (samhandel, transaktioner)

Hvis virksomheden er baseret i et internationalt miljø fx ved samhandel eller ved transaktioner, vil IFRS være et anerkendt regnskabsgrundlag, der ikke kræver yderligere forklaringer. Eftersom et af målene med en konvertering til IFRS netop er, at øge gennemsigtigheden jf. kapitel 4.1.1.

For at udenlandske handelspartnere skal være i stand til at forstå et regnskab, der er udarbejdet i henhold til danske regler, vil det kræve uddybende forklaringer. Dette skyldes at der ikke kan forventes at udenlandske investorer er sat ind i danske regler. Derudover, hvis regnskabet skal sammenlignes med et udenlandsk regnskab, vil det kræve uddybelse af diverse regnskabsposter som når et dansk regnskab jf. dansk regnskabsstandard skal sammenlignes med eksempelvis et tysk regnskab jf. tyske regnskabsstandarder. Her vil der være om to regnskaber, som på hver sin vis, er retvisende. Dog er regnskaberne opbygget efter forskellige love, hvorfor der vil være forskellige regnskabsposter, som eksempelvis nævnes i kapitel 3.2, blot mellem ÅRL og IFRS.

Denne sammenligning af to regnskaber vil være en omkostning som kan undgås ved at begge virksomheder aflægger deres regnskaber efter samme regelsæt. I internationale koncerner smidiggøres kommunikationen om regnskabsmæssige forhold, da alle arbejder efter og kender de samme standarder. Der vil ikke opstå udfordringer i form af forskellige regnskabsmæssige sprog. En modervirksomhed som skal indsamle informationer fra en dattervirksomhed, der aflægger regnskaber efter en anden regnskabsstandard, skal udfylde et større skema som sendes til dattervirksomheden fra moderselskabet for at tallene kan sammenlignes ordentligt³¹.

³¹ Efter samtale med min chef, Registreret Revisor Preben Rasmussen

4.1.3 Billigere adgang til kapital/lavere renter

Jørgen Blom³² hævder, at IFRS medfører billigere adgang til kapital og dermed lavere renter. En begrundelse for dette må være, at aflæggelse af årsrapporter aflagt efter IFRS reglerne har en højere signalværdi, eftersom det er et internationalt anerkendt og udbredt grundlag for regnskabsaflæggelse. Det er derfor et krav i dag for adgang til børsmarkedet at aflægge regnskaber efter IFRS.

Gennemsigtigheden kan også ses som begrundelse for den billigere adgang til kapitalen. Det må formodes at være tilfældet ved fremskaffelse af venturekapital, at en international investor er mere sikker i sin sag, samt har bedre kendskab til de regnskabsstandarde som virksomheden benytter sig af i tilfælde af IFRS.

4.1.4 Goodwill

Som det nævnes i kapitel 5.9.1.4, så er en af de store forskelle på IFRS standarderne og ÅRL at der ikke vil blive afskrevet på goodwill og immaterielle aktiver med ubestemmelig levetid. Derimod vil de alene blive udsat for nedskrivningstests. I og med at der ikke vil blive afskrevet på goodwill, vil det formentlig føre til bedre driftsresultater. Disse forskelle kan ses i kapitel 8.1 og 8.2, hvor det er klart, at de immaterielle aktiver har anden og højere værdi. Dette fremgår eksempelvis fra DSV's regnskab, hvor det kan ses at den ophørte afskrivning af goodwill, påvirker årets resultat mærkbart³³.

4.1.5 IFRS ved at blive standard for bestyrelsesmedlemmer

Jørgen Blom har igennem sit arbejde med IFRS kommet frem til at bestyrelsesmedlemmer, der sidder i børsnoterede virksomheder efterhånden har vænnet sig til principperne som er klarlagt i IFRS. Det sker at bestyrelsesmedlemmerne har vanskeligt ved at forstå, at samme principper ikke gælder for en C virksomhed under ÅRL.

På baggrund af dette, kan det for C virksomheder være en fornuftig beslutning at aflægge regnskaber i henhold til IFRS frem for ÅRL da reglerne begynder at blive et mere normeret regelsæt at benytte sig af.

4.2 Ulemper ved konvertering til IFRS

En virksomhed som vælger at konvertere til IFRS vil opleve flere fordele som nævnt foroven i afsnit 4.1. Det er dog ikke kun fordi en virksomhed vil opleve fordele ved et skifte til IFRS. Tværtimod vil der være udfordringer i forbindelse med skiftet, deriblandt større omkostninger da det er en længere og omkostningstung proces at konvertere til IFRS.

Der er forneden opsummeret nogle af de ulemper som vil opstå i forbindelse med en konvertering til IFRS standarderne.

- Kræver som udgangspunkt bedre kompetencer i økonomiafdelingen med kendskab til IFRS
- Tung administrativt og mange oplysninger
- Mange flere registrerings- og dokumentmæssige krav
- Dyrt: kræver løbende uddannelse/efteruddannelse, yderligere brug af rådgivere/dyrere revision til sikring af overholdelse af alle IFRS krav

³² Statsautoriseret revisor ved KPMG

³³ 8.2 Konsekvenserne for ikke-finansielle virksomheder

4.2.1 Krav til bedre økonomiafdeling

Større krav til økonomiafdelingen forekommer som følge af, at IFRS standarderne løbende opdateres og gøres mere komplekse. Dette betyder ligeledes at omkostningerne til medarbejderuddannelse vil stige. For at understrege denne omkostning, så er der alene i 2013 er der kommet fire nye IFRS standarder³⁴.

Øget fleksibilitet vil være et krav til økonomiafdelingen. Dette er på baggrund af de konstante ændringer som sker i IFRS. Løbende bliver der udsendt opdateringer fra IASB om nye IFRS samt IAS standarder og reguleringer til de eksisterende³⁵. Det skal bemærkes at det ikke er unikt for IFRS, men graden af dette er større under IFRS standarderne end under ÅRL jf. Jørgen Blom.

Selvfølgelig forekommer der også ændringer i ÅRL, men da virksomheden skal arbejde under en ny regnskabsstandard, må det formodes at økonomiafdelingen skal sættes ind i denne nye standard, hvorfor det vil medføre ekstra omkostninger ved konverteringen.

Øget krav til en økonomiafdeling betyder selvfølgelig uddannelse af medarbejdere. Dette medfører uddannelsesomkostninger så medarbejdere kan udføre deres arbejde i henhold til eventuelle nye regler og reguleringer, som måtte påvirke virksomheden. Denne uddannelse af medarbejdere kan også påvirke andre elementer end økonomiafdelingen. Alle afdelinger, som vil blive påvirket af IFRS, skal i større eller mindre grad, vænne sig ændringerne og uddanne medarbejdere efter behov.

4.2.2 Øget administration og oplysningskrav

En væsentlig forskel på IFRS og ÅRL er nemlig at der ikke findes såkaldte skadesklausuler i IFRS standarderne som der gør i ÅRL³⁶. Det betyder at en mindre virksomhed i Danmark kan undgå at oplyse om nettoomsætning mv. men vil ikke have samme form for frihed såfremt den vælger at aflægge regnskab efter IFRS.

Eftersom IFRS standarderne løbende opdateres, vil udviklingen af disse standarder, medføre flere udfordringer for en virksomhed. Eksempelvis er der kommet væsentligt mere fokus på administrations- samt oplysningskrav. Dette betyder selvfølgelig at omkostningerne vedrørende disse to krav, vil stige. Endvidere vil der som nævnt før, komme forøgede omkostninger til virksomheden i form af uddannelsesomkostninger til oplæring af medarbejdere.

Såfremt en virksomhed vælger at benytte sig af reglerne for IFRS, skal samtlige EU godkendte standarder benyttes ved en regnskabsaflæggelse³⁷. Dette medfører at virksomheder konstant skal sørge for at holde sig ajour med de nyeste standarder og implementere dem i regnskabet. Dette gælder også selvom standarder blot er blevet vedtaget, men endnu ikke er trådt i kraft. Så skal det også noteres i regnskabet.³⁸ Undertegnet er også blevet oplyst om at der ofte kan anvendes regnskabsmodeller til den løbende dokumentation bl.a. i form af en "effektivitetstest" og "nedskrivningstest", der blev dog ikke specificeret hvad disse gik ud på, hvorfor dette ikke bliver uddybet nærmere i opgaven.

³⁴ http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_International_Financial_Reporting_Standards

³⁵ IFRS 3 blev ændret i 2008 <http://www.iasplus.com/en/standards/standard43>

³⁶ ÅRL §81

³⁷ ÅRL §137, stk.3

³⁸ IAS 8, stk. 28

4.2.3 Registrerings- og dokumentmæssige krav

De registrerings- og dokumentmæssige krav som en virksomhed står over for med IFRS er mere omfangsrige end dem som findes i ÅRL eksempelvis vedrørende nedskrivningstests og finansielle instrumenter. Konsekvensen af dette er øget omkostninger.

Disse dokumentmæssige krav har ud over indflydelse på den økonomiske afdeling af virksomheden også indflydelse på de informationssystemer som er i virksomheden. Dette skyldes nye oplysningskrav til virksomheden og som skal opsamles dagligt i forbindelse med registreringerne.

Dette betyder, at virksomheden skal etablere nye forretningsgange til indsamling af dette data. Desuden skal virksomheden sørge for, at der oprettes nye interne kontroller for at imødekomme eventuelle nye forretningsgange. Dette er så periode- samt årsrapporter som skabes, vil blive udarbejdet på baggrund af valide og sikre informationer.

En virksomhed vil altid blive påvirket af nye forretningsgange, hvorfor medarbejdere skal trænes, som nævnt i afsnit 4.2.1.

4.2.4 Omkostningstung overgang

Konverteringen til IFRS er en dyr proces som ikke udføres fra dag til anden. Det er derimod en proces som strækker sig over 2 år og dette begrundes med at der skal udarbejdes sammenligningstal. Dette gøres ved, at en virksomhed udarbejder to regnskaber løbende i et bestemt regnskabsår. Både den ordinære årsrapport i henhold til ÅRL, men også en IFRS årsrapport. Når konverteringen til IFRS finder sted, vil virksomheden være i besiddelse af en IFRS årsrapport, der har sammenligningstal fra tidligere år.

Der skal også gøres opmærksom på at, den første IFRS årsrapport vil indeholde de op til flere af de undtagelser, som gennemgås i kapitel 5. Dette betyder at den første IFRS årsrapport, vil være mere omkostningstung end de efterfølgende.

Alternativt, vil det være muligt for en virksomhed at tage sine tal fra tidligere år og genskabe dem i henhold til de nye regler fra IFRS. Dette eksempel kan ses i Danish Crown³⁹, der i 2010 overgik til IFRS standarderne. Dette havde anseelige omkostninger for Danish Crown, men de så det som en investering i koncernens fremtid. På trods af, at overgangen er dyr og opslidende, så udtalte chefcontroller Jørgen Birch Jensen at *"Det var en engangsinvestering at få alle standarder, procedurer og systemer på plads, og det var derfor en langt mere rolig proces at få udarbejdet årsrapporten for 2010/11"*. Så en virksomhed der overgår til IFRS, vil med al sandsynlighed få øget omkostninger til deres fremtidige regnskabsaflæggelse, de er dog langt fra lige så omkostningstunge, som det regnskabsår, hvor transitionen fra ÅRL til IFRS finder sted.

4.3 Delkonklusion – Overvejelser vedrørende implementering af IFRS

Virksomhederne der analyseres i denne opgave, var alle børsnoteret da reglerne for IFRS kom frem i 2005, hvilket er ensbetydende med at konverteringen var lovpligtig.

Virksomheder der endnu ikke er børsnoteret, men overvejer det eller virksomheder som har overvejelser vedrørende IFRS bør fortage en række overvejelser, strategiske såvel som praktiske vedrørende en eventuel

³⁹ <http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Denmark/Local%20Assets/Documents/Udgivelser/Publikationer/Case%20story/IFRSregnskab%20i%20Danish%20Crown%202012.pdf>

konvertering. Praktisk vil det påvirke og øge virksomhedernes dokumentmæssige aflæggelse, hvilket betyder at der vil være mange flere krav til en virksomhed både hvad angår uddannelse af medarbejdere samt administrative krav til hvordan dokumentationen skal forgå. Dette vil alt andet lige betyde en forøgelse af virksomhedens administrationsomkostninger. Dette gør sig især gældende i konverteringsåret til IFRS da dette er en ny måde at aflægge regnskab på, hvorfor virksomhederne skal igennem en tilvænningsperiode.

Strategisk skal virksomheder overveje om hvorfor de ønsker at overgå til IFRS. Dette kan være begrundet i bedre nøgletal jf. Figur 19: IFRS tal i forhold til ÅRL tal for samme periode – Finansielle virksomheder” og Figur 20: IFRS tal i forhold til ÅRL tal for samme periode – Ikke-finansielle virksomheder”, som blandt andet opstår som følge af ingen afskrivning på goodwill. Dette er ses eksempelvis i DSV’s regnskab, hvor der er en markant ændring i årets resultat, netop på baggrund af ingen afskrivning af goodwill.

Et andet argument kan være, at virksomheden har brug for mere kapital og det er lettere at optage lån fra udenlandske banker såfremt virksomheden følger de internationale standarder. En virksomhed som Danish Crown så på mulig vækstscenarier samt overvejelser om konvertering til et børsnoteret selskab tilbage i 2010 og måtte konkludere at der var behov for at konvertere til IFRS standarderne for at imødekomme virksomhedens behov.

Virksomheden som foretager disse overvejelser skal dog altid være forberedt på store omkostninger forbundet med konverteringen, da dette er en meget omkostningstung proces og tager to år at fuldføre. Der skal alene bruges et år på at aflægges regnskab i henhold til ÅRL og på samme tid, i henhold til IFRS, da der skal skabes sammenligningstal i for periode som det ses på Figur 4, Afstemninger som skal indgå i det første IFRS regnskab

Ifølge undertegnet, så kan der ikke kommes med en enkelt konklusion på om det vil være fordelagtigt at fortage skiftet til IFRS. Det er dog værd at bemærke at disse omkostninger kun er store i året, hvor virksomheden konverterer til IFRS. Dette begrundes bl.a. med en tilvænningsperiode, men også fordi det første IFRS regnskab ved en konvertering, indeholder flere informationer grundet undtagelserne, som gennemgås i næste kapitel. Medmindre en virksomhed agter at forblive i Danmark, må det være en fordel for virksomheden at benytte sig af IFRS på baggrund af ovenstående overvejelser, men dette er med forbehold for en virksomheds størrelse og fremtidsplaner.

5. IFRS 1

5.1 Introduktion

Når en virksomhed kan afgive en udtrykkelig og uforbeholden erklæring i deres regnskab om at årsrapporten er skabt i overensstemmelse med IFRS for første gang, er IFRS 1 en standard som benyttes. Den består i sig selv af fire obligatoriske undtagelser og femten frivillige undtagelser. Disse er skabt for at lette overgangen til IFRS og gøre den mindre omkostningstung.

5.2 Indledning

Kapitel 5 omhandler hele IFRS standard 1 – *Førstegangsanvendelse*. Der vil både blive beskrevet hvilket til hvilket formål denne IFRS eksisterer, hvad dens anvendelsesområde er, hvordan man indregner den og

måler den. Sidst men ikke mindst, vil der blive set på de obligatoriske undtagelser samt de frivillige undtagelser som en virksomhed kan benytte sig af.

Netop disse undtagelser er en væsentlig del af kapitlet eftersom disse er grobund for at det første IFRS regnskab som en virksomhed aflægger ikke er fuldkommen ens med andre virksomheders regnskaber. Dette er i direkte strid med det oprindelige formål med IFRS der forsøger at gøre regnskabsaflæggelse mere gennemsigtigt for brugerne. IASB valgte dog at den komplette konvertering først ville finde sted efter 2 år. Tidligere forsøgte man med SIC-8 at få virksomheden til at konvertere med øjeblikkelig virkning, men dette er anderledes med IFRS. En begrundelse for dette må tænkes at være, at man som virksomhedsejer vil være mere tilbøjelig med at konvertere, såfremt det er lettere at konvertere. I det lange løb vil virksomheder så være sammenlignelige.

5.3 Formål med IFRS 1

Formålet med denne standard er, at sikre at en virksomheds første IFRS-årsrapport indeholder oplysninger af høj kvalitet, er gennemsigtigt og let sammenligneligt for regnskabsbrugere over alle de præsenterede perioder. Derudover er det vigtigt at det giver virksomheden en passende begyndelse på den regnskabsmæssige behandling samt sørger for at regnskabet kan tilvejebringes, uden at omkostningerne overstiger fordelene⁴⁰

5.4 Anvendelsesområde

En virksomhed skal anvende IFRS 1 i sit første årsrapport – samt eventuelle delårsrapporter som virksomheden fremlægger i overensstemmelse med IAS 34. En virksomheds første IFRS-årsrapport er det regnskab, hvor virksomheden giver en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om at det pågældende regnskab er aflagt i overensstemmelse med IFRS. Et eksempel herpå kan ses foruden, hvor der vises et eksempel på en erklæring på konverteringen til IFRS. Dette er et eksempel fra A.P. Møller:

A.P. Møller - Mærsk Gruppen Revisionspåtegning

Til aktionærerne i A.P. Møller - Mærsk A/S

Vi har revideret den af ledelsen aflagte årsrapport for A.P. Møller - Mærsk A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2005 med det formål at udtrykke en konklusion om årsrapporten på baggrund af vor revision. Årsrapporten aflægges efter International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede selskaber.

Figur 3, erklæring fra AP Møller om konvertering til IFRS

En årsrapport er ikke i overensstemmelse med reglerne om det første IFRS-regnskab, såfremt virksomhedens regnskab ikke er 100% aflagt i overensstemmelse med IFRS. Dette gøres ved den føromtalt

⁴⁰ IFRS 1.1

udtrykkelige og uforbeholdne erklæring om aflæggelse efter IFRS. En virksomhed kan også vælge at komme med en udtrykkelig erklæring om at IFRS regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med visse, men ikke alle IFRS-standarder.

Såfremt en årsrapport kun udarbejdes til internt brug og uden at være til rådighed for virksomhedens ejere, vil den ikke tælle som en virksomheds første IFRS-regnskab. Det samme gør sig gældende, hvis et regnskab er udarbejdet i overensstemmelse med IFRS af konsolideringsmæssige hensyn, uden at der udarbejdes et fuldstændigt årsrapport⁴¹.

I forlængelse heraf, så gør IAS 1 sig altså gældende når en virksomhed benytter IFRS standarderne for første gang. Såfremt en virksomhed tidligere har aflagt en årsrapport i henhold til IFRS 1, vil virksomheden derfor ikke kunne benytte sig af reglerne nu og i stedet må reguleringer foretages i henhold til IAS 8.

5.5 Indregning og måling

Et af grundprincipperne for IFRS 1 er at når en virksomhed først er begyndt at aflægge årsrapporter efter IFRS, så skal virksomheden aflægge regnskaber efter IFRS som at den altid har aflagt årsrapporter efter IFRS. Dette er dog med forbehold for de førnævnte obligatoriske og frivillige undtagelser, der også vil blive gennemgået i afsnit "5.8 Obligatoriske undtagelser" og "5.9 Frivillige undtagelser".

En førstegangsbruger må ikke benytte forskellige udgaver af IFRS og skal altid benytte sig af den seneste udgave af en standard. Virksomheden kan dog gøre brug af endnu ikke obligatoriske IFRS-standarder, hvis tidligere anvendelse tillades.

5.6 Præsentation og Oplysning

En virksomhed skal, når den overgår til IFRS, overholde reglerne for IAS 1. Disse regler foreskriver at IFRS-regnskabet som minimum skal indeholde tre opgørelser af finansiell stilling, to totalindkomstopgørelser, to resultatopgørelser, to pengestrømsopgørelser samt to egenkapitalopgørelser med dertilhørende noter. I henhold til IAS 1, så er det to forskellige opgørelser. Med hensyn til totalindkomstopgørelsen, så skal den ene opgørelse angive elementerne i resultatopgørelsen, hvorimod den anden skal begynde med resultatet og vise elementer fra den øvrige totalindkomst⁴². IFRS 1 indeholder ikke undtagelser fra præsentations- og oplysningskrav i forhold til andre IFRS-standarder i modsætning til de undtagelser frivillige og obligatoriske undtagelser som der henvises til i "5.5 Indregning og måling".

Ud over de førnævnte eksempler, så er der ingen regler i IFRS 1, om hvordan og hvorledes regnskaber skal opstilles. Disse findes i stedet i IAS 1, der beskriver hvordan et IFRS regnskab bør stilles op.

IAS 1 foreskriver at et fuldstændigt IFRS årsrapport skal indeholde følgende⁴³:

- En opgørelse af finansiell stilling ved regnskabsårets afslutning
- En totalindkomstopgørelse for regnskabsåret
- En egenkapitalopgørelse for regnskabsåret

⁴¹ IAS 1

⁴² Øvrig totalindkomstopgørelse indeholder elementer som: Opskrivninger og tilbageførelser, Aktuarmæssige gevinster og tab, Valutakursreguleringer, urealiserede gevinster og tab på finansielle aktiver samt gevinster og tab ved effektiv sikring af fremtidige pengestrømme.

⁴³ IAS 1.10

- En pengestrømsopgørelse for regnskabsåret
- Noter indeholdende en oversigt over væsentlig anvendt regnskabspraksis samt andre forklarende informationer
- En opgørelse af finansiell stilling ved starten af det første sammenligningsår, fra hvilket virksomheden ændrer den anvendte regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft, eller fra hvilket virksomheden foretager tilpasning af poster i årsrapporten med tilbagevirkende kraft eller omklassificerer poster i årsrapporten.

Derudover anfører IAS 1 de samme regler som ÅRL har, blandt andet det retvisende billede, going concern, periodiseringsprincippet, sammenligningstal mv. Strukturen og selve indholdet findes fra IAS 1.47 til og med IAS 1.138, men vil ikke blive gennemgået yderligere i opgaven.

Der skal gøres opmærksom på at, hvis en virksomhed inddrager sammenligningstal fra perioder som ligger forud for den første periode, så er det ikke et krav at disse skal opfylde IFRS standarderne⁴⁴. Det ses i årsrapporten for Jyske Bank for 2005⁴⁵. Virksomheden skal dog sørge for at markere disse oplysninger på en klar og forståelig måde, så det fremgår, at de ikke er udarbejdet i overensstemmelse med IFRS samt oplyse hvilke primære reguleringer der skal til for at kunne opnå overensstemmelse med IFRS.

Virksomheder skal, når de overgår til IFRS dog gøre rede for hvordan overgangen fra ÅRL til IFRS påvirker deres finansielle stilling, indtjening og pengestrømsopgørelser. Dette gøres ved at opfylde følgende tre krav.

1. Ved at sammenligne virksomhedens egenkapital der er aflagt efter ÅRL i forhold til egenkapitalen aflagt IFRS. Dette gøres på følgende to datoer.
 - a. Tidspunktet for overgangen til IFRS
 - b. Afslutningen af den sidste periode, som præsenteres i virksomhedens seneste årsrapport aflagt i overensstemmelse med ÅRL.
2. Sammenligning af den samlede totalindkomst i overensstemmelse med IFRS for den sidste periode i virksomhedens regnskab i forhold til totalindkomsten for samme periode i forhold til ÅRL. Er der ikke en totalindkomstopgørelse, kan resultatet bruges i stedet.
3. Hvis virksomheden har indregnede eller tilbageførte tab ved værdiforringelse skal de oplysninger som måtte være påkrævet i henhold til IAS 36 være anført i IFRS regnskabet.

Er det første gang at virksomheden aflægger en årsrapport, skal det fremgå i det første IFRS-regnskab.

Klassifikationen af de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser er en af de store ændringer som sker ved konverteringsprocessen. Når konverteringen fra ÅRL til IFRS finder sted, har virksomheden mulighed for at indregne finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi⁴⁶. Dette har i større grad betydning for finansielle virksomheder som banker, men kan stadig påvirke ikke-finansielle virksomheders egenkapital, men blot ikke i samme omfang. Derudover, så har en virksomhed der konverterer fra ÅRL til IFRS også mulighed for at foretage målinger af deres materielle anlægsaktiver på tidspunktet for overgangen til IFRS

⁴⁴ IFRS 1.22

⁴⁵ Jyske Bank årsrapport 2005, side 2 "Sammenligningstal for 2001-2003 er ikke tilrettet ny regnskabspraksis og 2004 er delvis tilrettet, jf. beskrivelse på side 37 ff."

⁴⁶ IFRS 1.29

på grundlag af aktivets dagsværdi og efterfølgende anvende denne værdi som den fastsatte kostpris for det materielle aktiv.

Til sidst, så står der ingen steder i IFRS 1 noget om hvorvidt regnskabet skal indeholde en ledelsesberetning eller ej. Dette er dog en regel som danske børsnoterede virksomheder skal huske at implementere under alle omstændigheder⁴⁷. Det skal dog gøres tydeligt at dette – som eventuelle andre sammenligningstal og historiske sammendrag der er nævnt tidligere, der ikke udarbejdes i henhold til IFRS – er udarbejdet i henhold til tidligere regnskabsprincipper på en klar og forståelig måde⁴⁸.

5.7 Forklaring på overgangen til IFRS

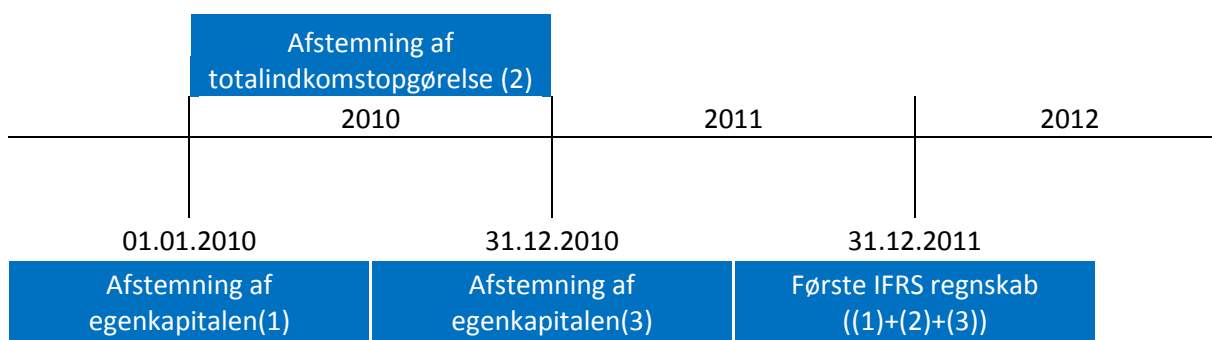
Virksomheder skal forklare hvordan en overgangsproces fra tidligere regnskabsprincipper til IFRS vil påvirke en virksomheds balance, resultatopgørelse samt dens pengestrømsopgørelse. For at kunne opfylde disse krav, skal en virksomheds første IFRS regnskab indeholde følgende.

- En afstemt egenkapital i henhold til ÅRL samt en afstemt egenkapital som opfylder kravene for IFRS standarderne.

Dette skal gøres på datoen for overgangen til IFRS samt ved sidste regnskabsperiode, hvor virksomhedens seneste årsrapport er aflagt i overensstemmelse med regnskabsprincipperne for ÅRL.

Ud over denne afstemte egenkapital, skal en virksomhed også præsentere en afstemt samlet totalindkomst, som er i overensstemmelse med IFRS standarderne. Det kræves dog at denne totalindkomstopgørelse er i overensstemmelse med den tidligere regnskabsperiode. Da der ikke kræves nogen steder i ÅRL at der aflægges en totalindkomstopgørelse, kan virksomheden nøjes med at gøre dette i henhold til resultatopgørelsen.

På nedenstående figur, illustreres det, hvordan processen for overgangen forløber:

Figur 4, Afstemninger som skal indgå i det første IFRS regnskab, egen tilvirkning.

Såfremt der kommer til at indgå nedskrivninger eller tilbageførsel af tab ved udarbejdelsen af det første IFRS regnskab, skal disse udspecificeres jf. IAS 36.

En virksomheds første IFRS-regnskab skal også indeholde forklaringer på disse afstemninger. Disse skal være tilstrækkeligt detaljeret, således at regnskabsbrugere får en klar forståelse for reguleringerne i henholdsvis balancen og resultatopgørelsen. Har en virksomhed tidligere præsenteret en

⁴⁷ ÅRL §102

⁴⁸ IFRS 1.22

pengestrømsopgørelse, skal der medtages en detaljeret forklaring over de reguleringer som opstår i den nye pengestrømsopgørelse som følge af IFRS.

Det er bemærkelsesværdigt at IASB ikke vælger at indføre regler i IFRS 1 vedrørende opstillingen af hvordan et regnskab og dertilhørende kommentarer skal fremstå. Eftersom IFRS regnskaber ikke har disse krav, kan det ses på samtlige af de virksomheder som er analyseret i opgaven, at der er brugt forskellige tilgange til opstillingen. Et eksempel på dette er:

Koncern Regulering af sammenligningstal i forbindelse med overgang til IFRS							
DKK mio.	Resultat 2004	Balance 1. januar 2004			Balance 31. december 2004		
		Aktiver	Forpligtelser	Egenkapital	Aktiver	Forpligtelser	Egenkapital
Hidtidig regnskabspraksis	174	7.001	4.473	2.528	7.910	5.358	2.552
Minoritetsinteresser	18	-	-166	166	-	-155	155
	192	7.001	4.307	2.693	7.910	5.203	2.707
Reguleringer:							
Goodwill/negativ goodwill	17	33	-	33	50	-	50
Dokningsomkostninger	-	27	-	27	27	-	27
Aktieoptioner	-9	-	6	-6	-	9	-11
Aktuarmæssige gevinster/tab	-8	-	93	-67	-	102	-73
Skattemæssig effekt	2	-	-25	-	-	-27	-
I alt	2	60	74	-13	77	85	-8
Ny regnskabspraksis (IFRS)	194	7.061	4.381	2.680	7.987	5.287	2.700

Figur 5, DFDS præsentation 2005

En virksomhed som Vestas derimod har gjort en meget større indsats for at forklare overgangen fra de tidligere regnskabsprincipper til IFRS.

Dette viser selvfølgelig at virksomhederne ikke aflægger regnskaberne på samme måde ved førstegangsaflæggelse af IFRS. Konsekvensen er, at det første IFRS-regnskab ikke er i overensstemmelse med IASBs ønske om øget sammenlignelighed.

IFRS 1 indeholder oplysningskrav vedrørende finansielle aktiver og finansielle forpligtigelser samt anvendelse af dagsværdi som fastsat kostpris og præsentation af delårsrapporter⁴⁹. Disse vil ikke blive behandlet yderligere i opgaven, eftersom fokus er på overgangen til IFRS og ikke præsentation af en delårsrapport for en virksomhed.

5.8 Obligatoriske undtagelser

Det generelle princip bag IFRS 1 er, at alle IFRS standarderne skal kunne bruges i en virksomheds første IFRS regnskab. IASB har dog imidlertid besluttet at en overførsel fra en regnskabsstandard til en anden regnskabsstandard med tilbagevirkende kraft, ikke kan gøres med tilstrækkelig pålidelighed, hvorfor IASB har indført disse undtagelser som kan lette en overgang til IFRS. Der findes fire obligatoriske undtagelser, men også femten frivillige undtagelser som en virksomhed kan vælge at benytte sig af.

⁴⁹ IFRS 1.29 – IFRS 1.34

De fire obligatoriske undtagelser kan ses i figuren forneden

Obligatoriske undtagelser	
U1. Regnskabsmæssige skøn	U3. Regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner
U2. Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser	U4. Minoritetsinteresser

Figur 6, Oversigt over de 4 obligatoriske undtagelser, egen tilvirkning

5.8.1 Regnskabsmæssige skøn

Regnskabsmæssige skøn som er krævet i IFRS og i forvejen er fortaget i ÅRL, må kun korrigeres i forbindelse med konverteringen, såfremt at det objektivt kan dokumenteres, at disse skøn var fortaget forkert i første omgang. Grunden til at denne undtagelse er, at virksomheder ikke skal kunne være "bagkloge" og dermed gøre brug af informationer, der ikke var til stede da virksomheden agerede under det forhenværende regelsæt.

Regnskabsmæssige skøn, der forholder sig anderledes i ÅRL i forhold til IFRS, vil blive betragtet efter IAS 10.3.b som værende "*begivenheder, som begrundes sig i forhold, der opstod efter regnskabsårets afslutning (ikke-regulerende begivenheder efter regnskabsårets afslutning)*". Min holdning til at der vælges IAS 10.3.b frem for IAS 10.3.a er, at 10.3.b henviser til forhold der er opstået efter regnskabsårets afslutning.

Ved overgangen til IFRS kræves det, at der fortages et regnskabsmæssigt skøn vedrørende tingenes tilstand i åbningsbalancen. Denne regulering gælder især markedspriser, renter og fremmed valuta. En førstegangsbriker af IFRS, skal være opmærksom på, at de informationer benyttes i det første IFRS regnskab og ved slutningen af sammenligningsperioden, skal være modtaget. Det er i og for sig tilfredsstillende hvis ikke estimerne er færdigudregnet, men alle informationerne skal være modtaget ved den endelige overgang til IFRS.

Det skal dog understreges at blot fordi det i henhold til IFRS 1, ikke er påkrævet at disse tal er færdigudregnet, så kan der forekomme situationer, hvor andre IAS- og IFRS standarder kræver at disse estimer vil blive udregnet i henhold til en given dato. Dette tegner sig eksempelvis for IAS 17, bestemte restriktioner i IAS 38 og præsentationen af IAS 32.

5.8.2 Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser

Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser skal indregnes i IFRS-åbningsbalancen efter den seneste version af IAS 39. Der er dog en undtagelse fra denne regel. Afledte finansielle instrumenter, hvor indregningen var ophørt før 1. januar 2004 efter reglerne i ÅRL, skal ikke indregnes i åbningsbalancen for IFRS, medmindre at en fremtidig transaktion kræver at aktivet eller forpligtelsen medregnes.

På trods af det, kan en virksomhed dog vælge at anvende reglerne i IAS 39 om ophør af indregning med tilbagevirkende kraft fra et tidligere tidspunkt så længe at den nødvendige dokumentation blev tilvejebragt på det tidspunkt, hvor transaktionen blev indregnet for første gang.

5.8.3 Regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner

Ved overgangen til IFRS, skal en virksomhed, ifølge IAS 39, måle alle afledte finansielle instrumenter på grundlag af dagsværdien. Den skal udligne alle udskudte tab og gevinster på afledte finansielle instrumenter, der i overensstemmelse med ÅRL, er blevet indregnet som aktiver eller forpligtelser.

En virksomhed skal i sin IFRS-åbningsopgørelse af finansiell stilling, ikke afspejle sikringsforhold, der ikke opfylder kravene for regnskabsmæssig sikring i henhold til IAS 39. Sikringsforholdene skal være klart defineret og effektiviteten skal være dokumenteret pr. transaktionsdagen da sikringsforholdet blev defineret. Et sikringsforhold kan ikke defineres med tilbagevirkende kraft.

Sikringsforhold, der blev behandlet som en sikring efter ÅRL, men ikke opfylder kravene i henhold til IAS 39, skal i stedet opfylde under IAS 39 om ophør af regnskabsmæssig sikring⁵⁰. Virksomheden kunne efter reglerne i ÅRL, have udskudt eller undladt at indregne gevinster og tab ved sikring af dagsværdien af en eller flere regnskabsposter. Blev det aktuelt, kunne virksomheden regulere den regnskabsmæssige værdi af det sikrede.

Ifølge ÅRL kan en gevinst eller et tab ved sikring af pengestrømme fra en forventet transaktion, blive indregnet på egenkapitalen⁵¹. Ved datoen for åbningsbalancen, hvis det stadig er sandsynligt at transaktionen ville finde sted, at effektiviteten er dokumenteret og sikringsforholdet er klart defineret, kan den regnskabsmæssige sikring godt fortsætte efter reglerne i IAS 39. Er det derimod ikke med en høj grad af sandsynlighed at transaktionen vil finde sted, kan de hidtidige gevinster og tab dog godt blive indregnet på egenkapitalen og efterfølgende værdireguleringer, vil blive indregnet i resultatet.

5.8.4 Minoritetsinteresser

Første gang en virksomhed anvender IFRS standarderne, skal tre krav fra IAS 27 bruges fremadrettet.

- Minoritetsinteressers andel af årets resultat skal henføres til minoriteterne, uanset om minoritetsinteresserne derved bliver negativ.
- Ændringer i en modervirksomheds ejerandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører ophør af kontrol, skal behandles som en egenkapitaltransaktion med ejerne.
- Når ændringer i en modervirksomheds ejerandele i en dattervirksomhed medfører ophør af kontrol, skal den tilbageværende ejerandel reguleres til dagsværdi, og gevinst samt tab ved henholdsvis afhændelsen og målingen af den resterende andel til dagsværdi indregnes i resultatet.

Hvis en førstegangsbruger vælger at bruge IFRS 3 med tilbagevirkende kraft for eventuelle tidligere virksomheds-sammenslutninger, skal IAS 27 bruges fra dette tidligere tidspunkt.

5.8.5 Delkonklusion

Vedrørende de obligatoriske undtagelser, er det umiddelbart begrænset, i hvor stort omfang at virksomhederne vil blive påvirket. Der vil være en omklassificering i henhold minoritetsinteresser. Den anden undtagelse⁵², kan en virksomhed komme udenom ved at benytte sig af reglerne i IAS 39. Det må

⁵⁰ IFRS 1.B6

⁵¹ ÅRL §39, stk.2

⁵² Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser

forventes, at de regnskabsmæssige skøn ikke vil få en mærkbar betydning for virksomheder, som konverterer fra ÅRL til IFRS.

En ting som virksomheden dog skal være opmærksom på i henhold til de regnskabsmæssige skøn er, at såfremt en anden IFRS eller IAS standard tillægger virksomheden at foretage skøn i henhold til en bestemt dato, er det denne anden IFRS eller IAS som er gældende og ikke denne obligatoriske undtagelse.

Der hvor der er mærkbar forskel for danske virksomheder i forhold til IFRS, er vedrørende den regnskabsmæssige behandling af sikringstransaktionerne, hvor den danske lovgivning slet ikke er lige så kompleks og restriktiv som den internationale. Som det nævnes i problemafgrænsningen er den meget kompleks og er blot blevet set på overfladisk i opgaven. Denne specifikke undtagelse er en som virksomheder mærkbart vil kunne blive påvirket af, som eksempelvis Pandora A/S, der i deres årsrapport for 2009 modregner alle sikringstransaktioner hen over resultatopgørelsen som følge af ikke at kunne leve op til disse krav⁵³.

5.9 Frivillige undtagelser

Ud over de obligatoriske undtagelser, har IASB indført 15 valgfrie undtagelser fra hovedregelen om tilbagevirkende kraft, hvilket begrundes med at, det kan kræve betydelige ressourcer at indføre eller i visse tilfælde, være umulige efterleve reglerne tilbage i tid. Da der er tale om valgfrie, kan den enkelte virksomhed vælge, hvorvidt den vil ændre regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft, når blot effekten heraf kan opgøres pålideligt.

De 15 undtagelser er listet i skemaet på næste side, hvor de enkelte undtagelser vil blive kommenteret.

Valgfrie undtagelser	
U1. Virksomhedssammenslutninger	U10. Sammensatte finansielle Instrumenter
U2. Aktiebaseret vederlæggelse	U11. Klassifikation af tidligere indregnede finansielle Instrumenter
U3. Forsikringskontrakter	U12. Måling af dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser
U4. Måling af anlægsaktiver til dagsværdi eller omvurderet værdi	U13. Ændringer i værdien af Reetableringsforpligtelser
U5. Leasingkontrakter	U14. Koncessionsaftaler
U6. Ydelsesbaserede pensionsordninger	U15. Låneomkostninger
U7. Akkumulerede valutakursforskelle på Egenkapitalen	
U8. Investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og fælles kontrollerede virksomheder	
U9. Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures	

Figur 7, Oversigt over de 15 frivillige undtagelser, egen tilvirkning

⁵³ Pandora årsrapport 2009 A/S, side 65.

http://www.pandoragroup.com/~media/Files/Corporate/PDF/2009_annualreport_dk.ashx

5.9.1 Virksomhedssammenslutninger

Et af de mere komplekse områder er præsentationen af virksomhedssammenslutninger. Selvom virksomheden vælger at gøre brug af undtagelsen, kan det stadig medføre betydelige udfordringer i henhold til regnskabsføringen. Dette er dog ikke forventet, da virksomheden skifter til en ny regnskabsstandard og som nævnt i "4.2 4.2 Ulemper ved konvertering til IFRS" er det ikke uden konsekvens at konverteringen forgår.

Det er tilladt for virksomheden at implementere IFRS 3 med tilbagevirkende kraft for samtlige virksomhedssammenslutninger, virksomheden har gennemført⁵⁴. Vælger virksomheden at benytte sig af en total implementering af IFRS 3, kan det ifølge Deloitte, være meget belastende og i visse tilfælde, meget upraktisk⁵⁵. Dette kan skyldes at informationer kan være svære at finde frem, jo længere tilbage man vælger at implementere IFRS. Jeg formoder at Deloitte må have ret i sine antagelser, da gammel information kan være en større udfordring at fremskaffe og vigtigere endnu, dyr at fremskaffe.

Virksomheder der gøre brug af denne undtagelse, skal sikre sig at have den fornødne viden for at kunne foretage:

- Beregning af virksomhedssammenslutningen
- Identifikation af erhvervede aktiver inklusiv immaterielle aktiver og forpligtelser
- Måling af "fair value" på datoen for det modtagende aktiv eller den modtagende forpligtelse
- Nedskrivningstests af goodwill hvert år efter sammenslutningen

Som alternativ til implementering af IFRS 3 med tilbagevirkende kraft, er der i IFRS 1 en anden undtagelse vedrørende virksomhedssammenslutning. De væsentlige forudsætninger for at anvende denne undtagelse er:

- Klassifikation af tidligere virksomhedssammenslutninger, sammenlægning og akkvisitioner sker uændret i forhold til den efter ÅRL anvendes.
- Dagsværdien pr. dato for virksomhedssammenslutningen, skal ikke genberegnes.
- Den bogførte værdi af goodwill jf. ÅRL reglerne bibeholdes, og tilpasses alene helt specifikke situationer.

Når en virksomhed anvender undtagelsesreglen i IFRS 1, vil reglerne for IFRS 3 skulle finde anvendelse med tilbagevirkende kraft. Dette gælder alle sammenslutninger, der er sket før overgangen til IFRS. Reglerne i IFRS 3 om virksomhedssammenslutninger finder således alene anvendelse for fremtidige virksomhedssammenslutninger. Det betyder på den anden side også, at hvis en virksomhed har valgt at gøre brug af IFRS 3 før overgangen til IFRS, så skal alle efterfølgende virksomhedssammenslutninger følge IFRS 3.

⁵⁴ Dette gælder helt tilbage til virksomhedens stiftelse

⁵⁵ First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 13

Det er illustreret jf. nedenstående figur, hvordan IFRS 3 kan implementeres.

2007	2008	2009	2010	2011	01-01-2012
	Køb af Hansen 1 A/S		Køb af Hansen 2 A/S		Overgang til IFRS
IFRS 1					IFRS 3 fra 01/01/2012
IFRS 1 benyttes her			IFRS 3 fra 01/01/2010		
IFRS 1	IFRS 3 fra 01/01/2008				
IFRS 3 med tilbagevirkende kraft					

Figur 8: Timing ved anvendelse af den frivillige undtagelse - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 13

Denne undtagelse omfatter også tidligere associerede virksomheder, tidligere købte dattervirksomheder samt joint ventures.

Dato og tidspunkt gør sig gældende inden for IFRS 3 med de samme vilkår for de associerede virksomheder, køb af dattervirksomheder samt joint ventures. Vælger en virksomhed endvidere at benytte IAS 28 og IAS 31, vil det ske med virkning fra samme tidspunkt IFRS 3 bliver anvendt fra. Så derfor, hvis en virksomhed beslutter sig for at købe en dattervirksomhed på et tidligere tidspunkt end overgangen, skal investeringer i alle dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures også revideres fra dette tidspunkt.

5.9.1.1 Klassifikation af tidligere virksomhedssammenslutninger

Virksomhedssammenslutninger underlagt ÅRL kan være klassificeret anderledes end hvordan de selvsamme virksomhedssammenslutninger ville være klassificerede under IFRS. Ifølge Regnskabsvejledning 18 samt ÅRL er det i flere tilfælde muligt at gøre brug af sammenlægningsmetoden i forbindelse med virksomhedssammenslutninger⁵⁶. Jf. dansk praksis, så benyttes sammenlægningsmetoden oftest jf. ÅRL § 121 stk. 2 på koncerninterne virksomhedssammenslutninger som eksempelvis to dattervirksomheder, der begge er underlagt samme modervirksomhed. Dette er ikke tilfældet i henhold til IFRS 3, hvor det alene er overtagelsesmetoden⁵⁷ som er tilladt. Selvom overtagelsesmetoden kun er tilladt jf. IFRS 3, er det muligt at bruge sammenlægningsmetoden, når det drejer sig om koncerninterne virksomhedssammenslutninger⁵⁸. Dette skyldes at jf. sammenlægningsmetoden, så vil de regnskabsmæssige poster i de virksomheder der er

⁵⁶ Sammenlægningsmetoden anvendes ved fusion mellem to ligeværdige parter, dvs. der er ikke tale om, at en virksomhed overtager en anden - <http://www.beierholm.dk/publikationer/regnskab/aarsregnskabsloven/om-koncerner.html>

⁵⁷ Overtagelsesmetoden anvendes, hvor der ved en overtagelse eller sammenlægning af virksomheder kan identificeres en overtagende og en overtaget virksomhed - <http://www.beierholm.dk/publikationer/regnskab/aarsregnskabsloven/om-koncerner.html>

⁵⁸ Deloitte, Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, side 40

sammensluttet, tælle som om at de har været sammensluttet fra begyndelsen af det tidligst præsenteret regnskab.

En mulighed som en virksomhed har ved overtagelsesmetoden, er ”omvendt virksomhedsovertagelse”⁵⁹. Dette er når en virksomhed regnskabsmæssigt anses for at være den overtagende, men dog ikke er den juridiske.

En omvendt virksomhedsovertagelse er, når betaling for virksomhedsovertagelsen sker ved udstedelse af aktier i den, i juridisk forstand, overtagende virksomhed, dvs. det overtagne selskab er det fortsættende selskab. Dette kan eksempelvis lade sig gøre ved at en unoteret virksomhed lader sig ”overtage” af en mindre, men børsnoteret virksomhed, som det fortsættende selskab. I dette eksempel, er den udstedende børsnoteret virksomhed juridisk modervirksomheden og den unoterede virksomhed er dattervirksomheden⁶⁰. Det er derimod den unoterede dattervirksomhed, som i regnskabsmæssig henseende er den overtagende virksomhed såfremt de tidligere aktionærer i virksomheden har beføjelser til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den samlede virksomhed.

I modsætning til IFRS 3, er der ikke foreskrevet nogen bestemmelser i ÅRL vedrørende omvendt virksomhedsovertagelse. Her anses den juridiske overtagende virksomhed også for at være den regnskabsmæssigt overtagende virksomhed⁶¹.

Så hvis en virksomhed vælger at gøre brug af den valgfrie undtagelse om IFRS 3, vil den fortsat kunne gøre brug af ÅRL jf. Figur 8: Timing ved anvendelse af den frivillige. Vælger virksomheden derimod en fuldstændig implementering af IFRS 3, vil korrektionen af virksomhedsovertagelsen blive indregnet i overensstemmelse hermed.

At afgøre hvorvidt en virksomhedsovertagelse kan gøre brug af IFRS 3 undtagelsen, kræver det at virksomhedssammenslutningen først og fremmest falder ind under definitionen af virksomhedssammenslutninger under IFRS. Disse varierer nemlig fra den danske ÅRL

Såfremt transaktionen opfylder kravene, uagtet om den også opfylder kravene i ÅRL, er det tilladt at gøre brug af IFRS 3 undtagelserne.

5.9.1.2 Identifikation af aktiver og forpligtelser

Alle aktiver og forpligtelser, som opfylder IFRS 3 betingelserne i en virksomhedssammenslutning, vil blive indregnet i IFRS regnskabet. Dette er med undtagelse af de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser fra ÅRL som er beskrevet under afsnit ” 5.8.2 Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser”.

Aktiver og passiver indregnes i regnskabet i overensstemmelse med de relevante IFRS standarder for de givne poster. I tilfælde af at den valgfrie undtagelse benyttes, skal virksomheden ikke medregne pålidelige forskningsprojekter og eventualforpligtelser fra goodwill. I henhold til RV 18 og årsregnskabsloven, skal eventualforpligtelser ikke indregnes i overtagelsesbalancen, hvilket de ville blive i fald man benyttede sig af IFRS 3 ved den pågældende virksomhedssammenslutning.

⁵⁹ Deloitte, Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, side 41

⁶⁰ Det kræves fra IFRS 3 at man identificerer den overtagende part ved en virksomhedssammenslutning.

⁶¹ IFRS 3.B19

Eventuelle reguleringer der indtræffer som følge af indregning af aktiver og forpligtelser og som ikke er anerkendt i henhold til ÅRL, vil blive indregnet i det overførte resultat. Dette gør sig ikke gældende for immaterielle aktiver, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning og som ikke tidligere er indregnet i forhold til reglerne om goodwill jf. afsnit "5.9.1.4 Goodwill".

Overtagne aktiver og forpligtelser, der ikke opfylder kriterierne for indregning i henhold til reglerne for IFRS, men som er indregnet i henhold til ÅRL, overføres til det overførte resultat under egenkapitalen. Vedrører de immaterielle aktiver, vil modregningen i så fald ville ske under goodwill⁶².

5.9.1.3 Måling af aktiver og passiver

Måling af overtagende aktiver og passiver i en virksomhedssammenslutning kan variere i forhold til de aktiver og passiver som relaterer sig til den overtagende virksomhed. Den valgfrie undtagelse tillader følgende tre målemetoder for aktiver og passiver.

Aktiver og forpligtelser som er:			
Princip for Måling:	Målt til anden værdi end kostpris under IFRS	Målt i henhold til kostpris	Ikke tidligere medregnet
Krav til IFRS 1:	Måling sker efter gældende IFRS regler på datoen for åbningsbalancen eksempelvis dagsværdi	Bogførte værdi under ÅRL umiddelbart efter virksomhedssammenslutningen med fradrag for afskrivninger i henhold til IFRS	Der bliver målt i overensstemmelse med, hvordan det ville have været gældende i det overtagende selskabs særskilte regnskab
Eksempler:	- Finansielle aktiver der bliver målt til dagsværdig med en regulering via resultatopgørelsen - Materielle anlægsaktiver som bliver målt til omvurderingsmodellen - Ydelsesbaserede pensionsforpligtelser - Provisioner	- Materielle anlægsaktiver som bliver målt til kostprismodellen - Finansielle aktiver og forpligtelser som bliver målt til amortiseret kostpris - Varebeholdninger	- Finansielle leasingkontrakter som ikke før var indregnet - Immaterielle anlægsaktiver som ikke tidligere var indregnet - Ydelsesbaserede pensionsforpligtelser som ikke tidligere var indregnet

Figur 9: Måling af aktiver og forpligtelser - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 15

⁶² First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 15

Fordi et aktiv eller en forpligtelse ikke tidligere er medtaget, skal aktivet eller forpligtelsen værdiansættes i IFRS-åbningsbalancen. Derimod vil det overtagende aktiv eller forpligtelsen blive indregnet i den konsoliderede IFRS-åbningsbalance som den overtagende virksomhed altid havde benyttet sig af IFRS. Ændringer i forhold til de indregnede værdier, vil blive ført ind i det overførte resultat under egenkapitalen. Immaterielle aktiver modregnes dog i goodwill som nævnt i afsnit ”5.9.1.2 Identifikation af aktiver og forpligtelser”.

5.9.1.4 Goodwill

Værdiansættelsen af goodwill i IFRS åbningsbalancen er den samme som den regnskabsmæssige værdi ifølge ÅRL. I visse situationer skal der dog foretages korrektioner, som skal foretages i givne tilfælde og disse kan ses neden for.

Forhold	Korrektion af goodwill
- Immaterielt aktiv som opfylder kriterierne for at blive indregnet under ÅRL, men ikke under IFRS	- Den bogførte værdi af det immaterielle aktiv, korrigeret for udskudt skat og minoritetsinteresser, ved implementeringen af IFRS, tilføjes til goodwill ⁶³
- Immaterielt aktiv som ikke opfylder kriterierne for at blive indregnet i ÅRL, men opfylder kravene for IFRS	- Den bogførte værdi, korrigeret for udskudt skat og minoritetsinteresser, som det immaterielle aktiv ville have haft i den overtagende virksomhed, fratrækkes fra goodwill
- Nedskrivningstest af goodwill	- Enhver nedskrivning af goodwill som følge af nedskrivningstesten ved implementering af IFRS, vil blive fratrullet IFRS.

Figur 10: Korrektioner af goodwill - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 16

Når der gøres brug af den frivillige undtagelse ved en overgang til IFRS standarderne, er det ikke tilladt at foretage korrektioner af goodwill undtagen, de anførte tre tilfælde.

IFRS 1, anfører særskilt følgende eksempler på hvornår det ikke er tilladt at korrigere goodwill.

- At ekskludere igangværende udviklingsprojekter som er erhvervet igennem virksomhedssammenslutninger med mindre, det falder ind under betingelserne for IAS 38.
- Når der er tale om regulering af tidligere afskrevet goodwill.
- At tilbageføre reguleringer af goodwill, som IFRS 3 ikke ville tillade, men som er foretaget under ÅRL som følge af reguleringer af aktiver og passiver mellem overtagelsestidspunktet og datoen for implementeringen af IFRS.

⁶³ IFRS 1.C4.(c).(i)

Når virksomheden er overgået til IFRS, vil der ikke længere skulle afskrives på goodwill som efter ÅRL. I stedet skal der i henhold til IFRS 1 mindst en gang årligt ske en værdiforringelsestest af bl.a. goodwill og ved overgangsdatoen i henhold til IAS 36 uagtet, om der er nogen indikation på at goodwill er værdiforringet eller ej. Enhver værdiforringelse som måtte blive konstateret, skal korrigeres i IFRS åbningsbalancen og i det overførte resultat under egenkapitalen⁶⁴.

For et illustrere hvordan ovenstående benyttes i praksis, er der medtaget to eksempler⁶⁵

Eksempel 1 – Udviklingsprojekter som ikke er medregnet under ÅRL

Moderselskab A overtog Datterselskab B, der har udviklingsomkostninger for 20 millioner til et internt udviklingsprojekt, den 1. januar 2009. Moderselskab A implementerer IFRS i 2011 med en overgangsdato den 1. januar 2010. Udviklingsomkostningerne opfyldte ikke betingelserne for at blive medregnet i henhold til reglerne i ÅRL og bliver derfor omkostningsført. Havde Datterselskab B allerede implementeret IFRS før at Moderselskab A overtog virksomheden, ville virksomheden have haft mulighed for at aktivere udviklingsomkostningerne til det interne udviklingsprojekt den 31. december 2008. Projektets levetid antages at være 5 år. Dagsværdien i eksemplet er opgjort til 18 millioner den 1. januar 2009 og 10 millioner ved overgangen til IFRS den 1. januar 2010. Moderselskabet A har valgt at benytte sig af den frivillige undtagelse for virksomhedssammenslutninger i IFRS 1, Appendiks C.

Følgende postering er påkrævet ved overgangen til IFRS i dette eksempel:

		Mio. kr.	Mio. kr.
Debet	Udviklingsomkostninger	20	
Kredit	Akkumuleret afskrivninger (20 mio. kr. * 3 / 5)		12
Kredit	Goodwill (20 mio. kr. - 12 mio. kr.)		8

Figur 11: Posteringer ved overgangen til IFRS - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 17

Udviklingsomkostninger var ikke medregnet under ÅRL. Den overtagende virksomhed, Moderselskab A, medregner og måler udviklingsomkostningerne i sit første konsoliderede IFRS regnskab på baggrund af hvad IFRS kræver i en særskilt opgørelse af finansiel stilling. Ved overgangsdatoen er dette beløb 8 millioner (20 millioner afskrevet over 3 ud af 5 år). Goodwill justeres i overensstemmelse hermed fordi aktivet tidligere indgik i goodwill.

Eksempel 2 – Afskrivning af software som ikke er i overensstemmelse med IFRS

Moderselskab M overtog datterselskab K den 1. januar 2008. Moderselskab M implementerede IFRS standarderne i 2011 med overgangsdato 1. januar 2010. Den 31. december 2006, købte datterselskab K software for kr. 30 millioner. Levetiden for denne software er antaget til at være 6 år.

Under ÅRL er dette aktiv afskrevet lineært over 3 år, hvilket medfører at aktivet den 31. december 2009 vil være afskrevet fuldt ud og have en regnskabsmæssig værdi på kr. 0. Dagsværdien pr. den 1. januar 2008 er opgjort til at være kr. 25 millioner, hvilket svarer til den regnskabsmæssige værdi som aktivet ville have

⁶⁴ Deloitte, Introduktion til de internationale regnskaber, side 47

⁶⁵ Begge eksempler er inspireret fra Deloitte, med opdateret årstal. Det er dog med til at fremhæve, hvordan korrektioner skal indregnes i en årsrapport.

været værd, såfremt datterselskab K altid havde benyttet sig af IFRS standarderne. Levetiden for aktivet er uforandret ved datoen for overtagelsen den 1. januar 2009, hvilket betyder at den resterende levetid for aktivet, fortsat må være 3 år

Moderselskab M vælger at benytte sig af den frivillige undtagelse for virksomhedssammenslutninger i IFRS 1.

Dato	Regnskabsmæssig værdi under ÅRL i mio. kr.	Regnskabsmæssig værdi i separate årsrapporter såfremt datterselskab K altid havde benyttet sig af IFRS i mio. kr.
31. december 2006	30	30
31. december 2007	20	25
1. januar 2008 (datoen for overtagelse)	20	25
31. december 2008	10	20
31. december 2009	0	15
1. januar 2010 (datoen for implementering af IFRS)	0	15
31. december 2010	0	10
31. december 2011	0	5
31. december 2012	0	0

Figur 12: Afskrivning af software - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 17

Derudover er følgende posteringer påkrævet ved overgangen til IFRS

	Mio. kr.	Mio. kr.
Debet: Software omkostninger	20	
Kredit: Akkumulerede afskrivninger (20 * 2/5)		8
Kredit: Overførte resultat (20 - 8)		12

Figur 13: Afskrivning af software - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 17

5.9.1.4.1 Goodwill afskrevet over egenkapitalen

En førstegangsbruger af IFRS skal ikke medregne goodwill som et aktiv i IFRS åbningsbalancen, hvis den samme goodwill blev straksafskrevet fra egenkapitalen jf. reglerne i ÅRL.

Den goodwill som måtte være optjent ved salget af en dattervirksomhed og som straks blev afskrevet fra egenkapitalen, skal ikke overføres til resultatopgørelsen i forbindelse med opgørelsen over tab og gevinster.

5.9.1.4.2 Negativ goodwill/Badwill

Når en virksomhed sælges, vil værdien blive baseret på værdien af aktiver og forpligtelser samt indtjeningspotentiale. Sælges virksomheden for mere end den regnskabsmæssige værdi, vil denne merpris blive allokert i balancen – om muligt på enkeltaktiver, passiver og residualt som goodwill. Negativ goodwill og badwill opstår når værdien for køber overstiger salgssummen. Opnår en køber en favorabel handel i form af badwill, skal denne indregnes straks i resultatet som en indtægt.

Det forholder sig dog anderledes under RV 18 samt IFRS 3. RV 18 dikterer at negativ goodwill, som kan henføres til fremtidige tab eller udgifter, og som fremgår af den overtagende virksomheds planer for overtagelsen, indtægtsføres i takt med at tabene og omkostningerne realiseres. Desuden skal negativ goodwill, som ikke kan relateres til de forventede fremtidige tab og udgifter, indtægtsføres i resultatet på følgende facon⁶⁶:

- Negativ goodwill, der svarer til værdien af ikke-monetære aktiver på overtagelsestidspunktet, indtægtsføres systematisk over en vejede gennemsnitlige brugstid for de ikke-monetære aktiver.
- Et eventuelt restbeløb indtægtsføres straks.

Såfremt værdien af virksomhedens minoritetsinteresser, dagsværdien af ejerandelene samt vederlaget, ikke overstiger dagsværdien på aktiverne og forpligtelserne, så vil virksomheden indregne negativ goodwill i resultatopgørelsen. Hvis dette er tilfældet, skal den overtagende virksomhed vurdere om, alle aktiver og forpligtelser er indregnet, og revurdere værdien af følgende:

- De identificerede aktiver og forpligtelser
- Eventuelle minoritetsinteresser
- Eksisterende ejerandele ved trinvis overtagelse
- Det betalte vederlag

Hvis det stadig viser sig, at virksomheden har gjort en gunstig handel, skal følgende straks indregnes som en indtægt⁶⁷. Dagsværdien af de overtagende aktiver og forpligtelser som overstiger den sammenlagte værdi af det betalte vederlag. Værdien af minoritetsinteresserne samt dagsværdien af de eksisterende ejerandele.

5.9.1.5 Minoritetsinteresser og udskudt skat

Målingen af minoritetsinteresser samt udskudt skat, vil følge målingen af andre aktiver og forpligtelser. Så derfor, hvis en virksomhed vælger at benytte sig af undtagelsen for virksomhedssammenslutninger i IFRS 3 og ikke tilpasse tidligere virksomhedssammenslutninger til reglerne om IFRS, vil der kunne forekomme ændringer i minoritetsinteresserne samt i den udskudte skat. Dette sker i henhold til IFRS 1, appendiks C⁶⁸.

⁶⁶ Deloitte, Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, side 47

⁶⁷ Deloitte, Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, side 47

⁶⁸ IFRS 1 *Førstegangsansendelse*, Appendiks C4, d.

5.9.1.6 *Datterselskaber, der ikke konsolideres i henhold til tidligere regnskabsprincipper*

Ifølge danske regnskabsreguleringer, behøver en modervirksomhed ikke konsolidere en dattervirksomhed, der blev anskaffet under en tidligere virksomhedssammenslutning. Dette kunne være fordi modervirksomheden ikke anser investeringen som værende et datterselskab⁶⁹. Hvis et datterselskab ikke tidligere har været en del af konsolideringen, skal moderselskabet ved overgangsdatoen, identificere de aktiver og forpligtelser som datterselskabet er i besiddelse af. Derefter korrigeres den regnskabsmæssige værdi af disse aktiver og forpligtelser, til beløb som IFRS ville kræve i datterselskabets årsrapport.

Den goodwill, som kan henføres til det tidligere ikke-konsoliderede datterselskab ved overgangsdatoen til IFRS, er udregnet som forskellen imellem følgende:

- Moderselskabets interesse i den korrigerede regnskabsmæssige værdi af datterselskabets nettoaktiver
- Omkostningerne til virksomhedens eget regnskab over investeringen i datterselskabet.

Fastsættelsen af goodwill for et ikke konsolideret datterselskab, kan resultere i betydelige goodwill beløb, såfremt datterselskabet efter overtagelsesdatoen, reducerede den regnskabsmæssige værdi på de nettoaktiver som det pågældende datterselskab var i besiddelse af. Dette kan ske enten ved udlodning af reserverne eller ved at pådrage betydelige tab.

På den anden side, hvis datterselskabet har tjent betydelige summer før og op til overgangsdatoen, vil beløbet for goodwill være begrænset. Negativ goodwill vil blive behandlet som nævnt tidligere i afsnit "5.9.1.4.2 Negativ goodwill/Badwill".

5.9.1.7 *Omregning af goodwill og dagsværdireguleringer, der opstår ved en virksomhedssammenslutning*

IAS 21 kræver goodwill- og dagsværdireguleringer af aktiver og forpligtelser, der opstår efter overtagelsen af en udenlandsk enhed. De skal behandles som en del af de aktiver og passiver i den overtagne virksomhed og omregnes til balancedagens kurs.

En virksomhed kan tidligere have behandlet goodwill og/eller dagsværdireguleringer som aktiver og forpligtelser i den pågældende virksomhed, frem for at have behandlet dem som aktiver og forpligtelser i en dattervirksomhed. I disse tilfælde, er det tilladt for modervirksomheden, at anvende kravene fra IAS 21, til samtlige erhvervelser som måtte opstå efter datoen for overgangen. Sagt på en anden måde, så behøver virksomheden ikke anvende IAS 21 med tilbagevirkende kraft på goodwill og dagsværdireguleringer som stammer fra virksomhedssammenslutninger, som fandt sted før overgangen til IFRS-standarderne.

Virksomheder kan dog vælge at benytte sig af IAS 21 med tilbagevirkende kraft for hhv. goodwill og dagsværdireguleringer, som er opstået i forbindelse med:

- Alle virksomhedssammenslutninger, som fandt sted før datoen for overgangen
- Alle virksomhedssammenslutninger, som virksomheden vælger at tilpasse for at overholde IFRS 3.

⁶⁹ § 114, stk. 2 foreskriver at konsolidering kan fritages i flere tilfælde.

5.9.1.8 *Efterfølgende reguleringer til overtagelsesbalancen*

Hvis de regnskabsmæssige værdier af de overtagende aktiver og forpligtelser kun kan opgøres på overtagelsesdagen og på den efterfølgende balancedag, skal den overtagende virksomhed benytte sig af disse værdier ved opgørelsen af sit koncernregnskab.

Reguleringer der opstår til disse værdier og som den overtagende virksomhed kan dokumentere inden for 12 måneder fra overtagelsesdagen, vil blive indregnet som en korrektion til de oprindelige regnskabsmæssige værdier. Eventuelt som regulering af en eventuel goodwill. Når disse korrektioner foretages, skal der også foretages korrektioner til sammenligningstallene.

Reguleringer til de opgjorte værdier, der måtte forekomme mere end 12 måneder efter overtagelsesdatoen, skal behandles som ændringer af regnskabsmæssige skøn i efter IAS 8. Disse skal ikke korrigeres med tilbagevirkende kraft, men derimod kun ændres i indeværende samt efterfølgende perioder. I disse tilfælde vil goodwill ikke blive korrigeret. Er der i stedet tale om fejl, skal denne korrigeres med tilbagevirkende kraft fra overtagelsestidspunktet. Dermed påvirkes den indregnede goodwill samt sammenligningstallene.

Forskellen på de danske standarder og IFRS 3 kan findes i RV 18. I den danske bestemmelse vil det være muligt at lave reguleringer i overtagelsesbalancen indtil udgangen af det regnskabsår, der følger efter overtagelsen. Sagt med andre ord, kan det betyde at der kan gå op mod næsten 2 år fra overtagelsesdagen til der ikke må foretages ændringer i overtagelsesbalancen.

IFRS 3 derimod giver en virksomhed mulighed for at foretage disse ændringer i en periode på 12 måneder fra overtagelsesdagen og derudover kan der være forskelle på, hvilke korrektioner der kan foretages. Der er også forskelle på de krav som opstilles efter hhv. dansk lovgivning og international. IFRS 3 har bl.a. en række oplysningskrav, som er mere detaljeret end dem der findes i RV 18. Derudover er der i relation til nedskrivningstesten af goodwill, mere detaljeret oplysninger i IAS 36 end dem som er i RV 18.

5.9.1.9 *Sammendrag af undtagelsen for virksomhedssammenslutninger*

At benytte sig af undtagelsen til virksomhedssammenslutninger ved førstegangsansværelsen af IFRS kan have en væsentlig indflydelse på en virksomheds første IFRS regnskab lige såvel som at denne frivillige undtagelse kan implementeres uden at skulle lave væsentlige korrektioner i forhold til hvis det var indregnet under ÅRL.

Ved overgangsdatoen skal der dog foretages en identifikation af de aktiver og forpligtelser som måtte være til stede. Dette gøres i overensstemmelse med de enkelte standarder for de enkelte regnskabsposter. Dette gøres for at bestemme om, hvorvidt der i henhold til IFRS skal indregnes flere eller færre aktiver og forpligtelser. Er dette tilfældet, vil det medføre væsentlige forskelle i regnskabsaflæggelsen under IFRS i modsætning til ÅRL.

Regnskabsposter måles til dagsværdi eller til regnskabsmæssig værdi i henhold til ÅRL. Nye regnskabsposter, der ikke tidligere har været medregnet og som måtte opstå, vil derimod blive medregnet som at virksomheden altid havde benyttet sig af IFRS.

Goodwill overføres direkte og negativ goodwill vil blive indregnet direkte som indtægter. Goodwill testes desuden for værdiforringelse i henhold til reglerne i IFRS.

Benyttes den frivillige undtagelse ikke, vil bestemmelserne fra IFRS 3 i stedet finde anvendelse, som det ses i Figur 8. Disse bestemmelser bevirker at alle virksomhedsovertagelser efter en given dato, skal opgøres på ny på datoen for virksomhedsovertagelserne.

Korrektioner som måtte foretages ved anvendelse af undtagelsen, vil i stedet blive foretaget på åbningsbalancetidspunktet.

I det at virksomhedsovertagelserne opgøres på ny, vil dette med al sandsynlighed betyde ændringer i goodwill samt en tilbageførsel af tidligere afskrivninger på goodwill. Fra det punkt hvor IFRS 3 implementeres vil det, som nævnt tidligere, medføre væsentlige forskelle i den regnskabsaflæggelse som finder sted under IFRS i modsætning til ÅRL.

5.9.2 Aktiebaseret vederlæggelse

For at benytte denne undtagelse er der bestemte krav som skal være opfyldt førend den må benyttes med tilbagevirkende kraft. For det første, så behøver en førstegangsbruger af IFRS ikke benytte egenkapitalordninger, såfremt disse ordninger er erhvervet d.7. november 2002 eller tidligere. Er de tildelt efter datoen for tildeling, er det ikke nødvendigt at anvende IFRS 2 med tilbagevirkende kraft. Tilsvarende regler og datoer gælder også for gældsordninger.

IFRS 2 fokuserer på de oplysnings- samt regnskabsmæssige krav som har med en aktiebaseret vederlæggelse at gøre. Standarden omhandler de områder, hvor virksomheder uddeler aktier eller aktieoptioner til bl.a. ansatte som står for levering af en vare til den pågældende virksomhed. Aktiebaserede vederlag anses som værende udgifter. Det udgiftsførte beløb svarer til dagsværdien på de føromtalte varer og ydelser.

Standarden sonder mellem tre forskellige typer aktie-baseret vederlag som beskrives nedenfor:

- Egenkapitalordninger – hvor modparten modtager egenkapitalinstrumenterne
- Gældsordninger – hvor modparten kan få kontant afregning baseret på kursen på virksomhedens egenkapital instrumenter
- Ordninger med mulighed for kontant afregning – hvor modparten eller virksomheden kan vælge mellem levering af egenkapitalinstrumenter eller kontantafregning

5.9.2.1 Egenkapitalordninger

En egenkapitalordning anses for værende et vederlag for allerede udført arbejde, såfremt den bliver tildelt uden nogen form for optjeningsbetingelser. Konsekvensen er, at den driftsføres straks.

Er der særlige krav til optjeningen i ordningen "*Vesting Conditions*", vil der blive sondret mellem "arbejdsbetingelser" og "resultatbetingelser". Det skal bemærkes at resultatbetingelserne yderligere skelner mellem markedsbetingelser og ikke-markedsbetingelser.

- Arbejdsbetingelsen er typisk et krav om ansættelse i optjeningsperioden
- Resultatbetingede:
 - En markedsbetingelse kan være en forsat udvikling i aktiekursen
 - En ikke-markedsbetingelse kan vedrøre et bestemt resultatmæssigt krav i virksomheden eller et bestemt præstationsmål.

Ud over disse optjeningsbetingelser, er der også "ikke-optjeningsbetingelser", såkaldte *Non-vesting conditions*, som ikke er relateret til medarbejders levering af arbejde i virksomheden.

Det kan stilles op på følgende facon:

1 Optjeningsbetingelse				2 Ikke-optjeningsbetingelse		
	1.1 Arbejdsbetingelser	1.2.1 Markedsbaserede	1.2.2 Ikke-markedsbaserede	Betingelser uden for både virksomhedens og medarbejdernes kontrol	Betingelsen under medarbejderens kontrol	Betingelsen under virksomhedens kontrol
Eksempler	Fuldførelse af en bestemt arbejdsperiode	Opnåelse af en bestemt aktiekurs	Vellykket børsnotering og fuldførelse af en bestemt arbejdsperiode	Opnåelse af en bestemt udvikling i et vareprisindeks	Indbetaling af en del af lønnen til en aktieopsparingsordning	Videreførelse af aktieopsparingsordningen
Inkluderet i dagsværdien på tildelingstidspunktet	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja

Figur 14: Optjenings og ikke-optjeningsbetingelser – Introduktion til de internationale regnskabsstandards, side 34

Opgørelsen af dagsværdien på egenkapitalinstrumenterne på tildelingstidspunktet tager udgangspunkt i hhv. punkt 1.2.1 og punkt 2 i ovenstående diagram. Efterfølgende indregning af dagsværdi i optjeningsperioden skal ikke tage hensyn til disse to punkter. Der skal derimod ved opgørelsen af dagsværdien, ikke tages hensyn til punkterne 1.1 og 1.2.2. Derimod bør der foretages et skøn over antallet af de egenkapitalinstrumenter som man måtte forvente opfylder, kravene for disse to punkter (1.1 og 1.2.2).

Såfremt dette skøn ændrer sig i løbet af optjeningsperioden, eksempelvis hvis betingelserne for kravene ikke opfyldes, skal antallet af egenkapitalinstrumenter, der indregnes i optjeningsperioden, korrigeres. Dette kan betyde, at tidligere indregnede omkostninger vil blive tilbageført fordi egenkapitalinstrumenterne ikke optjenes af denne årsag. Det samlede resultatførte beløb skal afspejle det faktisk optjente antal egenkapitalinstrumenter ved optjeningsperiodens udløb.

5.9.2.2 Gældsordninger

Medarbejderne har fået tildelt et aktiebaseret vederlag, som bliver afviklet på baggrund af virksomhedens aktieudvikling. Dagsværdien for vederlaget opgøres på tildelingstidspunktet og fordeles over en eventuel optjeningsperiode. De enkelte ordninger skal måles på ny ved, hver efterfølgende balancedag indtil udnyttelsestidspunktet. Eventuelle værdiændringer vil blive ført ind i resultatet.

Såfremt der kun er indarbejdet markedsbaserede optjeningsbetingelser (punkt 1.2.1) eller ikke-optjeningsbetingelser (punkt 2) i gældsordningerne skal dagsværdien, føres ind som en omkostning med det samme. Er punkterne 1.1 og 1.2.2 på derimod blevet indarbejdet, skal gældsordningerne bygges op over hele optjeningsperioden.

5.9.2.3 Ordninger med mulighed for kontant afregning

Som nævnt i begyndelsen af kapitel ”5.9.2 Aktiebaseret vederlæggelse”, så er der mulighed for at både modparten samt virksomheden kan vælge mellem en levering af egenkapitalinstrumenter eller en kontant afregning.

Skulle modparten have mulighed for at vælge om hvorvidt aktielønnen skulle opfyldes ved en kontant afregning eller ved leveringen af egenkapitalinstrumenter, skal denne behandles som et sammensat finansielt instrument. Dette finansielle instrument ville så bestå af enten en forpligtelsesdel (kontantafregning) eller en egenkapitaldel (egenkapitalinstrument).

På tildelingstidspunktet måler man først forpligtelsen, der behandles som gældsordninger. Resten udgør derefter egenkapitaldelen⁷⁰.

Skulle det i stedet være virksomheden, som har valget mellem levering af en kontant afregning eller ved udstedelse af egenkapitalinstrumenter, skal virksomheden vurdere om den er forpligtet til at afregne kontant eller om den regnskabsmæssigt skal behandle beløbe som aktiebaseret vederlæggelse⁷¹. Dette kan eksempelvis forekomme pga. juridiske årsager eller hvis virksomheden har en konkret politik for at afregne kontant. Er dette tilfældet, vil aktielønnen blive behandlet, som gældsordninger⁷². Hvis ikke, så behandles det som egenkapitalordninger⁷³.

5.9.3 Forsikringskontrakter

Udstedere af forsikringskontrakter kan vælge at bruge overgangsreglerne i IFRS 4 i modsætning til hovedreglen i IFRS 1⁷⁴. For at kunne benytte sig af disse overgangsregler, kræves det at IFRS 4 benyttes fremadrettet.

Et vigtigt element er selve definitionen på forsikringskontrakter for af afgøre, hvilken standard der finder anvendelse – IFRS 4, IAS 39 eller om de tilhører en helt anden standard.

Definitionen på en forsikringskontrakt findes under IFRS 4, Appendiks A og er følgende:

”En kontrakt hvor den ene part (forsikringsgiver) påtager sig væsentlige forsikringsrisici for den anden part (forsikringstager) ved at indvillige i at yde erstatning til forsikringstager, hvis en bestemt usikker fremtidig begivenhed (den forsikrede begivenhed) påvirker forsikringstager negativt⁷⁵”

⁷⁰ IFRS 2.35

⁷¹ IFRS 2.41

⁷² IFRS 2.30 – IFRS 2.33

⁷³ IFRS 2.10 – IFRS 2.29

⁷⁴ IFRS 1, Appendiks D4

⁷⁵ Begreberne kan findes i hhv. appendiks A (forsikrings risici) og appendiks B (usikker fremtidig begivenhed)

IFRS 4 giver desuden eksempler på hvad en forsikringskontrakt måtte være under appendiks B18 og hvad der ikke er en forsikringskontrakt under appendiks B19.

5.9.4 Måling af anlægsaktiver til dagsværdi eller omvurderet værdi

I henhold til IFRS 1 kan førstegangs brugere fritages fra at tilpasse kostprisen for anlægsaktiver, hvorfor den omvurderede værdi danner grundlag for efterfølgende afskrivninger.

Dette var fordi virksomheder ikke nødvendigvis sad inde med de krævede informationer angående den oprindelige kostpris på anlægsaktiverne. IASB bemærkede også at rekonstruerede data kunne have mindre relevans for brugerne og ville være mindre brugbar end den nuværende dagsværdi⁷⁶.

5.9.4.1 Anvendelsesområdet for undtagelsen

Undtagelsen kan bruges for følgende aktiver:

- Grunde, bygninger og driftsmidler.
- Investeringsejendomme.
- Immaterielle aktiver som lever op til kravene i IAS 38, både hvad angår pålidelig måling af kostprisen, men også IAS 38 kriterierne for opskrivninger.

Ud over disse aktiver, blev der tilføjet undtagelser om olie og gas i 2009. Dette uddybes senere.

Undtagelsen kan bruges på de forskellige aktivområder individuelt eller samlet. En førstegangs bruger af IFRS behøver heller ikke bruge dagsværdien på alle aktiver inden for samme område, men de aktiver som ikke er blevet tillagt nye dagsværdier, skal til gengæld stadig afskrives.

På trods af at undtagelsen kan benyttes på immaterielle aktiver, vil det med al sandsynlighed være af begrænset nytte i og med IAS 38 har meget bestemte krav for, hvornår der kan opskrives og måles til dagsværdi⁷⁷.

5.9.4.2 Detaljer angående undtagelsen

I henhold til IFRS 1 kan man benytte sig af en af tre de underliggende metoder for at kunne måle aktiver til omvurderet værdi ved overgangsdatoen til IFRS. Dette kan gøres ved enten:

- a) Dagsværdi ved datoen for overgangen til IFRS
- b) En omvurdering i henhold til danske regnskabsprincipper, som opfylder nedenstående krav
- c) En måling til ny kostpris tillades såfremt virksomheden tidligere har baseret sine målinger på dagsværdi ved begivenheder som eksempelvis kan være privatisering eller børsintroduktioner⁷⁸

Afskrivning på aktivet beregnes på baggrund af kostprisen for aktivet beregnet fra dagen for dagsværdimålinger eller omvurderingen. I tilfælde af b eller c i ovenstående tabel, betyder det at afskrivningerne udregnes forud for overgangen til IFRS.

Muligheden for at anvende værdiansættelse i henhold til b, kan kun ske såfremt omvurderingen pr. den givne dato, i større træk er sammenlignelig med:

⁷⁶ Basis for conclusions on IFRS 1

⁷⁷ IAS 38 kræver at det gøres på et aktivt marked jf. IAS 38.8

⁷⁸ KPMG – Illustrativ IFRS-årsrapport 2011 (klasse C stor) og IFRS 1.D8

- Dagsværdi
- Kostprisen eller kostprisen med fradrag af afskrivninger i overensstemmelse med IFRS, korrigeret med henblik på at afspejle fx ændringer i et generelt eller specifikt prisindeks.⁷⁹

Muligheden for at værdiansættelsen efter litra c, er alene relevant, hvis aktivet tidligere var indregnet i virksomhedens regnskaber, i henhold til ÅRL.

5.9.4.3 Aktiver anskaffet ved virksomhedssammenslutninger

For aktiver som er overtaget ved virksomhedssammenslutninger og hvor virksomheden ikke har benyttet IFRS 3 med tilbagevirkende kraft (jf. afsnit Figur 7, Oversigt over de 15 frivillige undtagelser), vil den regnskabsmæssige håndtering variere alt efter om aktivet var medregnet under ÅRL eller ej.

5.9.4.3.1 IFRS 1, Appendix C – Materielle og immaterielle anlægsaktiver medregnede i ÅRL.

I henhold til IAS 40 kan en førstegangsbruger af IFRS vælge at måle investeringsejendomme til dagsværdi. Anvendes denne undtagelse skal samtlige investeringsejendomme måles til dagsværdi. Virksomheden skal opgøre dagsværdien i åbningsbalancen, i henhold til den IFRS standard som måtte finde relevans.

Aktiver, som blev indregnet til kostpris efter ÅRL, vil blive indregnet til gældende kostpris umiddelbart efter overgangen til IFRS. En førstegangsbruger bestemmer selv passende afskrivninger fra overtagelsesdagen indtil datoen for overgangen. Såfremt dette beløb skulle differere fra det afskrevne beløb efter ÅRL, skal denne forskel indregnes i det overførte overskud under egenkapitalen ved tidspunktet for overgangen.

5.9.4.3.2 IFRS 1, Appendix C – Materielle og immaterielle anlægsaktiver IKKE medregnede i ÅRL.

Aktiver der ikke er medregnet under ÅRL, har ikke nødvendigvis en kostpris på kr. 0 ved overgangsdatoen. IFRS 1 kræver i disse tilfælde, at aktiver medregnes i IFRS regnskabet, som var de altid medregnet. Justeringer skal dermed indregnes i det overførte resultat på tidspunktet for overgangen til IFRS.

5.9.4.3.3 Implementering af IFRS 3 med tilbagevirkende kraft.

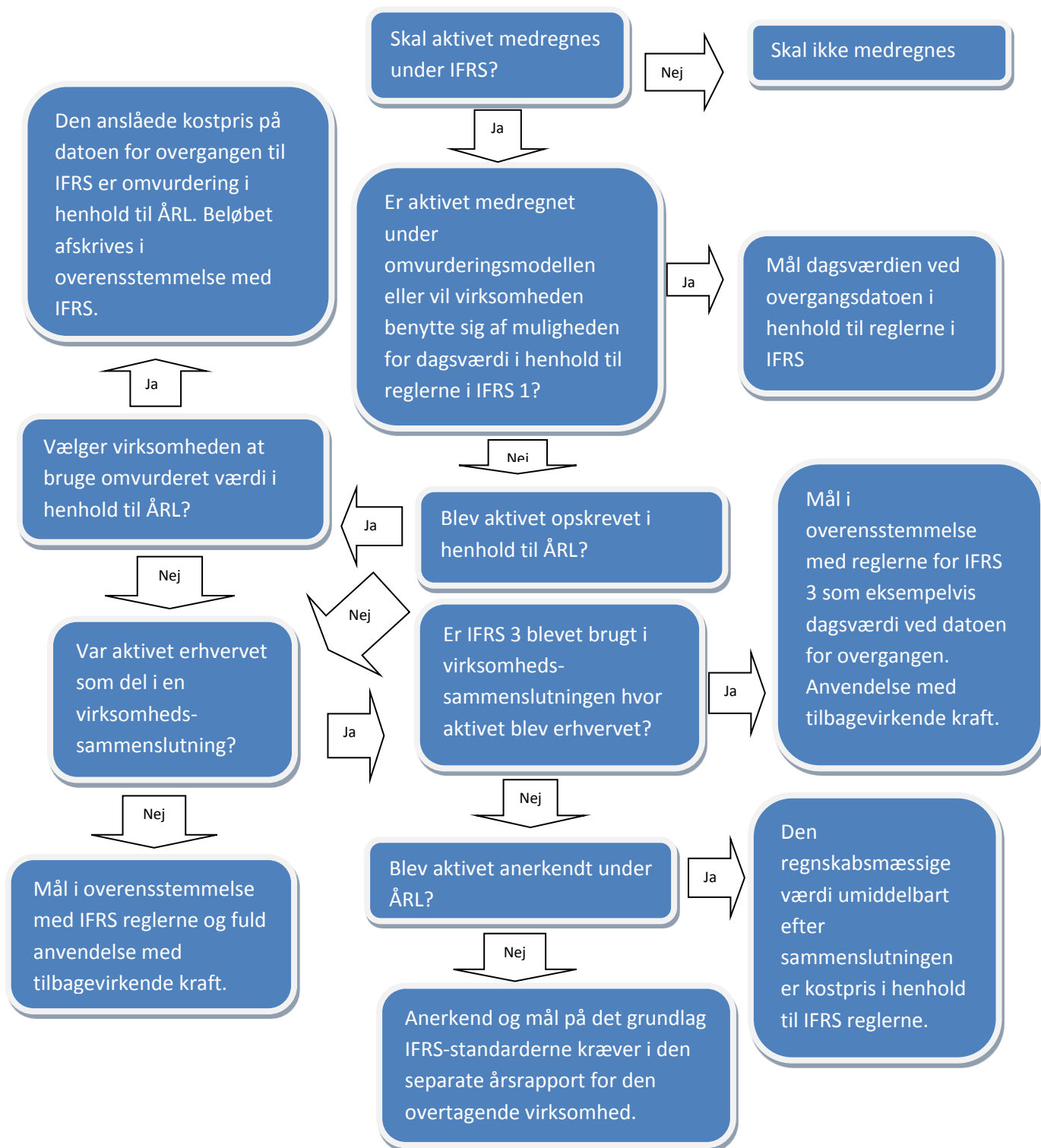
En førstegangsbruger af IFRS som vælger at benytte sig af IFRS 3 med tilbagevirkende kraft, skal måle alle anlægsaktiver, investeringsejendomme samt immaterielle aktiver efter IFRS 3 ved overgangsdatoen. Disse regler beskrives i punkterne "5.9.1.2 Identifikation af aktiver og forpligtelser" og "5.9.1.3 Måling af aktiver og passiver".

⁷⁹ IFRS 1.D6

5.9.4.4 Diagram over bestemmelser for ejendomme, anlægsaktiver, immaterielle aktiver og investeringsejendomme

Diagrammet forneden giver et overblik over de væsentlige valg som træffes for ejendomme, anlægsaktiver, immaterielle aktiver samt investeringsejendomme:

Figur 15: Bestemmelsestræ for ejendomme, anlægsaktiver, immaterielle aktiver og investeringsejendomme - First-time adoption of International Financial Reporting Standards, side 30

Formålet med diagrammet er at give et kort overblik over de vigtigste beslutninger, som foretages i forbindelse med ejendomme, anlægsaktiver, immaterielle aktiver og investeringsejendomme.

Diagrammet illustrerer, hvilken tilgang en virksomhed bør benytte sig af, såfremt den er i besiddelse af ejendomme eller andre aktiver med lang levetid. Som nævnt i begyndelsen af afsnit 5.9.4 så er det ikke sikkert at virksomheder er i besiddelse af informationer for at kunne måle kostprisen på disse ejendomme. Deloitte har dermed udarbejdet denne figur for at kunne hjælpe nye brugere af IFRS med hvilke handlinger som skal foretages.

5.9.4.5 Udvinning

I juli 2009 valgte IASB at tilføje en ny undtagelse som specifikt omhandler olie- og gasaktiver. Definitionen vil kun omhandle aktiver, som falder ind under IFRS 6 samt IAS 38.

I henhold til lokal regnskabslovgivning, vil vurdering af mineralressourcer under udviklings- og produktionsfaserne blive målt i kostcentre. Disse inkluderer alle aktiviteter inden for et større geografisk område.

IFRS 1 tillader en førstegangsbruger, som tidligere har benyttet sig af sådanne vurderinger efter ÅRL, at måle dem på følgende måde ved overgangsdatoen til IFRS:

- a) At efterforskningsaktiver måles i henhold til dansk regnskabslovgivning og
- b) Udviklings- og produktionsaktiver måles til det beløb som blev opgjort i henhold til dansk regnskabslovgivning. Beløbet fordeles forholdsmæssigt på kostcentrenes underliggende aktiver på dagen for overgangen til IFRS.

Virksomheder som vælger at benytte sig af undtagelsen, skal teste både efterforskningsaktiver samt udviklings- og produktionsaktiver for værdiforringelse ved overgangen til IFRS. Efterforskningsaktiverne måles således efter IFRS 6. Udviklings- og produktionsaktiver testes efter IAS 36. Konstateres et nedskrivningsbehov indregnes dette i åbningsbalancen efter IFRS.

5.9.5 Leasingkontrakter

Der findes ingen undtagelser i IFRS 1 som giver en virksomhed ret til at benytte sig af IAS 17 med tilbagevirkende kraft. En førstegangsbruger skal derfor sørge for at få alle leasingkontrakter indregnet ved overgangsdatoen til IFRS. Såfremt en leasingkontrakt ikke tidligere var medregnet, skal virksomheden fastlægge dagsværdien for aktivet for tidspunktet for leasingaftalens begyndelse. I tilfælde af at nutidsværdien af minimumsleasingydelse er mindre, skal denne benyttes i stedet.

Derudover skal virksomheden også beregne leasingaktivets nedskrevne værdi pr. datoen for overgangen til IFRS. Den skal derudover beregne finansielle leasingkontrakter på baggrund af nutidsværdien af minimumsleasingydelse ved hjælp af den rente, som er i leasingkontrakterne.

Det kan være svært at bestemme dagsværdien af et leasingaktiv med tilbagevirkende kraft. En virksomhed kan dog vælge at måle tidligere leasingaktiver til dagsværdien for overgangen til IFRS jf. kapitel "5.9.4.1 Anvendelsesområdet for undtagelsen"

I januar 2011 har IASB udstedt udkast til nye standarder som bl.a. vedrører leasing. Der vil i denne standard blive lagt op til, at sondringene mellem finansiell og operationel leasing bliver afskaffet. Dette vil dog ikke blive uddybet mere i denne opgave⁸⁰.

5.9.6 Personaleydelser

Der er i følgende afsnit valgt at lægge vægt på korridormetoden i IAS 19. Af andre metoder kan eksempelvis nævnes indregning af aktuarmæssige gevinster og tab i totalindkomsten eller en af de andre bidragsbaserede- eller ydelsesbaserede pensionsordninger.

IAS blev i juni 2011 ændret, hvor en af de vigtigste ændringer er at korridormetoden ikke længere er tilladt⁸¹. Der vil dog i denne opgave stadig blive lagt vægt på korridormetoden eftersom de virksomheder som primært omtales, er virksomheder som overgik til IFRS før denne ændring blev til. Disse ændringer vil dog blive beskrevet i slutningen af dette afsnit.

I henhold til kravene i IAS 19 indregnes pensionsforpligtelse, samt aktuarmæssige gevinster og tab i henhold til korridormetoden.

Der er også mulighed for valg af et regnskabsprincip, hvor det kun er de aktuarmæssige gevinster og tab udenfor et forudbestemt område (fåromtalte "korridormetode"), der indregnes i resultatopgørelsen. Der behøver ikke at ske en indregning, men virksomheden kan vælge at gøre det.

En implementering af korridormetoden med tilbagevirkende kraft, ville kræve, at de akkumulerende aktuarmæssige gevinster og tab fra tidspunktet for indgåelsen af hver af de definerede ydelsesbaserede pensionsordninger, skulle opdeles på indregnede og ikke indregnede gevinster og tab ved udgangen af hver regnskabsmæssig periode i henhold til reglerne i IAS 19.

Som følge heraf giver IFRS 1 en virksomhed mulighed for at indregne alle akkumulerede aktuarmæssige gevinster og tab ved datoen for overgangen til IFRS. Vælger virksomheden denne undtagelse, skal den benyttes på alle ydelsesbaserede pensionsordninger. En virksomhed som vælger at benytte sig af undtagelsen, er ikke afskåret fra at benytte sig af "korridormetode" for aktuarmæssige gevinster og tab, som måtte opstå efter datoen for overgangen til IFRS.

Denne valgfrie undtagelse kan resultere i betragtelige ændringer i egenkapitalen ved overgangsdatoen til IFRS. Dette kan eksempelvis ses i Bilag 11 og Bilag 12, hvor det kan ses at samtlige af de ikke finansielle- samt flere af de finansielle virksomheder har ændringer vedrørende indregning af personaleydelser. Som følge deraf, vil virksomheder ikke skulle amortisere af de akkumulerede tab hen over resultatopgørelsen efter overgangen til IFRS. Kun de aktuarmæssige gevinster og tab som måtte opstå efter overgangen til IFRS, vil skulle reguleres over i resultatopgørelsen⁸².

5.9.6.1 Datterselskab implementerer IFRS før moderselskabet

Såfremt et moderselskab overgår til IFRS efter et datterselskab er overgået til IFRS, skal datterselskabets i forvejen definerede korridormetoder, ikke nulstilles som ellers nævnes i punkt "5.9.6 Personaleydelser".

⁸⁰ <http://www.pwc.dk/da/nyt/finance/regnskab/vaesentlige-forhold-ifrs-aarl-jan-2011.jhtml>

⁸¹ http://www.pwc.dk/da_DK/dk/nyt/finance/regnskab/assets/ias19-aendring-personaleydelser-aug-2011.pdf

⁸² First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 33

Dette skyldes at, i det moderselskabet implementerer IFRS efter datterselskabets, skal moderselskabet bruge datterselskabets dato for overgang til IFRS.

5.9.6.2 Ydelsesbaserede pensionsordninger overtaget i en virksomhedssammenslutning

Hvis en ydelsesbaseret pensionsordning er overtaget i forbindelse med en virksomhedssammenslutning, vil denne pensionsordning kun blive indregnet i koncernregnskabet fra overtagelsesdatoen. Efter overtagelsesdatoen, vil nye ydelsesmæssige pensionsordninger blive målt i henhold til IFRS 3⁸³. Det fremgår af eksempel 2 i "IFRS 1 Implementation Guidance" at pensionsforpligtelser og korrektioner hertil indregnes i det overførte resultat fra datoen for implementeringen af IFRS 1⁸⁴. En virksomhed må ikke ændre datoen for en pensionsforpligtelse, som blev overtaget ved en virksomhedssammenslutning, til en dato før implementeringen af IFRS. Den må tidligst ændres til datoen for implementering af IFRS. Det ville ændre hele værdiansættelsen af den overtagende virksomhed såfremt den blev ændret til en dato før implementeringen af IFRS.

5.9.6.3 Undtagelse fra oplysningskravene i IAS 19

IAS 19 indeholder et krav om, at følgende oplysninger. Både for den nuværende og tidligere regnskabsperioder.

- Dagsværdien af den ydelsesbaserede pensionsordning samt dagsværdien for ordningens aktiver og overskud eller underskud i ordningen.
- De erfaringsbaserede reguleringer, der opstår ved ordningens forpligtelser, udtrykt som enten et beløb eller som en procentdel af ordningens forpligtelser, ved regnskabets afslutning
- De forventede korrektioner som opstår ved ordningens aktiver, udtrykt som enten et beløb eller som en procentdel af ordningens aktiver, ved regnskabets afslutning.

For at overgangen til IFRS skal være konsistent med reglerne i IAS 19, så tillader IFRS 1 at en førstegangs bruger alene oplyser disse beløb fremadrettet fra overgangsdatoen til IFRS⁸⁵.

5.9.6.4 Tidligere ikke medregnet pensionsomkostninger

Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, kan opstå såfremt en virksomhed indfører ydelsesbaserede pensionsordninger eller ændrer dem i henhold til eksisterende ydelsesbaserede pensionsordninger. Effekten af disse ændringer i tidligere perioder indregnes lineært over den gennemsnitlige periode indtil medarbejdere har fået adgang til den nye ydelse. Bliver retten til ydelsen allerede optjent efter introduktionen, skal effekten indregnes straks i resultatopgørelsen, hvilket gør sig gældende for fratrådte medarbejdere⁸⁶.

IFRS 1 giver ingen dispensation fra kravet om, at der skal ske en identifikation og afskrivning af de ikke-optjente tidligere pensionsomkostninger på overgangsdatoen. Dette krav er dog langt mindre belastende end en implementering af "korridormetoden" til aktuarmæssige gevinster og tab. Det er fordi

⁸³ First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 33

⁸⁴ Guidance on implementing IFRS 1 First-time adoption of International Reporting Standards, afsnit IG 22

⁸⁵ IFRS 1.D11 og IAS 19.120A (p)

⁸⁶ IAS 19.96

korridormetoden ikke kræver at informationerne for pensionsomkostningerne skal genskabes ved overgangen til IFRS⁸⁷.

5.9.6.5 *Aktuarmæssige vurderinger*

Generelt, så viser en virksomheds første IFRS regnskab målingen af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser på tre forskellige datoer. Disse er henholdsvis:

1. Datoen for regnskabet afslutning
2. Slutningen på sammenligningsåret
3. Datoen for overgangen til IFRS.

Førstegangsbrugere af IFRS opfordres til, at involvere kvalificerede aktuarer i vurderingerne af de ydelsesbaserede pensionsomkostninger. En virksomhed kan vælge at benytte aktuarens vurdering på en af disse datoer. Derefter har virksomheden mulighed for at rulle beregningerne frem eller tilbage til de øvrige datoer, såfremt det reflekterer materielle ændringer som eksempelvis markedspriser eller renteændringer datoerne imellem⁸⁸.

5.9.6.6 *Estimater*

Efter eventuelle justeringer i regnskabspraksis for ydelsesbaserede forpligtelser, skal førstegangsbrugeren sikre, at de aktuarmæssige forudsætninger på tidspunktet for overgangen, er i overensstemmelse med de forudsætninger som var anvendt på samme dato i henhold til ÅRL. Dette er medmindre der er indikation for at disse forudsætninger var forkerte.

5.9.6.7 *Ændringer til IAS 19 foretaget i 2011*

I 2011 har IASB foretaget nogle ændringer til IAS 19 og disse inkluderede bl.a. ændringer til indregning, måling samt præsentation af personaleydelse.

De vigtigste ændringer som kunne ses var:

- Benyttelse af korridormetoden ville ikke længere være tilladt – aktuarmæssige gevinster og tab ville fremadrettet blive indregnet i totalindkomsten
- "Past Service Cost" ændres, således at den fulde effekt af ændringerne i pensionsordninger indregnes omgående
- Fratrædelsesgodtgørelser indregnes i resultatopgørelsen på det tidspunkt, hvor de opstår, uanset om der er tilknyttet udnyttelsesbetingelser hertil
- Omfanget af oplysningskrav stiger.

Disse ændringer kan medføre større ændringer i nøgletal eftersom både resultatopgørelsen, totalindkomsten, balancen og egenkapitalen kan blive påvirket⁸⁹.

Korridormetode har tidligere givet virksomheder mulighed for, at udskyde indregningen af værdireguleringerne på ikke-indregnede aktuarmæssige gevinster og tab. Derudover kunne en revurdering af aktiver og forpligtelser blive indregnet via resultatopgørelsen eller anden totalindkomst.

⁸⁷ First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 34

⁸⁸ First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 34

⁸⁹ Ændringer af IAS 19 – personaleydelse; Stine Munk Jensen og Henrik Steffensen

IASB argumenterer at forbuddet over for korridormetoden giver et mere retvisende billede over for regnskabsbrugerne fordi at værdiændringer fremadrettet skal indregnes i perioden, hvor den faktisk forekommer. Argumentet fra IASB er at der vil være større volatilitet i såvel totalindkomst som balancen. Modargumentet er at denne volatilitet netop vil vanskeliggøre sammenligninger fra år til år.

Det er i min optik et mere retvisende billede for en regnskabsbruger at kunne følge udviklingen i årsrapporterne fra år til år når de ydelsesbaserede pensionsomkostninger bliver indregnet direkte i perioden. Korridormetoden giver netop den mulighed at et indregnet beløb kan vedrører tidligere perioder, hvilket i min optik kan gøre det mere besværligt at vise et retvisende regnskab.

5.9.7 Akkumulerede valutakursforskelle på egenkapitalen

Når udenlandske aktiviteter bliver omregnet i henhold til IAS 21, bliver de heraf afledte valutaforskelle indregnet direkte i anden totalindkomst og i en særskilt post på egenkapitalen.

Såfremt en virksomhed benytter sig af ÅRL, skal virksomheden i overensstemmelse med RV 9 præsentere tallene i den funktionelle valuta⁹⁰, som er den danske. ÅRL kræver at indregning, måling og oplysninger skal ske i danske kroner eller euro. IFRS derimod har ingen specifikke krav om hvilken valuta der skal anvendes, blot at den er relevant for hhv. virksomheden og for koncernen.

Vælger en virksomhed, at præsentere regnskabet i en fremmed valuta i stedet for den funktionelle valuta, skal regnskabet omregnes til præsentationsvalutaen i henhold til følgende retningslinjer⁹¹:

- Samtlige aktiver og forpligtelser (både monetære og ikke-monetære) omregnes til balancedagens kurs.
- Indtægter og omkostninger omregnes til transaktionsdagens kurs (eller gennemsnitskurser).
- Den valutakursdifference, der opstår som følge af omregning af totalindkomstopgørelsen fra transaktionsdagens kurs til balancedagens kurs, og den valutakursdifference, der opstår ved omregning af egenkapitalen primo til balancedagens kurs, indregnes i totalindkomstopgørelsen under øvrig totalindkomst.
- Valutakursdifferencer, der opstår som følge af ændringer, som er foretaget direkte i den udenlandske enheds egenkapital, indregnes i totalindkomstopgørelsen under øvrig totalindkomst.

Sælges der ud af kapitalandele i en dattervirksomhed i udlandet, som resulterer i et tab af kontrol, skal den samlede effekt af de differencer som opstår, indregnes direkte i resultatet i den periode, hvor tabet eller gevinsten fra salget konstateres og resultatføres⁹².

Ved førstegangsanvendelsen vil en implementering af IAS 21 med tilbagevirkende kraft være en belastende opgave, da det vil kræve at en virksomhed kan opgøre eventuelle kursdifferencer, som måtte være opstået vedrørende de udenlandske enheder fra overtagelsestidspunktet og frem til overgangen til IFRS. Disse kursdifferencer kan være svære at opgøre. Ifølge IFRS 1 skal disse valutaforskelle indregnes i en særskilt

⁹⁰ De 4 typer valuta som IFRS omtaler er den Funktionelvaluta som er den valuta der anvendes ved måling af de enkelte transaktioner, Bogføringsvalutaen som er den valuta de enkelte transaktioner registreres i, Præsentationsvalutaen som er den valuta virksomheden aflægger regnskab efter samt, Fremmed valutaen der er en valuta som differerer fra den funktionelle valuta.

⁹¹ Deloitte – IFRS introduktion til de internationale regnskaber, side 147

⁹² IAS 21 §48

post i egenkapitalen. Dette betyder, at når denne undtagelse benyttes, er det alene de valutaforskelle som opstår efter åbningsbalancedatoen, der skal medregnes ved opgørelsen af fremtidige tab og gevinster ved realisering af efterfølgende salg af udenlandske dattervirksomheder.

En førstegangs bruger kan vælge ikke at benytte sig af undtagelsen med tilbagevirkende kraft. Dette vil betyde, at virksomheden skal nulstille valutakurs differencer efter ÅRL pr. overgangsdatoen til IFRS. Kravene i IAS 21 anvendes fremadrettet efter overgangstidspunktet. Eventuelle tab og gevinster som måtte opstå, vil på den måde kun omfatte valutakursdifferencer som måtte opstå efter overgangsdatoen.

5.9.8 Investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og fælles kontrollerede virksomheder

IFRS påtvinger ikke virksomheder i en koncern at udarbejde årsrapporter efter IFRS. Dette betyder at en dansk virksomhed selv kan bestemme hvorvidt de ønsker at aflægge regnskab efter IFRS og hvorvidt et moderselskab skal aflægge regnskab efter IFRS.

Udarbejder en virksomheds årsrapport i henhold til reglerne i IFRS, så skal det konsoliderede regnskab samt moderselskabets regnskab udarbejdes i henhold til IFRS. Den samlede årsrapport skal opfylde kravene i IFRS 1.

I henhold til IAS 27, skal investering i datterselskaber, associerede virksomheder og virksomheder som indregnes enten til:

- Kostpris
- I henhold til IAS 39.

En førstegangsbruger af IFRS, som måler en investering i datterselskaber eller associerede virksomheder til kostpris, kan enten gøre det efter IAS 27 eller også til en omvurderet værdi. Denne omvurderede værdi er:

- Dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39 ved datoen for overgangen for hver af de separate virksomheder.
- Den bogførte værdi i henhold til ÅRL ved overgangsdatoen for hver af de separate virksomheder.

Muligheden for at anvende dagsværdi ved måling af investeringer i datterselskaber, associerede virksomheder og virksomheder som indgår i en moderselskabs regnskab, blev indføjet i IFRS 1 tilbage i 2008, finder anvendelse for regnskabsperioder fra 1. juli 2009 og fremefter. Ændringen blev gennemført da det kunne være vanskeligt eller endog umuligt og meget dyrt at fastslå omkostningerne i overensstemmelse med reglerne i IAS 27. Alternativet til regnskabsmæssig behandling af disse investeringer til dagsværdi, vil være benyttelse af IAS 39. Dette vurderes ikke attraktivt grundet omkostningerne ved at foretage årlige vurderinger⁹³.

Det er tilladt for førstegangsbrugere, at selv beslutte hvilken målemetode der ønskes for hver enkelt investering. Nogle investeringer kan opgøres til kostpris i overensstemmelse med IAS 27 og andre til omvurderet værdi. Såfremt den omvurderede værdi benyttes, vil det være muligt, at vælge at værdiansætte den enkelte investering til dagsværdi i henhold til IAS 39 eller i overensstemmelse med ÅRL.

⁹³ First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 35

Skulle en virksomhed vælge at benytte sig af undtagelsen for omvurderet værdi til at værdiansætte investeringer i datterselskaber, associerede virksomheder og virksomheder som indgår i et moderselskabs regnskab, vil der være yderligere specifikke oplysningskrav i deres første IFRS årsrapport.

Konsekvensen af undtagelsen er, at en førstegangsbruger kan vælge at anvende kravene fra IAS 27, med tilbagevirkende kraft til at måle omkostningerne til konvertering til IFRS. Førstegangsbrugeren kan også vælge at indregne investeringer som ikke tidligere har været konsolideret til enten dagsværdi eller til tidligere regnskabsmæssige værdier i henhold til ÅRL. Den opgjorte enten kostpris som defineret i IAS 27 eller kostpris som defineret i IFRS 1, anvendes til at beregne den anslåede kostpris på goodwill ved datoen for overgangen⁹⁴

5.9.9 Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures

Moderselskaber og datterselskaber kan, men behøver ikke, som tidligere nævnt i kapitel "5.9.1 Virksomhedssammenslutninger" at konverterer til IFRS på samme tidspunkt. Såfremt moderselskabet og datterselskabet vælger at konvertere på samme dato, kan de hver i sær vælge at benytte sig af undtagelserne individuelt. Vælger moderselskabet og datterselskabet at implementere IFRS 1 hver for sig, skal de forholde sig til de samme undtagelser⁹⁵.

5.9.9.1 Datterselskab konverterer til IFRS efter moderselskabet

Såfremt et datterselskab konverterer til IFRS efter sit moderselskab, giver IFRS 1 datterselskabet valget mellem to måder at måle sine aktiver og forpligtelser på⁹⁶:

- Den bogførte værdi, som ville være inkluderet i moderselskabets konsoliderede årsregnskab. Dette er med baggrund i hvornår moderselskabet implementerede IFRS.
- Den bogførte værdi, som er påkrævet af IFRS 1 baseret på datterselskabets dato for overgang til IFRS.

Den bogførte værdi af disse to undtagelser kan variere. Det sker i tilfælde af at datoen for overgangen til IFRS har indflydelse på hvilken undtagelse man vælger at benytte sig af. Variationen kan også opstå som følge af datterselskabets regnskabsmæssige praksis i sit årsregnskab, adskiller sig fra den regnskabsmæssige praksis som eksisterer i koncernregnskabet. Eksempelvis kan datterselskabet benytte sig af kostprismodellen i IAS 16 hvor moderselskabet vil benytte sig af omvurderingsmodellen.

Konverterer datterselskabet til IFRS senere end moderselskabet, vil aktiver og forpligtelser blive målt til samme bogførte værdi som i det konsoliderede regnskab for koncernen.

Ifølge IASB så ville det være besværligt at føre to parallelle sæt optegnelser og ikke nogen fordel for regnskabsbrugerne. Derfor er det muligt for et datterselskab at konvertere til IFRS efter et moderselskab, men benytte sig af moderselskabets konverteringsdato⁹⁷

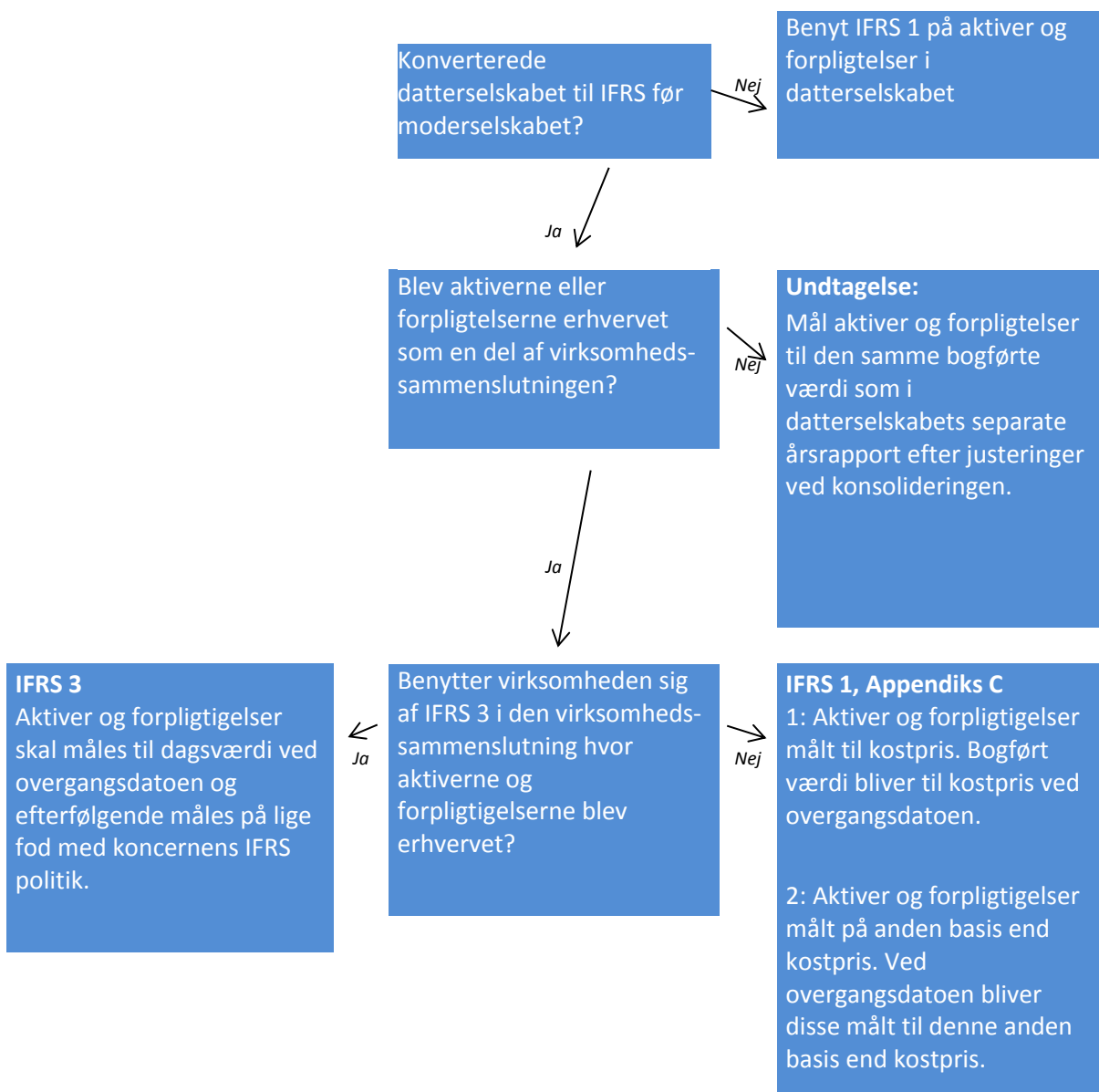
⁹⁴ IFRS 1.C4.j og IFRS 1.IG27

⁹⁵ First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 36

⁹⁶ IFRS 1.D16.(a) og IFRS 1.D16.(b)

⁹⁷ IFRS 1. BC60

For at skabe et mere simplificeret overblik over når et datterselskab konverterer til IFRS, er der blevet udarbejdet følgende figur:

Figur 16: Datterselskaber som konverterer til IFRS - First-time adoption of International Financial Reporting Standards – side 37

5.9.10 Sammensatte finansielle instrumenter

Som nævnt i afsnit 2.2, er der ikke uddybende gennemgang af disse undtagelser pga. deres kompleksitet. Af selv samme grund vil de finansielle undtagelser blive bearbejdet på et mere overordnet niveau.

I henhold til IAS 32 skal en virksomhed fra starten opdele et sammensat finansielt instrument i et forpligtelseselement og egenkapitalelement. Eksempelvis kan nævnes konvertible obligationer, som indeholder to elementer:

- En finansiell forpligtelse i form af udstederens kontraktlige forpligtelse til at betale kontanter til indehaveren af instrumentet.

- Et egenkapitalinstrument, som giver indehaveren af instrumentet en ret til at konvertere forpligtelsen til et fast antal af udsteders egenkapitalinstrumenter.

I henhold til IAS 32 er der anført en metode for, hvorledes forpligtelser og egenkapitalelementer måles. Dette gøres ved først at måle forpligtelselementerne og de resterende finansielle instrumenter udgør egenkapitalelementerne⁹⁸.

Såfremt forpligtelselementet ikke længere er udestående på åbningsbalancedatoen, er det ikke nødvendigt at opdele det indregnede beløb i to forskellige poster under egenkapitalen jf. den valgfrie undtagelse⁹⁹.

Forskellene mellem de to regelsæt når det drejer sig om klassifikation af bestanddele i de finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenterne, er følgende. De danske regler er baseret på selskabslovgivningen, som kræver, at egenkapitalinstrumenter opgøres og præsenteres som egenkapital i regnskabet i sin juridiske form. Dette uanset om en del af instrumentet er forpligtet til at afstå kontanter, værdipapirer eller andre finansielle instrumenter. Konvertible obligationer skal eksempelvis indregnes som forpligtelser, hvorimod IAS 32 foreskriver at konvertible obligationer og indløselige aktier opdeles i deres individuelle områder.

5.9.11 Klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter

I henhold til IAS 39 skal ethvert finansielt aktiv ved overgangen til IFRS henføres til en af følgende aktivkategorier "Disponibelt for salg", med mindre det opfylder kriterierne for "Handel for øje"¹⁰⁰. Et finansielt instrument derimod, klassificeres som et finansielt aktiv, eller en finansiell forpligtelse til dagsværdi med indregning i totalindkomstopgørelsen.

På trods af kravet, er der følgende to undtagelser tilfælde¹⁰¹:

- Virksomheden foretager en klassifikation som disponibel for salg på tidspunktet for overgangen til IFRS
- Virksomheden foretager på tidspunktet for overgangen til IFRS en klassifikation af alle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi med indregning i totalindkomstopgørelsen. Dette forudsætter, at aktivet eller forpligtelsen opfylder kriterierne i afsnit 9 b) i), 9 b) ii) eller 11A i IAS 39 på klassifikationstidspunktet.

En virksomhed som benytter sig af IFRS for første gang, er forpligtet til at oplyse om dagsværdien på de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser klassificeret i hver kategori, samt den bogførte værdi fra tidligere årsregnskaber. Nedenstående er en oversigt over de fire kategorier af finansielle aktiver.

⁹⁸ IAS 32.16

⁹⁹ Deloitte – introduktion til de internationale regnskabsstandarder, side 26

¹⁰⁰ Et finansielt aktiv, der betegnes som "Handel for øje" (Held for trading) er et aktiv som er købt med henblik på videresalg inden for en kort fremtidig periode

<http://ar07.unicreditgroup.eu/ucg07/en/notes/accpol/mainitems/sub1/>

¹⁰¹ IFRS 1.D19

Klassifikation af finansielle aktiver	
Kategori af finansielle aktiver	Beskrivelse
Lån og tilgodehavender	Lån og tilgodehavender, som en virksomhed enten erhverver eller skaber ved at stille penge, varer eller tjenesteydelser til rådighed.
Hold-til-udløb-investeringer	Finansielle aktiver med et fast udløbstidspunkt samt faste betalinger som virksomheden er i stand til at betale og har til hensigt at betale.
Dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet	Det omfatter følgende: - Finansielle aktiver som besiddes med handel for øje. - Afledte finansielle instrumenter, som er aktiver.
Finansielle aktiver disponible for salg	Omfatter: - Finansielle aktiver med fast udløbstidspunkt, som virksomheden enten ikke kan holde til udløb eller har til hensigt at holde til udløb. - Børsnoterede aktier og andre egenkapitalsinvesteringer med officielt noteret markedsværdi. - Aktier og andre egenkapitalinvesteringer uden officielt noterede markedsværdier - dog kun hvor dagsværdien kan opgøres pålideligt.

Figur 17: Klassifikation af finansielle aktiver – Introduktion til de internationale regnskabsstandarder s. 216

5.9.12 Måling af dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser

I IFRS 1, afsnit 7 og 9 foreskrives det at en virksomhed, der konverterer til IFRS, skal anvende samme regnskabspraksis i sin IFRS-opgørelse for alle de perioder som præsenteres i det første regnskab. Derudover skal overgangsbestemmelserne, i de relevante IFRS-standarder anvendes på de ændringer i anvendt regnskabspraksis, som virksomheden, der allerede anvender IFRS, foretager.

Uanset kravene i afsnit 7 og 9, foreskriver IAS 39 afsnit AG76 samt AG76A retningslinjer for måling af dagsværdien af finansielle instrumenter.

Den bedste indikation af dagsværdien ved første indregning, er transaktionsprisen. Dette alene såfremt dagsværdien af et givet instrument, ikke kan dokumenteres ved en sammenligning med andre observerede aktuelle markedstransaktioner.

Konsekvensen heraf, er at der ikke vil opstå, hverken gevinster eller tab ved den første indregning af et finansielt aktiv eller forpligtelse. Efterfølgende gevinster som tab må kun indregnes såfremt de kan henføres til efterfølgende ændringer i relevante faktorer ved prisfastsættelsen¹⁰².

Som det kan ses i følgende diagram, så foregår måling af de finansielle aktiver ved første indregning, til dagsværdi. Den efterfølgende måling er enten til dagsværdi eller til amortiseret kostpris med fradrag for eventuelle nedskrivninger:

¹⁰² IAS 39.AG76A

Måling af finansielle aktiver			
Kategori af finansielle aktiver	Måling ved første indregning	Efterfølgende måling	Indregning af værdiændringer
Lån og tilgodehavender	Dagsværdi	Amortiseret kostpris med fradrag af evt. nedskrivning	Resultatet inkl. eventuel nedskrivning
Aktiver, der holdes til udløb	Dagsværdi	Amortiseret kostpris med fradrag af evt. nedskrivning	Resultatet inkl. eventuel nedskrivning
Aktiver, der måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet	Dagsværdi	Dagsværdi	Resultatet
Aktiver disponible for salg normalt	Dagsværdi	Dagsværdi	Øvrig totalindkomst. En eventuel nedskrivning indregnes i resultatet. Ved afhændelse recirkuleres fra øvrig totalindkomst til resultatet
Aktiver, hvis dagsværdi ikke kan opgøres pålideligt efter første indregning	Dagsværdi	Kostpris med fradrag af evt. nedskrivning	Eventuel nedskrivning i resultatet
Afledte finansielle instrumenter	Dagsværdi	Dagsværdi	Resultatet

Figur 18: Måling af finansielle aktiver – Introduktion til de internationale regnskabsstandarder s. 217

Såfremt betingelserne for at anvende dagsværdioptionen er opfyldte, findes der ingen regler i ÅRL om at, et finansielt aktiv kan måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet. Dette gør sig gældende for aktier eller andre egenkapitalinstrumenter, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt.

5.9.13 Ændringer i værdien af reetableringsforpligtelser

I henhold til IFRIC 1, skal nutidsværdien på aktiver, som er en del af reetableringsforpligtelserne indregnes i kostprisen. Konsekvensen heraf er, at de fremtidige afskrivninger ændres, da den samlede kostpris nu vil blive afskrevet over aktivets resterende løbetid.

For at kunne implementere IFRIC 1, skal en førstegangsbryder af IFRS standarderne, udarbejde en historisk oversigt over alle de korrektioner og reguleringer som skulle have været foretaget i tidligere perioder. Dette vil ofte ikke være muligt eller være meget besværligt og omkostningstungt. Det tillades derfor igennem IFRS 1, at virksomheder benytter og følger bestemmelserne i IFRIC 1¹⁰³. Såfremt en virksomhed vælger at gøre brug af undtagelsen i IFRS 1, skal virksomheden:

- Måle forpligtelsen ved overgangsdatoen til IFRS, i overensstemmelse med reglerne i IAS 37.

¹⁰³ Deloitte, First-time adoption of International Financial Reporting Standards – A guide to IFRS 1, side 44

- Beregne de akkumulerede afskrivninger, som vedrører forpligtelsen ved overgangsdatoen til IFRS, på baggrund af virksomhedens bedste skøn over aktivets resterende levetid. Det skal gøres efter den afskrivningsmetode, som virksomheden har valgt at benytte sig af under IFRS.
- Benytte sig af det beløb som ville være medregnet i kostprisen, for det pågældende aktiv såfremt virksomheden havde gjort brug af IFRS hele tiden. Forpligtelsen opgøres ved at tilbagediskontere forpligtelsen til det tidspunkt, hvor den i første omgang opstod.

Såfremt reetableringsforpligtelsen bliver indregnet efter ÅRL, skal der fra virksomhedens side vurderes om, opgørelsen af forpligtelsen er i overensstemmelse med, hvad den ville have været, hvis virksomheden havde benyttet sig af IFRS fra indregningstidspunktet for forpligtelsen. Alle væsentlige forskelle vil blive medtaget i åbningsbalancen efter IFRS. Ved at gøre brug af undtagelsen, vil virksomheden undgå at beregne, hvad forpligtelsen ville have været på tidligere balancedage og i stedet beregne reetableringsforpligtelsen for implementeringsdatoen for IFRS.

Såfremt aktiver måles til "dagsværdi som anslået kostpris" – som nævnes i afsnit "5.9.4.2 Detaljer angående undtagelsen", skal virksomheden sikre sig, at forpligtelsen ikke bliver målt to gange. Værdiansættelsen af aktivet måles således som bruttobeløbet før hensynstagen til værdien af retableringen. Enhver justering som måtte opstå som følge af indregningen af reetableringsomkostningerne, vil blive indregnet i det overførte resultat i egenkapitalen.

5.9.14 Koncessionsaftaler

Det karakteristiske ved en koncessionsaftale er, at en leverandør ikke aflønnes som normalt af en ordregiver, der er blot tale om en overdragelse af retten til at benytte sig af ydelsen. Det er dette udnyttelseskriterium der er væsentligt at forstå, hvornår der er tale om koncessionsaftaler¹⁰⁴.

En leverandør vil således have retten til at opkræve de indtægter som måtte være forbundet med brugen af ydelsen. Eksempelvis tjenesteydelseskoncessioner, hvor der i vil være opkrævet et gebyr fra brugeren af denne ydelse. Det kunne eksempelvis være det offentlige, som benytter den private sektor til oprettelse af enheder, hvor det private vil få gavn af, at det offentlige benytter sig af disse ydelser.

Vælges IFRIC 12 af en førstegangsbruger, vil denne have mulighed for at benytte sig af reglerne allerede fra begyndelsen af det første sammenligningsår selvom det praktisk talt ikke skulle være muligt at benytte sig af disse undtagelser med tilbagevirkende kraft¹⁰⁵.

IFRIC 12 vedrører den regnskabsmæssige behandling af private entreprenører, der er involveret i koncessionsaftaler med det offentlige vedrørende infrastruktur så som skoler og veje. IFRIC 12 omfatter ikke den regnskabsmæssige behandling af udstederens side af sådanne aftaler. Ifølge IFRIC 12 vil der for de materielle anlægsaktiver så som ejendom, anlæg og udstyr, der falder ind under standardens anvendelsesområde, ikke blive set på som at de tilhører operatøren. I stedet vil det, afhængigt af de opstillede vilkår i aftalen, være følgende aktiver, som operatøren vil genkende:

- Finansielle aktiver hvor operatøren har ubestridte rettigheder til et bestemt beløb eller et andet finansielt aktiv, set over koncessionsaftalens løbetid.

¹⁰⁴ <http://www.kfst.dk/index.php?id=27873>

¹⁰⁵ Deloitte – IFRS introduktion til de internationale regnskabsstandarder, side 28

- Immaterielle aktiver hvor operatørens fremtidige cashflows ikke er specificeret. Dette kan for eksempel være i forhold til brugen af bestemte aktiver.
- Både finansielle aktiver og immaterielle aktiver hvor en andel af operatørens overskud kommer igennem finansielle aktiver og en andel kommer igennem immaterielle aktiver.

En frivillig undtagelse som er relevant jf. IFRIC 12 findes under IFRS 1. Undtagelsen betyder at overgangsbestemmelserne kan anvendes af en førstegangsbryder af IFRS. Disse overgangsbestemmelser kræver typisk af operatørerne at fortolkningen af dem skal anvendes med tilbagevirkende kraft i overensstemmelse med IAS 8. Såfremt det ikke er muligt, eller praktisk for en operatør at benytte sig af fortolkningen med tilbagevirkende kraft fra den tidligst mulige periode, skal operatøren sørge for at¹⁰⁶:

- Genkende de finansielle aktiver og immaterielle aktiver som var til stede ved den tidligst mulige periode tilgængelig.
- Bruge disse finansielle aktiver og immaterielle aktivers tidligere regnskabsmæssige værdi som den gældende regnskabsmæssige værdi.
- Teste de finansielle aktiver og immaterielle aktiver der kan indregnes i den pågældende periode for værdiforringelse, med mindre dette ikke vil være praktisk eller muligt. Er det tilfældet, skal de finansielle og immaterielle aktiver i stedet testes for værdiforringelse ved begyndelsen af den indeværende periode.

5.9.15 Låneomkostninger

Låneomkostninger omfatter ud over de sædvanlige stiftelsesgebyrer og låneomkostninger, også udgifter til revisorer, advokater og til andre rådgivere, som der opstår i forbindelse med låneoptagning. I posten indgår endvidere også udgifter som en modparts rådgivere, såfremt dette skulle være aftalt¹⁰⁷.

Som førstegangsafleger af IFRS, er det muligt at benytte sig af reglerne i IAS 23. Denne standard foreskriver, at en virksomheds låneomkostninger, der direkte kan knyttes til produktionen, anskaffelsen eller konstruktionen af et kvalificerende aktiv, skal indregnes som en del af aktivets kostpris. Alle andre låneomkostninger indregnes i den periode, som de vedrører.

Det betyder at aktiver, som kræver væsentlige tidsperioder for at blive gjort klar før ibrugtagning eller salg, vil blive defineret som værende kvalificerende aktiver. Eksempler på dette kan være varebeholdninger, produktionsanlæg, elværker mv¹⁰⁸. Det forudsættes desuden, at før låneomkostninger vedrørende nedenstående kan indregnes i overensstemmelse med IFRS, skal de være vedvarende og strække sig over en betydelig periode. De omfattende aktiver er:

- IAS 2, *Varebeholdninger*
- IAS 11, *Enterprisekontrakter*
- IAS 16, *Materielle anlægsaktiver*
- IAS 38, *Immaterielle anlægsaktiver*
- IAS 40, *Investeringsejendomme*

¹⁰⁶ Deloitte – First-time adoption of International Financial Reporting Standards – A guide to IFRS 1, side 45

¹⁰⁷ <http://www.bdo.dk/nyheder/Pages/L%C3%A5neomkostninger-1.aspx>

¹⁰⁸ IAS 23.7

De samme regler gælder dog ikke i henhold til ÅRL § 40 vedrørende anlægsaktiver. Der nævnes direkte at:

"Kostprisen for anlægsaktiver skal indeholde alle omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug, eller som direkte kan henføres til det fremstillede aktiv. Herudover kan renter af kapital, der er lånt til at finansiere fremstillingen, og som vedrører fremstillingsperioden, indregnes i kostprisen." Der skal lægges vægt på ordet *kan*, hvilket betyder, at virksomheder kan vælge om de vil medregne disse låneomkostninger i kostprisen i henhold til dansk lovgivning eller ej, hvor det i henhold til IFRS bliver indregnet i de individuelle perioder.

Om det ville være en fordel for en dansk virksomhed at indregne renteomkostningerne i kostprisen, må være op til den enkelte virksomhed, men danske virksomheder har som sædvane ikke at medregne låneomkostningerne i kostprisen. PWC nævner eksempelvis dette i deres regnskabshåndbog for 2011 *"Låne-/finansieringsomkostninger skal som hovedregel indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører"*.

Alene på baggrund af ovenstående kan det ses at låneomkostninger som er aktiveret i henhold til IAS 23 er et krav, hvorimod det i henhold til dansk lovgivning, er en mulighed. Dette betyder at såfremt en virksomhed vælger at konvertere til de internationale regler, vil den opleve en mere restriktiv tilgang til tingene når der er tale om låneomkostninger.

Låneomkostningerne som virksomheder kan aktivere i henhold til IAS 23, er kun de faktisk afholdte nettolåneomkostninger, som en virksomhed ville have mulighed for at undgå, såfremt der ikke var afholdt udgifter i forbindelse med lånet og det kvalificerede aktiv¹⁰⁹. Hvis det ikke er muligt at specificere en direkte forbindelse imellem lånet og dette aktiv, er det et spørgsmål om, hvorvidt det skal kunne fragå som en specificeret låneoptagelse. Ifølge PriceWaterhouseCoopers er det ikke noget som skal fragå i og med at IAS 23 ikke regulerer dette forhold direkte. Argumentet falder på at det ikke er muligt at specificere direkte hvor omkostningen hidrører fra:

*"IAS 23 regulerer ikke dette forhold, men det er PwC's opfattelse, at en sådan regulering ikke er mulig fordi det ikke kan påvises, hvor midlerne hidrører fra"*¹¹⁰.

Det er min opfattelse et forkert argument, da man jf. IAS 23 § 14 kan finde forklaring på netop den problemstilling. Såfremt der er tale om generelt lånte midler til anskaffelse af de kvalificerende aktiver, så skal der bruges en aktiveringssats. Denne sats består af et vejet gennemsnit af de låneomkostninger, som virksomheden har optaget i udstående lån i løbet af regnskabsåret. Dog med undtagelse af lån, som er specielt optaget til specificerede kvalificerede lån¹¹¹.

I henhold til reglerne i IFRS 1 kan en virksomhed vælge at benytte sig af denne undtagelse vedrørende låneomkostninger allerede fra den dag hvor den konverterer til IFRS og dermed kapitaliserer på låneomkostningerne fra åbningsbalancedagen¹¹².

¹⁰⁹ IAS 23.9 & IAS 23.10

¹¹⁰ PriceWaterhouseCoopers: Overblik, Inspiration, Viden, Regnskabshåndbogen 2011, side 116

¹¹¹ IAS 23.14

¹¹² IFRS 1.D23 & IAS 23.27 & IAS 23.28

Det skal bemærkes at såfremt en virksomhed vælger at benytte sig af reglerne om omvurderet værdi i kapitel ”5.9.4 Måling af anlægsaktiver til dagsværdi eller omvurderet værdi”, vil låneomkostningerne blive kapitaliseret på et tidligere tidspunkt end overgangsdatoen. Gøres dette ikke, vil værdien af renterne kunne blive medtaget to gange i forbindelse med fastsættelse af aktivets værdi¹¹³.

6. Applikationsvanskeligheder i henhold til finansielle instrumenter

6.1 Måling til dagsværdi eller til amortiseret kost

Den guide som findes i IFRS 1 vedrørende implementeringen af IFRS, kommer ind på nogle flere udfordringer specifikt angående de fire kategorier til finansielle instrumenter.

Det drejer sig specifikt om punkterne:

1. Hold-til-udløb investeringer
2. Lån og tilgodehavender
3. Finansielle aktiver til dagsværdi med indregning i totalindkomstopgørelsen af ændringer i dagsværdi
4. Finansielle aktiver disponible for salg

Disse fire punkter er beskrevet for neden.

6.1.1 Hold-til-udløb investeringer

For at betegne et finansielt instrument som værende en ”hold-til-udløb” investering, vil man se på virksomhedens evner og virksomhedens hensigt med investeringen, ved overgangsdato til IFRS. Salget af sådanne investeringer vil ikke blive påvirket af IAS 39 stykke 9, som dikterer at investeringer skal være holdt i minimum to år, før en virksomhed kan klassificere en investering som værende ”Hold-til-udløb”. Disse investeringer vil blive målt til amortiseret kostpris i henhold til reglerne i IAS 39.

6.1.2 Lån og tilgodehavender

I henhold til lån og tilgodehavender vedrørende de finansielle instrumenter, vil der blive set på hvordan tingene så ud da virksomheden anskaffede det finansielle instrument. Dette betyder altså når kravene til IAS 39 blev mødt. Disse finansielle instrumenter vil blive målt til amortiseret kostpriser som det nævnes i IAS'en¹¹⁴.

6.1.3 Finansielle aktiver til dagsværdi med indregning i totalindkomstopgørelsen af ændringer i dagsværdi

Afledte finansielle instrumenter klassificeres altid som værende med handel for øje, med mindre de er effektive sikringsinstrumenter. I alle fald, vil de afledte finansielle instrumenter blive målt til dagsværdi ved overgangsdatoen. Ikke-afledte finansielle instrumenter må kun klassificeres som værende med handel for øje såfremt¹¹⁵:

¹¹³ Deloitte, First-time adoption of International Financial Reporting Standards – A guide to IFRS 1, side 46

¹¹⁴ IAS 39.9

¹¹⁵ IAS 39.9 ”Definitioner på fire kategorier af finansielle instrumenter” a

- Det finansielle instrument primært blev anskaffet eller påtaget med henblik på salg eller tilbagekøb på kort sigt
- Det finansielle instrument ved første indregning udgjorde en del af en portefølje af identificerede finansielle instrumenter, som blev forvaltet sammen, og som udviste et nyligt mønster af kortsigtet realisation af gevinster
- Det finansielle instrument er et afledt finansielt instrument (bortset fra afledte finansielle instrumenter, som er finansielle garantikontrakter, eller som er klassificeret som og udgør effektive sikringsinstrumenter)

6.1.4 Finansielle aktiver disponible for salg

Finansielle aktiver disponible for salg er de ikke-afledte finansielle aktiver, som klassificeres som disponible for salg, eller som ikke klassificeres som en af de tre ovenstående kategorier, lån og tilgodehavender, hold-til-udløb-investeringer eller finansielle aktiver til dagsværdi med indregning i totalindkomstopgørelsen af ændringer i dagsværdi.

Finansielle aktiver disponible for salg måles til dagsværdi og ændringer i dagsværdien indregnes i anden totalindkomst, med undtagelse af nedskrivninger, som i stedet indregnes i resultatopgørelsen.

6.1 Måling til dagsværdi eller til amortiseret kost (fortsat)

Finansielle forpligtelser måles som oftest til amortiseret kost, medmindre de er "hold-til-udløb" eller set på som et afledt finansielt instrument.

Den regnskabsmæssige værdi i IFRS-åbningsbalancen af de finansielle aktiver, som er erhvervet til kostpris eller de finansielle forpligtelser, der er målt til amortiseret kostpris, vil blive bestemt på baggrund af de forhold som måtte eksistere ved opfyldelse af indregningskriterierne som eksisterer i IAS 39. Det skal dog bemærkes at dette krav ikke påvirker finansielle instrumenter for tidligere virksomhedssammenslutninger som ligger inde under kravene for IFRS 1 tillæg C. Såfremt de finansielle instrumenter er anskaffet i tidligere virksomhedssammenslutninger, er målt til amortiseret kostpris i henhold til IAS 39, vil den regnskabsmæssige værdi i henhold til ÅRL, umiddelbart efter overgangsdatoen være kostpris i henhold jf. IFRS reglerne¹¹⁶. For at bedømme den regnskabsmæssige værdi i henhold til IFRS ved overgangsdatoen, skal man amortisere kostprisen ved hjælp af den effektive rentes metode. Disse justeringer vil herefter blive påført til kostprisen.

Nedskrivninger på lån og tilgodehavende samt finansielle aktiver disponible for salg, opgøres på tidspunktet for overgangen til IFRS i overensstemmelse med regnskabsmæssige skøn foretaget i henhold til ÅRL, dog efter eventuelle justeringer som afspejler forskellene i regnskabspraksis, medmindre der er objektive beviser for at disse regnskabsmæssige skøn skulle være forkerte.

¹¹⁶ IFRS 1.14

Eksempel – Ændringer i nedskrivningspolitikken

Virksomhed V er en førstegangsbruger af IFRS standarderne. I henhold til tidligere, har virksomhed V målt værdiforringelse af finansielle aktiver som var medregnet i kostprisen, på et udiskonteret grundlag.

IAS 39 kræver at nedskrivninger skal måles ved tilbagediskonteringen af pengestrømme. Derfor vil virksomhed V ved datoen for overgangen til IFRS-standarderne regulere den regnskabsmæssige værdi af de finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris i henhold til reglerne i IAS 39. Dette er for at afspejle effekten af diskonteringen af forventede fremtidige pengestrømme.

I overensstemmelse med IFRS 1.11, bør virksomhed V anerkende denne regulering som følge af ændringen i anvendt regnskabspraksis for så vidt angår nedskrivning af finansielle aktiver i åbningsbalancen i det overførte resultat på datoen for overgangen til IFRS.

6.1.5 Indbyggede afledte finansielle instrumenter

Et afledt finansielt instrument, kan være indbygget i en kontrakt som både indeholder det indbyggede afledte finansielle instrument samt hovedkontrakten¹¹⁷. Når en sådan kontrakt indeholder et indbygget afledt instrument, der ikke er nært forbundet med hovedkontrakten, kræves det af IAS 39 at det indbyggede afledte instrument skal indregnes særskilt og blive målt til dagsværdi.

De første regnskabsmæssige værdier af hovedkontrakten og af de indbyggede afledte finansielle instrumenter opgøres på grundlag af omstændighederne på det tidspunkt, hvor kriterierne for IAS 39 opfyldes første gang. Såfremt en virksomhed ikke er i stand til at bestemme dagsværdien af det indbyggede afledte finansielle instrument, vil hele kontrakten blive målt til dagsværdi med værdiændringer i resultatet.

6.1.6 Regnskabsmæssig behandling af sikring

I modsætning til de generelle principper i IFRS 1 om anvendelse med tilbagevirkende kraft, så vil en førstegangsbruger af IFRS ikke være tilladt at udpege transaktioner som sikring. Begrundelsen for denne undtagelse er at såfremt en virksomhed vælger at udpege en transaktion retrospektivt, så kan virksomheden anvende denne transaktion for at opnå et bestemt resultat, set i bagklogskabens lys. Derfor kræves det at undtagelsen alene bruges af virksomheder fremadrettet.

Der er i IAS 39 forskellige retningslinjer som vedrører indregning og måling af finansielle aktiver og forpligtelser. Disse anvendes for at afdække eventuelle risici som måtte være forbundet med aktiver, forpligtelser eller andre fremtidige transaktioner. Ofte vil et afledt finansielt instrument blive brugt som et sikringsinstrument. Regnskabsaflæggelsen efter sikringsbestemmelserne kan kun ske, såfremt visse bestemte og restriktive kriterier bliver opfyldt¹¹⁸. Eksempelvis ses der ved sikringens indgåelse på at der foreligger formel klassifikation og dokumentation for sikringsforholdet samt for risikostyringen. Der skal desuden være omfattende identifikation af sikringsinstrumentet, risikostyringen samt hvordan virksomheden vil vurdere sikringsinstrumenternes effektivitet og også hvordan der er sammenhæng imellem det sikrede og sikringsinstrumentet.

I henhold til IAS 39.88.b, skal et sikringsforhold også være effektiv til udligning af ændringer i dagsværdi og pengestrømme. Kravet til dette er at samvariationen imellem det sikrede og sikringsinstrumentet ligger på

¹¹⁷ IAS 39.10

¹¹⁸ IAS 39.88

et interval af 80-125%¹¹⁹. Yderligere nævnes der i IAS 39.88.e at sikringen skal vurderes løbende samt har været meget effektiv i de år som sikringen er klassificeret til.

Sikringstransaktioner er jf. IAS 39.86, delt op i tre forskellige sikringsforhold:

1. **Sikring af dagsværdi:** afdækning af risici for ændringer i dagsværdien for enten et indregnet aktiv, indregnet forpligtelse, en ikke-indregnet fast aftale eller en identificerbar del af et sådan et aktiv, forpligtelse eller fast aftale, som direkte kan henføres til en bestemt risiko, der vil have indflydelse på resultatet.
2. **Sikring af pengestrømme:** afdækning af en risiko for udsving som måtte forekomme i pengestrømme, der enten kan henføres til en bestemt risiko som er tilknyttet et indregnet aktiv, forpligtelse eller en forventet transaktion som er højst sandsynlig eller også til afdækning af risikoen for udsving som måtte forekomme i pengestrømme og som kan påvirke resultatet.
3. **Sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed:** defineres i IAS 21 som sikring af pengestrømme, hvor den effektive del af sikringen indregnes i øvrig totalindkomst indtil investeringen afhændes og den ineffektive del straks føres ind i resultatet.

Disse beskrives fornedet.

6.1.6.1 Sikring af dagsværdi

Når der er tale om sikring af dagsværdi, skal det forstås som sikring af et aktiv eller en forpligtelse, som er indregnet i balancen. IAS 39 foreskriver følgende:

- Regulering af sikringsinstrumentet til dagsværdi resultatføres straks,
- Den regnskabsmæssige værdi af den sikrede balancepost reguleres med ændring i dagsværdien vedrørende den afdækkede risiko, og regulering resultatføres straks sammen med reguleringen af sikringsinstrumentet.¹²⁰

Eksempler på sikring af dagsværdi kan være ting som sikring af fastforrentede lån eller afdækning af valutarisiko på tilgodehavender i fremmed valuta

Sikring af ikke-indregnede faste aftaler som eksempelvis en købsordre eller en salgsordre, skal ikke klassificeres som sikring af pengestrømme men i stedet klassificeres som sikring af dagsværdi. Konsekvensen af dette er, at både sikringsinstrumentet og det sikrede vil blive indregnet i balancen. De værdiændringer som måtte forekomme på det sikrede og på sikringsinstrumentet, vil blive indregnet i resultatopgørelsen.

Angående valutakursrisiko vedrørende ikke-indregnede faste aftaler er det derimod frit valg om man benytter sig af "sikring af dagsværdi" eller "sikring af pengestrømme"¹²¹

6.1.6.2 Sikring af pengestrømme

Sikring af pengestrømme og forventede fremtidige transaktioner kan kategoriseres som følgende:

¹¹⁹ IAS 39.AG105.b

¹²⁰ IAS 39.89

¹²¹ Deloitte, IFRS, Introduktion til de internationale regnskaber, side 222

- Den andel af enten gevinsten eller af tabet på det sikringsinstrument, som udgør en effektiv sikring bliver indregnet i den øvrige totalindkomst som en særskilt post. Dette beløb bliver akkumuleret på egenkapitalen indtil det sikrede vil blive indregnet i resultatet, hvorefter det beløb som blev tilbageholdt i egenkapitalen derefter kan blive indregnet i resultatet.
- Den resterende del af enten gevinsten eller af tabet på sikringsinstrumentet vil blive indregnet med det samme i resultatet.

Eksempler på sikring af pengestrømme kan være genstande som Sikring af variabelt forrentede lån eller eksempelvis afdækning af valutarisici ved fremtidige køb eller af fremtidige salg.

Ved sikring af pengestrømme, hvor det sikrede bliver ført ind i balancen, skal sikringseffekten først indregnes i totalindkomsten og senere skal den indregnes i resultatet. Dette gøres løbende fra totalindkomsten i takt med at enten aktivet eller forpligtelsen indregnes i resultatopgørelsen. Dette gøres frem for at regulere den regnskabsmæssige værdi af balanceposten ved den første indregning. Der findes dog tilfælde hvor det er tilladt at regulere regnskabsmæssige værdier af ikke-finansielle aktiver og forpligtelser.

6.1.6.3 Sikring af nettoinvestering i udenlandsk enhed

Sikring af nettoinvesteringer i udenlandske virksomheder, behandles på samme facon som sikring af pengestrømme. Den effektive del af sikringen indregnes i den øvrige totalindkomst indtil investeringen afsættes, hvorimod den ineffektive del bliver indregnet i resultatet.

7. Danske virksomheder der er overgået fra ÅRL til IFRS

Dette afsnit vil belyse, hvilke virksomheder der er benyttet i opgaven. Der vil også blive set på de årsrapporter som tilhører de respektive virksomheder og hvilke korrektioner disse virksomheder har foretaget sig i forbindelse med transitionen fra ÅRL til IFRS standarderne. Virksomhederne har desværre ikke nogen beskrivelse af, hvorfor de netop har valgt at gøre brug af bestemte undtagelser ved konverteringen fra ÅRL til IFRS. Dette er selvfølgelig uinteressant for den almene regnskabsbruger, men kunne have været interessant for opgaven at vide, hvorfor en virksomhed vælger at agere præcis som den gør. Det kunne eventuelt også have interesse for nuværende og potentielt fremtidige aktionærer, da det sender et signal om hvorvidt virksomheden foretager hensigtsmæssige og fornuftige beslutninger og på hvilket grundlag virksomheden gør dette.

Der er set på de respektive virksomheders regnskaber for det pågældende år, hvor de er konverteret til IFRS, i henholdsvis virksomhedens noter og regnskabspraksis for at se hvilke korrektioner der er foretaget. På trods af at formålet med IFRS er at øge gennemsigtigheden af regnskaber, er der ingen deciderede krav i IFRS 1 om hvordan strukturen af regnskaber skal bygges op ved overgangen til IFRS. Af selv samme grund er alle de benyttede regnskaber indenfor henholdsvis ikke-finansielle og finansielle områder, bygget op på forskellige måder.

Dette er ikke i overensstemmelse med hensigten bag IFRS som beskrevet i afsnit "2.1 Indledning" og "5.3 Formål med IFRS 1" og, derfor kan det være med til at skabe en u hensigtsmæssig forvirring for en

regnskabsbruger. Eftersom disse regler om undtagelser kun er gældende for det første regnskabsår¹²² hvor virksomheder benytter sig af reglerne for IFRS, vil denne mangel på gennemsigtighed ikke være en udfordring for regnskabsbrugere fremadrettet. Ydermere, i og med at virksomheder benytter sig af disse undtagelser i første regnskabsår, medvirker det til at man ikke kan se de helt præcise ændringer imellem de danske regnskabsregler og de internationale regnskabsstandarder i de indledende regnskabsår.

Korrektionerne er udarbejdet på baggrund af årsrapporterne.

7.1 Finansielle virksomheder

Der er udvalgt fire banker som finansielle virksomheder. Alle fire banker har konverteret til IFRS fra ÅRL tilbage i 2005. Disse er Danske Bank, Jyske Bank, Nykredit og BRF Kredit. Korrektioner som disse finansielle virksomheder har benyttet sig af, kan ses i Bilag 12

7.2 Ikke-finansielle virksomheder

Af ikke-finansielle virksomheder er der valgt seks af Danmarks største virksomheder. Alle seks virksomheder konverterede til IFRS tilbage i 2005. Disse er AP Møller, DFDS, DSV, Post Danmark, TDC og Vestas. Korrektionerne som disse har benyttet sig af, kan findes i Bilag 11.

7.3 Oversigt over korrektioner

Som det kan ses ud fra ovenstående korrektioner, så har de analyserede virksomheder valgt at benytte sig af et bredt spektrum af undtagelserne. Bestemte undtagelser som ophør af afskrivning på goodwill samt ændring vedrørende indregningen af personaleydelse over egenkapitalen, er nogle som alle eller hovedparten af virksomhederne har valgt at benytte sig af. Dette overblik viser at den hensigt som IASB har haft med større gennemskuelighed og sammenlignelighed med regnskaber, ikke bliver overholdt. Både fordi virksomheder der aflægger regnskaber ikke præsenterer det på samme måde, som nævnt i kapitel "5.6 Præsentation og Oplysning", men også fordi virksomheder frit kan vælge at benytte sig af de 19 opstillede frivillige undtagelser, hvilket betyder at regnskaberne i første omgang, ikke bliver opstillet i henhold til de samme kriterier, på trods af at samtlige af dem vælger at benytte sig af IFRS.

8. Konsekvenserne af implementeringen af IFRS

I de efterfølgende afsnit, vil der blive analyseret på konsekvenserne af konvertering fra ÅRL til IFRS. Dette er kun baseret på de virksomheder som er brugt i forhenværende afsnit. Afsnittet er delt op i tre afsnit. Det første "8.1 Konsekvenserne for finansielle virksomheder" og det andet "8.2 Konsekvenserne for ikke-finansielle virksomheder". Det tredje og sidste afsnit forsøger at besvare delspørgsmålet fra problemformuleringen.

Det skal bemærkes at en analyse baseret på fire finansielle virksomheder og seks ikke-finansielle virksomheder på ingen måder er dækkende for en sigende tendens eller en meningsfyldt analyse for hele

¹²² Eftersom der i IFRS 1 står nævnt i anvendelsesområdet at en virksomhed kun kan anvende denne standard i to henseender, betyder det at de nævnte undtagelser kun kan gøres brug af, såfremt der gøres brug af denne IFRS-standard. Disse to anvendelsesområder er:

(a) sit første IFRS-årsrapport

(b) eventuelle delårsrapporter, som virksomheden fremlægger i overensstemmelse med IAS 34 for så vidt angår den del af perioden, som dækkes af det første IFRS-årsrapport.

brancher som finanssektoren eller produktionsvirksomheder. Dog kan det være med til at vise et overblik og måske på et senere tidspunkt ligge til grund for en mere dybdegående analyse.

Der er flere hoved- og nøgletal som kunne være til gavn for en undersøgelse, men som nævnt i afgrænsningen i kapitel 2.2 så er der kun set på det år hvor virksomheder konverterer til IFRS, hvilket i disse udvalgte regnskaber, er år 2004.

Eftersom der kun analyseres på tal fra det ene regnskabsår, hvor det i 2005 regnskabet kan ses som sammenligningstal og i 2004, ses som de danske tal, har der ikke været mulighed for at beregne nøgletal som kræver at der ses på flere regnskabsår som fx "Afkast af investeret kapital inklusiv goodwill" (ROIC) eksempelvis kræver. ROIC kunne være interessant at undersøge, da det netop indikerer en virksomheds evne til at skabe værdi for aktionærerne. Men for at kunne undersøge ROIC, kræver det gennemsnitstal og det kræver flere regnskabsår for at kunne beregne.

De tal som er benyttet i analysen, er beregnet i overensstemmelse med bogen "Den Danske Finansanalytikerforening – Anbefalinger & Nøgletal 2010". Bogen giver en vejledning på præcise definitioner af og retningslinjer for hvordan hoved- og nøgletal beregnes.

8.1 Konsekvenserne for finansielle virksomheder

En af de overvejende konsekvenser ved et skifte fra den danske ÅRL til de internationale regler IFRS er, at det vil få betydning for ændring i en virksomheds hoved- og nøgletal. Dette gør sig især gældende for goodwill, der ikke længere vil blive afskrevet som normalt, men i stedet vil blive udsat for en nedskrivningstest årligt som nævnt i kapitel "5.9.1.4 Goodwill". Derudover så vil forskelle i regnskabsreglerne komme naturligt eftersom der sker ændringer i regnskabsregler og reguleringer som følge af konvertering fra et sæt regnskabsregler til et andet. Dette vil selvfølgelig have indflydelse på betydningsfulde regnskabsposter. Opstillinger af regnskaber bliver også ændret markant, hvilket bl.a. kan ses på Danske Banks regnskaber for 2004 og 2005 som eksempel, hvor opstillingen af aktiver differerer i de to regnskabsår og det samme gør sig gældende for passiver, der nu hedder forpligtelser.

Som det fremgår fra underliggende tal, så er der udarbejdet en konsekvensberegning på hoved- og nøgletal for finansielle virksomheder. Procenterne viser hvordan resultaterne er jf. IFRS i forhold til hvordan de er jf. dansk regnskabsregulering i ÅRL for samme periode.

Oversigt over IFRS tal i forhold til ÅRL tal - Finansielle virksomheder					
	Danske Bank	Jyske Bank	Nykredit Bank	BRF kredit	Gennemsnittet
Nettorenteindtægter	136,80%	103,93%	100,00%	100,00%	110,18%
EBITA	100,36%	97,57%	99,31%	122,01%	104,81%
Resultat	88,25%	119,84%	100,00%	102,75%	102,71%
Aktiver	98,75%	113,02%	100,00%	100,06%	102,96%
Egenkapital	110,14%	113,93%	99,90%	108,95%	108,23%
EBITA margin	73,36%	93,88%	99,31%	122,01%	97,14%
Egenkapitalens forretning	80,12%	105,19%	100,10%	94,30%	94,93%
Soliditetsgrad	111,54%	100,80%	99,90%	108,89%	105,28%

Figur 19: IFRS tal i forhold til ÅRL tal for samme periode – Finansielle virksomheder

På baggrund af ovenstående figur kan der udledes at, tallene for en finansiell virksomhed, der aflægges regnskab efter reglerne for IFRS, som hovedregel vil se mere fordelagtige ud sammenlignet med, en virksomhed som aflægges regnskab i henhold til den danske regnskabsregulering. Dette er også hvad der blev antaget i begyndelsen af opgaven, og det skyldes især afskrivning af goodwill, som er nærmere analyseret i kapitel "5.9.1.4 Goodwill".

Nettorenteindtægterne hos Danske Bank afviger meget fra da virksomheden benyttede sig af de danske regnskabsreguleringer, til efter den konverterede til de internationale regler IFRS. Dette skyldes primært et stort udsving i virksomhedens renteudgifter. Dette skyldes en stor ændring i opstillingen af renteudgifter posten som findes under regnskabsnoter¹²³. Som i Vestas' regnskab, hvor der ikke kan findes en grund til, hvorfor forsknings- og udviklingsafdelingen kommer fra i det tidligere regnskab, så har Danske Bank også nogle ændringer fra 2004 til 2005 regnskabet til trods for at der er sammenligningstal i 2005 regnskabet. Nettorenteindtægterne i 2004 regnskabet står til at være 48.752 mio. hvor de i sammenligningstallene i 2005 regnskabet står som værende 42.828 mio.

Som nævnt før, når en finansiell virksomhed frivilligt eller pga. lovmæssige problemstillinger, vælger at overgå til IFRS standarderne, vil den som udgangspunkt have forbedret hoved- og nøgletal. Især nettorenteindtægter, aktiver samt egenkapitalen kan ses som værende forbedret i forhold til tidligere udarbejdelse efter dansk regnskabsregulering. Alt andet lige, må dette skyldes den manglende afskrivning på goodwill.

Denne konklusion er selvfølgelig på baggrund af en ikke-uddybende analyse og datagrundlag, hvorfor den ikke kan ses som værende fuldkommen gældende. Det er også en klar indikator at Danske Bank skiller sig ud fra de andre virksomheder, som værende den eneste finansielle virksomhed som har en markant ændring på sine nettorenteindtægter, men også at det er den eneste virksomhed hvor resultatet samt balancesummen er negativt påvirket.

8.2 Konsekvenserne for ikke-finansielle virksomheder

Præcis som med de finansielle virksomheder, så er der her med de ikke-finansielle virksomheder, ikke et stort antal virksomheder der ligger til grund for den underliggende analyse. Der er stadig lagt vægt på de nøgletal som kan udarbejdes på baggrund af et regnskabsår.

¹²³ Danske Bank årsrapport 2005 side 86.

Oversigt over IFRS tal i forhold til ÅRL tal - Ikke-finansielle virksomheder							
	AP Møller	DFDS	DSV	PostDK	TDC	Vestas	Gennemsnittet
Nettoomsætning	100,12%	100,00%	100,00%	100,00%	97,17%	92,27%	98,26%
Bruttoresultat	100,70%	103,69%	33,68%	137,08%	105,40%	100,00%	96,76%
EBITA	107,94%	95,17%	99,42%	102,29%	96,49%	544,44%	174,29%
Resultat	93,98%	101,04%	116,18%	144,51%	113,36%	156,41%	120,91%
Aktiver	72,19%	101,02%	102,22%	105,02%	103,10%	98,53%	97,01%
Egenkapital	59,65%	105,80%	103,17%	101,57%	108,03%	92,89%	95,18%
Bruttomargin	100,59%	103,69%	33,68%	137,08%	108,47%	108,38%	98,65%
EBITA margin	107,81%	95,17%	99,42%	102,29%	99,30%	590,06%	182,34%
Egenkapitalens forretning	157,56%	95,50%	112,61%	142,27%	104,94%	168,39%	130,21%
Soliditetsgrad	82,63%	104,73%	100,93%	96,72%	104,77%	94,27%	97,34%

Figur 20: IFRS tal i forhold til ÅRL tal for samme periode – Ikke-finansielle virksomheder

I de ikke-finansielle, er det tydeligt at se, at de tal som især oplever forbedringer, er resultatet, aktiver, egenkapitalen samt egenkapitalens forretning. Det skal bemærkes at Vestas især skiller sig ud fra de andre virksomheder pga. den markante ændring i EBITA. Det må antages at være grunden til at EBITA i gennemsnit ligger som positivt beløb, frem for værende negativt beløb som de fleste af de resterende virksomheder. Dette skyldes at Vestas i deres 2004 regnskab ikke har medtaget forsknings- og udviklingsomkostninger i deres primære drift. I 2005 regnskabet bliver der tilføjet et anseeligt beløb i den post, som er medvirkende til at resultatet af den primære drift er markant større end det var i regnskabet for 2004. På baggrund af disse forsknings- og udviklingsomkostninger, medfører det at Vestas EBITA er mere end fem gange større efter konverteringen til IFRS.

I Vestas' 2005 regnskab, skriver de at deres forsknings- og udviklingsomkostninger ikke bliver påvirket af IFRS¹²⁴. Dette betyder at denne post forbliver på kr. 50 mil. Jf. 2005 regnskabet. Der hvor det dog lader til at være en fejl, er hvis man ser på 2004 regnskabet i forhold til 2005. I 2005 regnskabet er sammenligningstallene for produktionsomkostninger 50 mil. større end de reelt er i 2004 regnskabet. De udsving som opstår i analysen er på baggrund af en difference som der ikke bliver uddybet nærmere i noterne for regnskabet. Forklaringen på denne ændring bør være i noterne, men er ved fejl ikke skrevet ind. Selve de 50 mil. ser ud til at være flyttet fra produktionsomkostningerne og bruttoresultatet og ned i resultatet af den primære drift. EBITA bliver påvirket som følge af dette, hvorfor der i analysen opstår det store udsving som der gør.

Ses der på DSV regnskabet for 2005 ses det, at effekten af IFRS på resultatopgørelsen for 2004, går ind og påvirker årets resultat mærkbart. Denne ændring sker primært, på baggrund af en den ophørte afskrivning af goodwill¹²⁵. Andre påvirkninger af årets resultat er eksempelvis restruktureringsomkostninger i henhold til IFRS 3 nu ikke medregnes i åbningsbalancen for virksomhedssammenslutninger, men i stedet bliver omkostningsført over resultatopgørelsen. Disse er dog minimale og det store udsving fra ÅRL til IFRS må henvises til den ophørte afskrivning af goodwill.

¹²⁴ Vestas Årsrapport 2005, side 76: IFRS effekt ved Forsknings- og udviklingsomkostninger står til kr. 0,0.

¹²⁵ DSV Årsrapport 2005, side 55 & 56

Ydermere kan det ses på AP Møllers tal at, i modsætning til de andre regnskaber, har en konvertering fra den danske regnskabsregulering til IFRS en stor negativ ændring ved aktiver og egenkapitalen.

Egenkapitalen er især påvirket af at der i regnskabsåret for 2004 er et fremført overskud på kr. 75.930 millioner og en nettoopskrivning til indre værdis metode på kr. 31.957 millioner. I regnskabet for 2005 er disse to poster ikke eksisterende, men i stedet indført som et overført resultat på kr. 61.781 millioner, og pga. denne ændring, er der en markant difference i egenkapitalen i 2004 regnskabet kontra 2004 sammenligningstillene fra 2005 regnskabet.

AP Møller viser ydermere i sit regnskab for 2005¹²⁶, hvilke regnskabsposter som påvirkes af konverteringen til IFRS. Her er det især "Investering i datterselskaber og associerede virksomheder" og ændringen af den funktionelle valuta som man ser mærkbare ændringer i.

Ændringen i den funktionelle valuta har den betydning at AP Møller konverterer til USD som værende funktionel valuta. Konsekvensen af dette er både at AP Møller nu benytter sig af en ny valuta i regnskabet, men også hvordan det bogføres. Tidligere blev valutakursændringer bogført i en særlig post i resultatopgørelsen. Efter konverteringen til IFRS bogføres valutakursændringer under de finansielle indtægter og finansielle omkostninger.

Vedrørende investeringer i datterselskaber og associerede selskaber, så er disse nu indregnet til kostpris eller en lavere værdi og udbyttet medregnes som en indtægt. I henhold til tidligere regnskabsprincipper, er sådanne investeringer medregnet i henhold til equity metoden. Her blev en andel af nettoresultatet fra datterselskaberne og de associerede selskaber medregnet som en indtægt. Desuden var det ikke hele udbyttet som blev medregnet.

8.3 Delkonklusion – Konsekvenser vedrørende implementering af IFRS

Overgangen fra ÅRL til IFRS medfører en række positive konsekvenser for hvordan regnskabsaflæggelsen vil være fremadrettet, men det har også sin pris at konvertere til IFRS. Det vil fremgå senere i opgaven at de finansielle tal, på baggrund af de analyserede virksomheder, hovedsageligt stiger i forbindelse med en konvertering til IFRS. Især de finansielle virksomheder har en regnskabsmæssig gevinst af konverteringen som det kan ses ud fra Figur 19: IFRS tal i forhold til ÅRL tal for samme periode – Finansielle virksomheder. Dette er selvfølgelig uden at tage højde for omkostningerne som opstår i forbindelse med konverteringen.

For en finansiell virksomhed, så vil næsten alle tallene se bedre ud, hvorimod det for de ikke-finansielle virksomheder betyder at deres resultat, EBITA samt forrentningen af egenkapitalen vil stige, hvorimod de andre analyserede tal som gennemsnit, vil falde. Det er bl.a. en konsekvens af at goodwill ikke længere afskrives, men i stedet bliver testet for værdiforringelse, hvilket vil kunne mærkes på resultatet

Derudover skal virksomheder også bruge større summer på at uddanne personale på grund af de større krav som vil forekomme i form af blandt andet dokumentmæssige krav og administrative krav. Det skal dog bemærkes at virksomheder muligvis kan få noget af denne omkostning tjent hjem igen, netop fordi den nu aflægger regnskab efter en international anerkendt regnskabsstandard.

Det skal understreges at de ønskede resultater om undersøgelse af en konvertering og direkte påvirkning på nøgletal, ikke var mulig. Eftersom de finansielle og ikke-finansielle virksomheder gør brug af forskellige

¹²⁶ AP Møller Årsrapport 2005, side 86.

nøgletal, vil det ikke være muligt at se på andet end Resultatet, Egenkapitalen og Balancesummen for at se hvordan virksomhederne er påvirket. Ydermere kræver mange nøgletal at man har flere års regnskaber for at kunne beregne disse nøgletal. Eftersom der i opgaven er fokus på det regnskabsår hvor overgangen finder sted, er det ikke muligt at benytte sig af nøgletal som den finansielle gearing eller afkast på den investerede kapital. Da virksomhederne ikke har konverteret tidligere regnskabsår til IFRS, er det misvisende at benytte sig af disse i henhold til beregninger, da det ville foregå på baggrund af to forskellige regnskabsstandarder.

Det eneste der fremgår af beregningerne, er hvilke konsekvenser virksomhederne har været udsat for, ved benyttelse af korrektionerne.

Ses der nærmere på forklaringerne, er det dog muligt at fremhæve at bestemte områder, der kan have haft indflydelse på hvorfor virksomhederne har haft større udsving i sine nøgletal. AP Møller har en ændring i den funktionelle valuta, hvilket betyder valutakursændringer. Disse bogføres efter IFRS under finansielle indtægter og finansielle omkostninger. En betydelig ændring forekommer i AP Møllers egenkapital. I regnskabet henvises til, at Danske Bank bliver en associeret virksomhed. Konsekvensen af dette er at den regnskabsmæssige værdi af aktierne i Danske Bank i 2005 er nedskrevet fra børsværdi til andel af indre værdi inklusiv goodwill ved køb. Denne nedskrivning udgør et beløb på kr. 6.942 mio. og går direkte ind på egenkapitalen.

9. Konklusion

Denne opgave har bearbejdet problemstillingen "Konsekvenser ved en konvertering fra den danske regnskabsregulering til den internationale regnskabsregulering". Som nævnt flere gange i opgaven, er der mange overvejelser og konsekvenser ved denne konvertering. Virksomheder vil både blive bebyrdet økonomisk i den periode hvor konverteringen vil forgå, men ligeså vil der være fordele i det lange løb for virksomheder der ønsker at udvide økonomisk og internationalt. En virksomhed vil altid have sine egne begrundelser for en konvertering. Dette kan både være i henhold til lovgivningen, såfremt den ønsker at blive børsnoteret, men også som Danish Crown gjorde det, at se på mulige vækstscenarier. Eftersom Danish Crown så på muligheden for at låne i udenlandske banker, ville en konvertering simplificere denne proces. Dette er blandt andet fordi udenlandske banker kender til reglerne i IFRS, men ikke nødvendigvis er bekendte med den danske lovgivning.

De følgende spørgsmål er blevet stillet i opgaven og vil blive søgt besvaret på de efterfølgende sider.

Underspørgsmål

- *Hvordan differentierer den danske begrebsramme sig fra den internationale?*
- *Hvilke overvejelser bør ikke-børsnoterede selskaber gøre sig før en eventuel implementering af IFRS?*
- *Hvilke regler skal følges når en virksomhed konverterer fra den danske årsrapportslov til den internationale IFRS og hvordan udarbejdes regnskabet?*
- *Hvordan bliver en finansiell virksomhed påvirket af overgangen til IFRS kontra en ikke-finansiell virksomhed i året for overgangen til IFRS?*

Hovedspørgsmål

- *Hvilke konsekvenser er der for danske virksomheder, som konverterer fra at udarbejde deres regnskaber i henhold til den danske ÅRL, og over til IFRS standarderne?*

Når en virksomhed aflægger regnskab efter danske standarder, vil der i lige så højere grad være fokus på de ikke-finansielle informationer, som de finansielle. En ledelsesberetning samt eventuelle supplerende informationer, kan være med til at oplyse en regnskabsbruger om vilkår i regnskabet. Disse krav er gældende i "Colorized Accounting" som gør sig gældende for dansk lov. De internationale regler fremhæver i stedet brugen af "Black and White Accounting" hvor der i stigende grad, bliver lagt vægt på de finansielle informationer som fremgår af et regnskab. På trods af denne forskel, skal danske virksomheder stadig bidrage med en ledelsesberetning og supplerende informationer, til trods for at dette ikke er påkrævet i IFRS. Det er dog påkrævet i fra dansk lov at disse informationer skal være med i regnskabet.

Eftersom en konvertering til IFRS er en proces som tager lang tid og er meget omkostningstung, er der en del overvejelser som ligger til grund for denne beslutning. Alle virksomheder har deres egne grunde og overvejelser og der findes ikke et entydigt sæt overvejelser, men visse overvejelser er mere relevante end andre. Såfremt en virksomhed ønsker at blive børsnoteret, skal den ikke kun fokusere på børsnoteringen, men også se på hvilke konsekvenser det vil få i henhold til regnskabsaflægningen da en børsnoteret virksomhed skal aflægge regnskab i henhold til IFRS jf. lovgivningen. Ydermere skal virksomheden, såfremt der er tale om en frivillig konvertering, overveje især de udgifter og problemstillinger det medfører at konvertere. Konsekvenser som øget udgifter til administration og dokumentation pga. øget krav, taler imod en konvertering, hvorimod flere og flere bestyrelsesmedlemmer er ved at vænne sig til reglerne om IFRS samt at det er en anerkendt regnskabsstandard, hvilket medfører at virksomheden har lettere ved at skulle optage lån i udlandet, eller sammenligne sig med udenlandske virksomheder og benchmarke sig i forhold til dem. Eftersom IFRS er i konstant udvikling og IASB ændrer, og udgiver nye regler og standarder, kræver en konvertering også udgifter i form af personaleuddannelse. Dette drejer sig om træning af medarbejdere for at imødekomme de krav som bliver opstillet af IASB. En overvejelse for at, en konvertering kan være en fordel er, såfremt virksomheden står over for snarligt salg, da dette vil gøre det lettere for en potentiel køber at sammenligne virksomheden med konkurrenter. Derudover vil købere være bekendte med regnskabsaflæggelse i henhold til IFRS, hvorimod det samme ikke nødvendigvis vil gøre sig gældende for de danske regnskabsstandarder.

Når en virksomhed beslutter sig for at konvertere til IFRS, vil der være en enkelt regel som vil blive benyttet som hovedregel. Dette drejer sig om IFRS 1. IFRS 1 består af 15 frivillige undtagelser og 4 obligatoriske. Disse undtagelser er opstillet da en konvertering til IFRS kan medføre større udfordringer for en virksomhed ved en overgang til IFRS. Undtagelserne er med til at give virksomheden mulighed for at undgå implementering af visse områder på kort sigt. Hovedparten af de obligatoriske undtagelser, vil kun i mindre grad eller slet ingen grad have konsekvenser for virksomheder som konverterer som eksempelvis omklassifikationen af minoritetsinteresser. Den obligatoriske undtagelse "Regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner" vurderes derimod til, at kunne skabe større udfordringer for virksomheder da den indeholder en række restriktive krav som danske virksomheder ikke før har kendt i henhold til ÅRL. Pandora A/S havde som eksempel valgt at modregne alle sine sikringstransaktioner i resultatopgørelsen simpelthen fordi virksomheden ikke var i stand til at opfylde de restriktive krav som findes i IAS 39.

De derudover analyserede 15 undtagelser, som eksisterer, kan benyttes af virksomheder i åbningsbalancen efter behov for den enkelte virksomhed. Konsekvensen af disse undtagelser er, at virksomheder først for alvor vil være sammenlignelige i deres efterfølgende regnskabsår og ikke i det bestemte år hvor de vælger at konvertere. Så den oprindelige idé med at sammenligne finansielle virksomheders og ikke-finansielle virksomheders nøgletal, er ikke retvisende, i og med at disse virksomheders nøgletal er opstillet på baggrund af forskellige kriterier. Dette er dog kun på kort sigt at virksomheder ikke er sammenlignelige. Konverteringen vil dog være mere simpel at gå til for en virksomhed, hvilket alt andet lige vil betyde at flere virksomheder vil foretage en konvertering. Dette tilskrives dog kun virksomheder der har et valg om konvertering. IASB mener at såfremt virksomheder har lettere ved at konvertere, vil det få flere virksomheder til at konvertere og yderligere være med til at skabe en ensartet regnskabsstandard.

En af konsekvenserne af de nye IFRS standarder er, at goodwill ikke længere afskrives, men i stedet testes for nedskrivninger hvert år. Ved en konvertering til IFRS, er det primært IFRS 1, som vil blive benyttet. Heri findes der henvisninger til andre IFRS og IAS'er. Såfremt en virksomhed skal implementere et område med tilbagevirkende kraft, vil disse undtagelser i IFRS 1 være hovedreglen og betyde at virksomheden, som nævnt foroven, kan korrigere i sin åbningsbalance.

Overgangen fra ÅRL til IFRS medfører flere positive konsekvenser, både for ikke-finansielle, men også for finansielle virksomheder. De i afsnit 7, analyserede tal, viser konsekvenserne for overgangen til IFRS for en virksomhed, at alle de analyserede finansielle virksomheder får forbedret deres nøgletal med undtagelse af EBITA margin samt egenkapitalens forrentning. Det største udsving, er Danske Banks resultat og egenkapital forrentningen som begge falder med mellem 12 og 20%.

Ses der på de ikke-finansielle virksomheder, varierer tallene noget mere. I gennemsnit, så stiger EBITA, resultatet, EBITA margin samt egenkapitalens forrentning. Ses der nærmere på tallene, ses det også at egenkapitalen som helhed ser bedre ud, men da AP Møller trækker dette mærkbart ned, fremstår det som værende negativt, hvilket må betyde at egenkapitalen som oftest, påvirkes positivt. Et af argumenterne for AP Møllers fald er, at Danske Bank bliver en associeret virksomhed og at den børsmæssige værdi af aktierne, som konsekvens af dette, falder. Dette fald påvirker egenkapitalen direkte.

Det er desværre ikke muligt at sammenligne linje for linje når der er tale om finansielle virksomheder i modsætning til de ikke-finansielle virksomheder. Dette skyldes at de nøgletal som benyttes, ikke er de samme og regnskaberne ikke er opstillet på samme måde. Ud over resultatet, egenkapitalen og balancesummen, er det ikke de samme krav som gælder for regnskabsaflæggelsen, hvad angår fremvisning af nøgletal.

Det skal dog understreges at disse analyser er baseret på få repræsentanter og derfor må antages ikke nødvendigvis at give et retvisende billede af, hvilke konsekvenser der vil være for konverteringen til IFRS. Kombineret med de korrektioner der kan foretages af virksomheder, må det konkluderes at konsekvensen af konverteringen til IFRS først rigtig kan observeres i de efterfølgende regnskabsår. Der kan dog konkluderes overordnet set at egenkapitalen samt soliditetsgraden vil få en større værdi, hvilket er med til at vise at virksomheden har fået en forøget værdi. Dette kombineret med ikke-finansielle data som at virksomheden nu aflægger regnskab efter internationalt anerkendte standarder, medvirker til at virksomheden som helhed, vil stå stærkere ved eventuelle salg eller ved eventuelle kapitalforøgelser på bekostning af et omkostningstungt overgangsårs til IFRS.

10. Perspektivering

Denne afhandling har valgt at fokusere på en teoretisk tilgang til konverteringen til IFRS standarderne. Dette er blevet undersøgt ved at lægge vægt på de undtagelser som virksomheder kan eller skal benytte sig af ved første regnskabsaflæggelse af IFRS.

I afhandlingen er der i kapitel 4 beskrevet overvejelser en virksomhed måtte gøre sig før en eventuel implementering af IFRS finder sted. Dette er på baggrund af mail-korrespondance med statsautoriserede revisorer. Her kunne der være taget direkte kontakt til virksomheder der er gennemgået en konvertering, virksomheder der på nuværende tidspunkt er midt i en konvertering samt tage kontakt til virksomheder og forhøre sig om hvorfor de ikke aflægger regnskab efter IFRS. Her kunne der være blevet diskuteret om virksomheder kunne nyde godt af konverteringen på baggrund af sin størrelse og fremtidige planer.

Som det nævnes i kapitlet om overvejelser, så er der store omkostninger forbundet med konverteringen til IFRS. Dette er, ud over de faktiske omkostninger ved en konvertering, fordi virksomheder har en tilvænningsperiode. Der er nye processer, der skal tilegnes. Det må antages at disse omkostninger desuden er større ved aflæggelse af det første IFRS regnskab i forhold til de efterfølgende. Dette begrundes med at undtagelserne, som bearbejdes i kapitel 5, kun finder anvendelse i det første år, efter konverteringen.

Dette betyder, at en virksomhed må forvente nogle engangsomkostninger her og nu, men vil falde med tiden, som processer bliver normeret. Derudover, må en virksomhed forvente at det vil blive dyrere at aflægge regnskaber i IFRS end ÅRL som helhed. Begrundelsen for dette ligger i de større dokumentationskrav som foreligger og beskrives i kapitel 4.2.

Et område som kun omtales kort, er den gennemsigtighed som må være et af de grundlæggende formål med IFRS. Jeg nævner i kapitel 4.1.1 at der vil komme mere sammenlignelighed med konkurrenter. Ikke nok med det, så vil en øget gennemsigtighed med IFRS angiveligt også føre til en bedre kontrol med erhvervslivet. Argumentet for dette er global koordinering. Dette må være en nødvendighed, fremfor den luksus at kunne aflægge regnskaber efter de indbyrdes afhængige markeder. En global ensartethed er vejen frem for at gøre regnskabsaflæggelse mere simpel.

Selvom der er ulemper ved en konvertering til IFRS, så må der i visse situationer være fordele som netop opvejer disse ulemper. Dette gør sig især gældende i internationale koncerner, hvor den meromkostning der findes ved at aflægge årsregnskaber efter IFRS, må antages at blive opvejet af de fordele som er ved at aflægge regnskaber efter ensartet regler.

Simplificeringen af denne regnskabsaflæggelse må angiveligt være med til at spare mange omkostninger for en virksomhed i og med at konverteringen til IFRS betyder at, det er lettere at udarbejde et koncernregnskab da alle virksomheder aflægger regnskab efter samme regnskabsstandarder og dermed vil der ikke være brug for nogen tilpasning af rapporteringen.

I opgaven har det primære fokus været på IFRS undtagelserne og deres betydning ved en konvertering. Det nævnes at disse undtagelser, vil være med til at skabe en øget omkostning for en virksomhed ved selve konverteringen, da disse undtagelser kun vil være taget i brug ved første IFRS regnskab. Når det er sagt, så må disse undtagelser være skyld i at udgifterne til en konvertering ikke er større end de i forvejen er. Dette begrundes med at undtagelserne netop er med til at konverteringen fra ÅRL til IFRS er lettere at

imødekomme. Målet med IFRS er langsigtet og at regnskabsstandarden bliver ensartet over en længere periode. Det betyder at når en virksomhed konverterer, så vil det i første omgang – det første regnskabsår – stadig ikke være i stand til at vise et regnskab, som er i overensstemmelse med andre IFRS regnskaber. Dette er forsøgt tidligere, men har vist sig at være en for besværlig proces. Derfor mente IASB at såfremt man gør det lettere at konvertere til en international standard, vil det gøres lettere i første omgang på baggrund af disse undtagelser.

Derfor må man kunne udlede at på trods af at en virksomhed i første omgang ikke kan benytte sit IFRS regnskab som ønsket, vil det dog på lang sigt, opfylde de behov som er målet med IFRS standarderne. At ensarte regnskaber ved hjælp af ensartethed og bedre gennemsigtighed.

En anden tilgang på de, i opgaven nævnte virksomheder, kunne lægge fokus på, hvor virksomheden er i dag. Mere specifikt, hvilken konsekvens IFRS har haft for virksomheden og har virksomheden oplevet den forventede gavn af IFRS, som der tales om i afsnittet for overvejelser. Såfremt afhandlingen havde fokuseret på en virksomhed, med salg for øje, kunne der analyseres på om virksomheden blev solgt for mere end lignende virksomheder, der ikke var konverteret til IFRS.

Afhandlingen kunne have haft en mere uddybende analyse, såfremt at man havde haft mulighed for at strække forløbet af afhandlingen over en 2 årig periode. Her ville det så være muligt at følge en virksomhed fra den påbegynder konverteringen til IFRS, til det tidspunkt, hvor konverteringen finder sted. Dette er dog ikke muligt grundet den tidsramme som er sat.

Grundet tidsrammen på et halvt år på en kandidatafhandling, kunne en anden tilgang til opgaven være at udvælge to virksomheder, hvoraf den ene var i de indledende faser af sin konvertering og den anden var i den sidste del af konverteringen.

11. Litteraturliste

Love

- Årsrapportsloven

Bekendtgørelser

- Vejledning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1329. (14 december 2004) om anvendelse af internationale regnskabsstandarder for virksomheder omfattet af årsrapportsloven. (IFRS- bekendtgørelsen) (Det retvisende billede §11)

Vejledninger

- De danske regnskabsvejledninger
- Basis for conclusions on IFRS 1
- Guidance on implementing IFRS 1

Bøger

- Elling, J. O. (2004). *Årsrapporten - teori og regulering* (1. udgave udg.).
- Fedders, J., & Steffensen, H. (2008). *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS* (3. udgave udg.).
- IFRS. (2010). *IFRS 2010* (1. udgave udg.).
- International Accounting Standards Board. (u.d.). *IASB, Begrebsrammen*.
- Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2010" 1. udgave 2010

Publikationer

- First-time adoption of International Financial Reporting Standards, A guide to IFRS 1 November 2009
- IFRS en introduktion til de internationale regnskabsstandarder.
- "International horisont krævede internationalt regnskab" – Danish Crown

Artikler og tidsskrifter

- <http://www.eogs.dk/sw38819.asp>
- <http://borsen.dk/arkiv/artikel/1324446/>
- <http://www.pwc.dk/da/boersnotering/rapporteringskrav-boesnoterede.jhtml>
- <http://www.regnskabsportal.dk/V-menu/regnskabsbegreber.shtml>
- <http://worldacademyonline.com/article/7/190/summary.html>
- <http://nyhederne-dyn.tv2.dk/article.php/id-50542206:spaniens-%C3%B8konomi-skrumper- fortsat.html>
- <http://www.pwc.dk/da/boersnotering/rapporteringskrav-boesnoterede.jhtml>
- <http://www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/IASB+Work+Plan.htm>

- <http://borsen.dk/arkiv/artikel/1324446/>
- http://ec.europa.eu/danmark/eu-politik/alle_emner/finanser/2010/100504_graesk_redningspakke_da.htm
- <http://nyhederne-dyn.tv2.dk/article.php/id-50542206:spaniens-%C3%B8konomi-skrumper-fortsat.html>
- <http://www.regnskabsportal.dk/V-menu/regnskabsbegreber.shtml>
- <http://www.beierholm.dk/publikationer/regnskab/aarsregnskabsloven/klasse-d.html>
- <http://www.e-economic.dk/regnskabsprogram/ordbog/ledelsesberetning>
- http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_International_Financial_Reporting_Standards
- <http://www.iasplus.com/en/standards/standard43>
- http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Denmark/Local%20Assets/Documents/Udgivelser/Publikationer/Case%20story/IFRSregnskab%20i%20Danish%20Crown_2012.pdf
- http://www.pandoragroup.com/~media/Files/Corporate/PDF/2009_annualreport_dk.ashx
- <http://www.beierholm.dk/publikationer/regnskab/aarsregnskabsloven/om-koncerner.html>
- <http://www.pwc.dk/da/nyt/finance/regnskab/vaesentlige-forhold-ifrs-aarl-jan-2011.jhtml>
- http://www.pwc.dk/da_DK/dk/nyt/finance/regnskab/assets/ias19-aendring-personaleydelser-aug-2011.pdf
- <http://www.kfst.dk/index.php?id=27873>
- <http://www.bdo.dk/nyheder/Pages/L%C3%A5neomkostninger-1.aspx>
-

IFRS- og IAS standarder

- IFRS standarder som er med i opgaven, er følgende:
 - IFRS 1, *Førstegangsanvendelse*
 - IFRS 2, *Aktiebaseret vederlæggelse*
 - IFRS 3, *Virksomhedssammenslutninger*
 - IFRS 4, *Forsikringskontrakter*
 - IFRS 6, *Efterforskning og vurdering af mineralressourcer*
 - IFRS 9, *Finansielle instrumenter*
- IAS standarder som benyttes i opgaven er:
 - IAS 1, *Præsentation af regnskaber*
 - IAS 2, *Varebeholdninger*
 - IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*
 - IAS 10, *Begivenheder efter regnskabsperioden*
 - IAS 11, *Entreprisekontrakter*
 - IAS 16, *Materielle anlægsaktiver*
 - IAS 17, *Leasing*
 - IAS 18, *Indtægtsførsel*
 - IAS 19, *Personaleydelser*
 - IAS 21, *Valutaomregning*
 - IAS 23, *Låneomkostninger*

- IAS 27, *Koncernregnskaber og separate regnskaber*
- IAS 28, *Investeringer i associerede virksomheder*
- IAS 31, *Kapitalandele i joint venture*
- IAS 32, *Finansielle instrumenter: Præsentation*
- IAS 34, *Præsentation af delårsrapporter*
- IAS 36, *Værdiforringelse af aktiver*
- IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*
- IAS 38, *Immaterielle aktiver*
- IAS 39, *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*
- IAS 40, *Investeringsejendomme*

**Fortolkningsbidrag*

- IFRIC 1, *Ændringer i eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage et anlæg ud af drift, retablering og tilsvarende forpligtelser*
- IFRIC 4, *Afgøre, om en aftale indeholder en leasingkontrakt*
- IFRIC 12, *Koncessionsaftaler*

Hjemmesider

(Disse er brugt til generel søgning og research, hvorfor de kun er nævnt som de er)

- www.iasb.org
- www.iasplus.com
- www.deloitte.dk
- www.deloitte.com
- www.pwc.dk
- www.pwc.com
- www.ey.dk
- www.ey.com
- www.kpmg.dk
- www.kpmg.com
- www.top1000.dk
- www.retsinfo.dk

Regnskaber

- A.P. Møller Årsrapport 2005
- A.P. Møller Årsrapport 2004
- DFDS Årsrapport 2005
- DFDS Årsrapport 2004
- DSV Årsrapport 2005
- DSV Årsrapport 2004
- PostDanmark Årsrapport 2005
- PostDanmark Årsrapport 2004

- TDC Årsrapport 2005
- TDC Årsrapport 2004
- Vestas Årsrapport 2005
- Vestas Årsrapport 2004
- Danske Bank Årsrapport 2005
- Danske Bank Årsrapport 2004
- Jyske Bank Årsrapport 2005
- Jyske Bank Årsrapport 2004
- Nykredit Årsrapport 2005
- Nykredit Årsrapport 2004
- BRFkredit Årsrapport 2005
- BRFkredit Årsrapport 2004
- Pandora Årsrapport 2009

12. Bilag

Bilag 1

AP MØLLER

Hoved- og nøgletal

Tal er i millioner Kroner

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	85.751	85.850	100,12%
Bruttoresultat	21.188	21.337	100,70%
EBITA	16.966	18.313	107,94%
Resultat	24.352	22.886	93,98%
Aktiver	168.634	121.740	72,19%
Egenkapital	114.261	68.155	59,65%
Bruttomargin	24,71%	24,85%	100,59%
EBITA margin	19,79%	21,33%	107,81%
Egenkapitalens forretning	21,31%	33,58%	157,56%
Soliditetsgrad	67,76%	55,98%	82,63%

Bilag 2

DFDS

Hoved- og nøgletal

Tal er i millioner Kroner

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	5.723	5.723	100,00%
Bruttoresultat	839	870	103,69%
EBITA	393	374	95,17%
Resultat	192	194	101,04%
Aktiver	7.905	7.986	101,02%
Egenkapital	2.552	2.700	105,80%
Bruttomargin	14,66%	15,20%	103,69%
EBITA margin	6,87%	6,54%	95,17%
Egenkapitalens forretning	7,52%	7,19%	95,50%
Soliditetsgrad	32,28%	33,81%	104,73%

*Bilag 3***DSV****Hoved- og
nøgletal**Millioner
kroner

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	18.092	18.092	100,00%
Bruttoresultat	3.863	1.301	33,68%
EBITA	859	854	99,42%
Resultat	958	1.113	116,18%
Aktiver	7.847	8.021	102,22%
Egenkapital	3.093	3.191	103,17%
Bruttomargin	21,35%	7,19%	33,68%
EBITA margin	4,75%	4,72%	99,42%
Egenkapitalens forretning	30,97%	34,88%	112,61%
Soliditetsgrad	39,42%	39,78%	100,93%

*Bilag 4***POSTDANMARK****Hoved- og nøgletal**

Tal er i millioner Kroner

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	11.227	11.227	100,00%
Bruttoresultat	836	1.146	137,08%
EBITA	1.179	1.206	102,29%
Resultat	546	789	144,51%
Aktiver	6.972	7.322	105,02%
Egenkapital	2.480	2.519	101,57%
Bruttomargin	7,45%	10,21%	137,08%
EBITA margin	10,50%	10,74%	102,29%
Egenkapitalens forretning	22,02%	31,32%	142,27%
Soliditetsgrad	35,57%	34,40%	96,72%

*Bilag 5***TDC****Hoved- og nøgletal**

Tal er i millioner Kroner

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	43.570	42.339	97,17%
Bruttoresultat	10.091	10.636	105,40%
EBITA	12.432	11.996	96,49%
Resultat	8.742	9.910	113,36%
Aktiver	87.546	90.264	103,10%
Egenkapital	35.963	38.850	108,03%
Bruttomargin	23,16%	25,12%	108,47%
EBITA margin	28,53%	28,33%	99,30%
Egenkapitalens forretning	24,31%	25,51%	104,94%
Soliditetsgrad	41,08%	43,04%	104,77%

*Bilag 6***VESTAS****Hoved- og nøgletal**Tal er i millioner
Euro

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	2.561	2.363	92,27%
Bruttoresultat	121	121	100,00%
EBITA	-9	-49	544,44%
Resultat	-39	-61	156,41%
Aktiver	2.924	2.881	98,53%
Egenkapital	1.251	1.162	92,89%
Bruttomargin	4,72%	5,12%	108,38%
EBITA margin	-0,35%	-2,07%	590,06%
Egenkapitalens forretning	-3,12%	-5,25%	168,39%
Soliditetsgrad	42,78%	40,33%	94,27%

*Bilag 7***DANSKE BANK****Hoved- og nøgletal**

Millioner kr.

År	ÅRL 2004	IFRS 2004	IFRS ift. ÅRL
Nettorenteindtægter	18.887	25.838	136,80%
EBITA	15.076	15.131	100,36%
Resultat	10.558	9.317	88,25%
Aktiver	2.078.497	2.052.507	98,75%
Egenkapital	60.806	66.973	110,14%
EBITA margin	79,82%	58,56%	73,36%
Egenkapitalens forretning	17,36%	13,91%	80,12%
Soliditetsgrad	2,93%	3,26%	111,54%

*Bilag 8***JYSKE BANK****Hoved- og nøgletal**

Tusinder kr.

År	ÅRL 2004	IFRS 2004	IFRS ift. ÅRL
Nettoomsætning	2.626.886	2.730.108	103,93%
EBITA	2.516.915	2.455.850	97,57%
Resultat	1.436.183	1.721.193	119,84%
Aktiver	125.047.122	141.329.727	113,02%
Egenkapital	8.095.808	9.223.354	113,93%
EBITA margin	95,81%	89,95%	93,88%
Egenkapitalens forretning	17,74%	18,66%	105,19%
Soliditetsgrad	6,47%	6,53%	100,80%

*Bilag 9***NYKREDIT BANK****Hoved- og nøgletal**

Millioner kr.

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettoomsætning	761	761	100,00%
EBITA	433	430	99,31%
Resultat	290	290	100,00%
Aktiver	73.764	73.764	100,00%
Egenkapital	3.151	3.148	99,90%
EBITA margin	56,90%	56,50%	99,31%
Egenkapitalens forretning	9,20%	9,21%	100,10%
Soliditetsgrad	4,27%	4,27%	99,90%

*Bilag 10***BRF Kredit****Hoved- og nøgletal**

Millioner kr.

År	ÅRL	IFRS	IFRS ift. ÅRL
	2004	2004	
Nettorenteindtægter	1.014	1.014	100,00%
EBITA	527	643	122,01%
Resultat	364	374	102,75%
Aktiver	210.612	210.742	100,06%
Egenkapital	8.912	9.710	108,95%
EBITA margin	51,97%	63,41%	122,01%
Egenkapitalens forretning	4,08%	3,85%	94,30%
Soliditetsgrad	4,23%	4,61%	108,89%

Bilag 11

		Ikke-finansielle virksomheder							
		AP Møller	DFDS	DSV	Post Danmark	TDC	Vestas		
1	Ny funktionel valuta	1						1	16,67%
2	Ændring vedrørende indirekte produktions omkostninger på materielle og immaterielle aktiver					1	1	2	33,33%
3	Ændring vedrørende afskrivning af materielle anlægsaktiver	1	1	1	1			4	66,67%
4	Ophør af goodwill afskrivning	1	1	1	1	1	1	6	100,00%
5	Ændring vedrørende indregning af badwill		1					1	16,67%
6	Reklassifikation af immaterielle anlægsaktiver	1		1			1	3	50,00%
7	Ændring vedrørende retableringsforpligtelser	1						1	16,67%
8	Ændring vedrørende indregning af personaleydelse over egenkapitalen	1	1	1	1	1	1	6	100,00%
9	Ændring vedrørende indregning af aktier til dagsværdien med regulering over egenkapitalen	1	1					2	33,33%
10	Ændring vedrørende indregning af datter- og associerede virksomheder	1	1	1	1			4	66,67%
11	Ændring vedrørende præsentation og indregning af resultat af minoritetsinteresser	1	1	1				3	50,00%
12	Ændring af præsentation af ophørende aktiviteter	1						1	16,67%
13	Ændring af præsentation af likvider i pengestrømsopgørelse	1		1		1		3	50,00%
14	Nulstilling af reserve vedrørende valutakursreguleringer af datterselskaber	1	1	1		1		4	66,67%
15	Reklassifikation af aktiver og forpligtelser som følge af ny definition	1			1	1	1	4	66,67%
16	Ændring vedrørende indregning af sale-and-lease-back aftaler					1		1	16,67%
17	Ændring vedrørende indregning af aktiebaseret vederlag		1	1		1	1	4	66,67%
18	Ændring vedrørende indregning af finansielle instrumenter	1	1	1			1	4	66,67%
19	Ændring vedrørende indregning af skat og udskudt skat	1		1	1	1	1	5	83,33%
20	Ændringer vedrørende indregning af jubilæumsforpligtelser				1	1		2	33,33%
		15	10	11	7	10	8		

Figur 21: Korrektioner benyttede af de forskellige analyserede virksomheder, ikke-finansielle.

Bilag 12

		Finansielle virksomheder					
		Danske Bank	Jyske Bank	Nykredit	BRF Kredit		
1	Ny funktionel valuta					0	0,00%
2	Ændring vedrørende indirekte produktions omkostninger på materielle og immaterielle aktiver					0	0,00%
3	Ændring vedrørende afskrivning af materielle anlægsaktiver				1	1	25,00%
4	Ophør af goodwill afskrivning	1	1			2	50,00%
5	Ændring vedrørende indregning af badwill					0	0,00%
6	Reklassifikation af immaterielle anlægsaktiver	1	1	1		3	75,00%
7	Ændring vedrørende retableringsforpligtelser					0	0,00%
8	Ændring vedrørende indregning af personaleydelse over egenkapitalen	1			1	2	50,00%
9	Ændring vedrørende indregning af aktier til dagsværdien med regulering over egenkapitalen	1		1	1	3	75,00%
10	Ændring vedrørende indregning af datter- og associerede virksomheder	1		1		2	50,00%
11	Ændring vedrørende præsentation og indregning af resultat af minoritetsinteresser	1	1			2	50,00%
12	Ændring af præsentation af ophørende aktiviteter					0	0,00%
13	Ændring af præsentation af likvider i pengestrømsopgørelse			1		1	25,00%
14	Nulstilling af reserve vedrørende valutakursreguleringer af datterselskaber	1	1			2	50,00%
15	Reklassifikation af aktiver og forpligtelser som følge af ny definition	1	1	1	1	4	100,00%
16	Ændring vedrørende indregning af sale-and-lease-back aftaler					0	0,00%
17	Ændring vedrørende indregning af aktiebaseret vederlag	1				1	25,00%
18	Ændring vedrørende indregning af finansielle instrumenter	1	1	1	1	4	100,00%
19	Ændring vedrørende indregning af skat og udskudt skat	1		1	1	3	75,00%
20	Ændringer vedrørende indregning af jubilæumsforpligtelser	1	1		1	3	75,00%
		12	7	7	7		

Figur 22: Korrektioner benyttede af de forskellige analyserede virksomheder, finansielle.